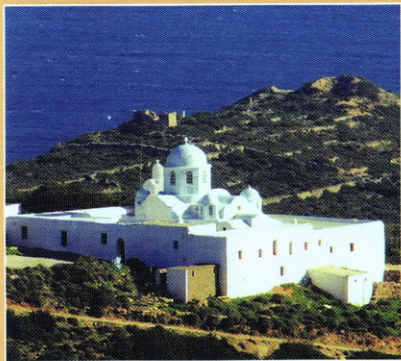

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΑΠ. ΒΙΤΑΛΗΣ
ΉΡΩΙΚΗΣ ΤΕΚΝΟΣ

Ἡ ἔν σίφνω τερά μόνῃ
τῶν εἰσοδίῳ τῆς θεοτόκου
ἐπικεκλημένη παναγία τῶ βυῶ

ΕΚΔΟΣΙΣ Γ'
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΦΡ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΣΙΦΝΟΣ 2006

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΠΡ. ΒΥΒΛΙΗ
ΚΡΕΚΚΗΡΤΟΣ

Ἡ ἔν Σίφῳ ἑρὰ μὸνῆ
τῶν εἰσοδίῳ τῆς θεοτόκῃ
ἐπικεκλημένη παναγία τῶ βυβλῆ

ΕΚΔΟΣΙΣ Γ'
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΦΡ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΣΙΦΝΟΣ 2006

**Ἄφιερώνεται
ὡς Μνημόσυνον ἱερὸν
εἰς τὸν ἀοίδιμον Σίφνιον
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΝ Κ. ΘΕΟΛΟΓΟΝ
Μέγαν Εὐεργέτην**

*«Τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἐν εὐλογίαις,
εἰς ὁσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ»
«εἰς ἀνάστασιν ζωῆς»
«μετὰ δόξης αἰωνίου»*

*(Λευϊτ. σ' 15, Σοφ. Σειρ. με' 1,
Ἰωάν. ε' 29, Β' Κορ. η' 24,
Φιλ. α' 29, Β' Τιμοθ. β' 10).*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ Γ' ΕΚΔΟΣΗ

 Προσκυνητές πολλοί, εύλαβικοί, τῆς Μεγαλόχαρης Παναγίας μας, τῆς ἐπιλεγομένης «τοῦ Βουνοῦ» Σίφνου, τό περασμένο καλοκαίρι, μᾶς ζητοῦσαν τό ἱστορικό βιβλίο τῆς.

Πρὶν ἀπὸ τριάντα τρία χρόνια ἀκριβῶς τό εἶχε συγγράψει ὁ συμπολίτης μας Πανοσολογιώτατος Ἱεροκλήρυκας, ὁ πολυγραφότατος καί τῆς Σίφνου μας πολλῶν Ἱερῶν Ναῶν Συγγραφέας, πατέρας Φιλάρετος Βιτάλης. Καί τοῦ τό εἶχαν ἀρχικά δημοσιεύσει στόν Γ' τόμο «Κίμωλιακά» (1973), μέ τήν φροντίδα τοῦ διαπρεπῆ Θεολόγου Κληρικοῦ ἀπ' τήν γειτονική μας Κίμωλο, φίλου ἐκλεκτοῦ τῆς Σίφνου, Πρωτοπρ. Ἰωάννου Ράμφου. Μετά, ἀποδεχθεῖς αἴτημα θερμό τοῦ

Σφραγίς Ἱ. Προσκυνημάτων Παναγίας Βουνοῦ.
Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Σιφνίων, μ' εὐχαρίστησι παρέχωρησε τήν νόμιμη συγγραφική ἀδειά του, ὅποτε ὁ Σύνδεσμος τό ἐξέδωσε σέ αὐτόνομο τεῦχος, τιτλοφορούμενο «Ἡ Παναγία τοῦ Βουνοῦ Σίφνου», Ἀθήνα 1973 (σελίδες 93). Ὅμως γρήγορα ἐξαντλήθηκε. Κι ἔγινε πράγματι περιζήτητο τό ἀριστουργηματικό αὐτό ἱστορικό μελέτημα.

Σκεφθήκαμε, λοιπόν, μπροστά στή ζωνηρή αὐτή ἐπιθυμία πολλῶν προσκυνητῶν τῆς Παναγίας μας «τοῦ Βουνοῦ», νά τό ἐπανεκδώσωμε. Καί τήν σκέψιν μας αὐτήν ἐθέσαμε ὑπ'

ὄψιν τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Συγγραφέα π. Φιλάρετου, ὁ ὁποῖος μ' εὐχαρίστησι μεγάλη δέχθηκε τὴν παράκλησί μας καί μᾶς παρέσχε πρὸς τοῦτο τὴν πλήρη συγκατάθεσί του.

Ὅμως, στό ἄκουσμα αὐτό, παρουσιάσθηκε μ' εὐχαρίστησι πολλή, ἡ οἰκονομική χορηγός γι' αὐτὴ τὴν ἐπανέκδοσι. Εἶναι ἡ εὐσεβέστατη Οἰκογένεια τῆς κ. Καλλιόπης μέ τὰ καλά της παιδιά, τοῦ ἀειμνήστου Φραγκίσκου Θεολόγου. Ἐκεῖνος, μεγάλος Εὐεργέτης τῆς Μονῆς «Παναγίας τοῦ Βουνοῦ» τῆς Σίφνου μας — καθὼς ἀναγράφεται μέσα στό βιβλίο αὐτό — εἶχε ὀλοπρόθυμα κι αὐθόρμητα ἀναδειχθῆ χορηγός-ἐκδότης καί ἄλλων ἱστορικῶν βιβλίων τοῦ ἴδιου Συγγραφέα, ὅπως: α) «Ὁ Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Ἀπολλωνίας Σίφνου» (ἔτ. 1984), β) «Ὁ Ἱ. Ναός Παναγίας Κόγχης Ἀρτεμῶνος Σίφνου» (ἔτ. 1985), γ) Θαύματα τῆς Παναγίας Χρυσοπηγῆς Σίφνου, τ. β' (1991). Προσφέρθηκαν στή συνέχεια καί ἀπὸ τοὺς δύο, Συγγραφέα καί Ἐκδότη, γιὰ τὴν οἰκονομική ἐνίσχυσι τῶν Ἱερῶν αὐτῶν Ναῶν. Τώρα ἡ σύζυγος καί τὰ τέκνα του ἀκολουθοῦν τό ἐξαιρετο παράδειγμα τοῦ μεγάλου Εὐεργέτη στή Σίφνο συζύγου καί πατέρα των. Κι ἀναλαμβάνουν αὐτόκλητοι-ὀλοπρόθυμα τὴν χορηγία γιὰ τὴν τρίτη αὐτὴ ἔκδοσι τοῦ βιβλίου «Ἡ Παναγία τοῦ Βουνοῦ» Σίφνου.

Ὅλοψυχα εὐχαριστοῦμε τόν Συγγραφέα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ Παν. κ. Φιλάρετο, πού μ' εὐχαρίστησι περισσὴ μᾶς χορήγησε τὴν ἀπαιτούμενη νόμιμη συγγραφικὴ ἀδεια γιὰ τὴν ἐπανέκδοσι καί μᾶς παρεχώρησε τό ἱστορικό αὐτό βιβλίο του γιὰ οἰκονομική ἐνίσχυσι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνητάτου τῆς Παναγίας μας. Τό ἐπιμελήθηκε δέ γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴ του διακόσμησι καί ὠραιότατη ἔκδοσι, μέ τὴν φροντίδα τοῦ ἐκλεκτοῦ τυπογράφου κ. Εὐθυμίου Κυριάκου.

Εὐγνώμονα εὐχαριστοῦμε καί τὴν Οἰκογένεια, Εὐεργέτιδα χορηγὸ τῆς δαπάνης γιὰ τὴν Γ' αὐτὴ ἔκδοσί του, πού τὴν ἀφιερώνομε ὀφειλετικά στόν ἀείμνηστο σύζυγο καί πα-

τέρα των Φραγκίσκο με δημοσίευσι φωτογραφίας του, σάν μνημόσυνό του Ιερό, γιά εύλογία τῆς Παναγίας, στήν μακαριστή κι δλόφωτη ψυχή του.

Ἐγκάρδια εὐχαριστοῦμε καί τόν ἀξιότιμο κι εὐλαβέστατο μύστη τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Ἱεροψάλτη, ἀπ' τό Κάτω Πετάλι Σίφνου, κ. Μιχάλη Κατζηλιέρη, πού μ' ἐνδιαφέρον καί ἀγάπη ἐπισκέφθηκε στή Σάμο τό γνωστό Ιερό Μετόχι τοῦ Ἁγίου Σπυριδωνος, πού ἀνήκει στήν Παναγία τοῦ Βουνοῦ, κι ἐφρόντισε νά πάρη κατάλληλες φωτογραφίες καί νά ἐμπλουτίση μ' αὐτές τό βιβλίο αὐτό.

Εὐχαριστοῦμε ἐπίσης κι ὄλους ἐκείνους τοὺς εὐλαβικούς Προσκυνητές, πού θά τό προμηθευτοῦν κι ἔτσι θ' ἀνάψουν, μ' αὐτό τόν τρόπο ἰδιαίτερα, ἓνα κεράκι εὐλαβείας τους στή Μεγαλόχαρη Παναγία μας, «τοῦ Βουνοῦ».

Εὐχόμαστε γιά ὄλους ὀλόψυχα ἡ Μεγαλόχαρη Παναγία μας νά εἶναι πάντα βοήθειά τους· νά τοὺς χαρίζη ὑγεία σταθερή, μακροήμερουσι πανευτυχῆ, κάθε καλό κι ἐκπλήρωσι ἐπιθυμία τους εὐγενική.

ΣΙΦΝΟΣ

Ἱ.Ν. Παναγίας τοῦ Βουνοῦ

25 Μαρτίου 2006

Εορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Τῆς

Γιά τό Διοικ. Συμβούλιο τοῦ Ἱ. Προσκυνημάτων

Ὁ Ἄντιπρόεδρος

Πρωτοπρ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΩ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ**

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Σίφνου

Ἐφημέριος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Σπυριδωνος, Ἀπολλωνίας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΙΦΝΙΩΝ ΓΙΣ ΤΗΝ Β' ΕΚΔΟΣΙΝ

Επειτα από τίς ώραϊες μονογραφίες γιά τήν «Παναγία Χρυσοπηγή», γιά τόν «Νικόλαον Χρυσόγελον», πού καί αἱ δύο ὀφείλονται στόν ἀριστοπόνο κάλαμο τοῦ ἐπιφανοῦς συμπολίτη μας κ. Θεοδόση Σπεράντσα, ὁ Σύνδεσμός μας — μέ πολλήν ὁμολογουμένως καθυστέρησιν — παρουσιάζει σήμερον τήν λαμπράν αὐτήν μελέτην γιά τό περικαλλέστατο Σιφναϊκό μας Προσκύνημα, τήν Παναγία τοῦ Βουνοῦ, ὅπως ἐπιχωρίως ἀποκαλεῖται. Ἡ μελέτη αὐτή ἐφιλοπονήθηκε ἀπό τό ἀκαταπόνητο καί τόσον ἀποδοτικό συγγραφικό τάλαντο τοῦ ἐξαιρέτου ἐπίσης συμπολίτου μας Ἀρχιμανδρίτη καί Ἱεροκήρυκα Πρεβέζης κ. Φιλαρέτου Ἀπ. Βιτάλη.

Καί ὀμιλοῦμε γιά καθυστέρησιν, ἐπειδή ἐπέρασε ἀδικοιολόγητα ἀρκετός καιρός ἀπό τίς πρῶτες ἐκεῖνες ἐκδόσεις μας, ἐνώ τό ὑλικό εἶναι πολύ, πάρα πολύ. Γιατί στά Κυκλαδικά μας νησιά πρωτοξεκίνησε ὁ Ἑλληνικός πολιτισμός καί ἡ Ἑλληνοχριστιανική παράδοση, ἔχουν γι' αὐτό τά πλουσιώτερα μνημειακά, ἱστορικά καί λαογραφικά θησαυρίσματα, πού ἡ ἀνασύνθεσή τους εἶναι χρέος μας ἱερώτατο. Ὅχι μόνον γιατί ἀκτινοβολοῦν ὁμορφιά καί ἠθικό μεγαλεῖο, πού μᾶς γίνεται πολῦτιμος ὁδηγός γιά τήν ζωή καί τήν πορεία μας, ἀλλά καί συντελεῖ τή γνωριμία των στόν ἄρρηκτο σύνδεσμο τῶν γενεῶν μεταξύ των. Παρά ποτέ δέ ἄλλοτε σήμερα, πού τά νησιά μας καταπλημμυρίζονται ἀπό τά τουριστικά κύματα, μέ τίς ποικίλες ἀντιδράσεις των ἐπάνω στή διαμόρφωσιν τῆς ζωῆς, εἶναι χρέος μας ἱερό καί ἀπαραβάτο, σάν τόν παλιό ἐκεῖνο πρόγονό μας τόν Ὀδυσσεά, νά συνε-

γείρωμε κι ἐμεῖς γύρω μας τίς προγονικές μας ψυχές. Καί ὁ θεσπέσιος παλμός τῆς ζωῆς των καί τῶν θαυμαστῶν τους κατορθωμάτων, νά μᾶς ἐμπνέη καί νά μᾶς καθοδηγή.

Καί στό ἔργον αὐτό ὀφείλομε νά ὁμολογήσωμε ἀπερίφραστα, πρωτοπορεῖ ἡ μικρή ἀδελφή μας νῆσος, ἡ Κίμωλος, πού ὑπό τήν φωτεινή καθοδήγηση τοῦ λαμπροῦ καί τιμῶντος τήν Κυκλαδική μας οἰκογένεια πρωτοπρεσβυτέρου πατρός Ἰωάννου Ράμφου ἐκδίδει ἀπό ἐτῶν τά «Κιμωλιακά», ὅπου καί κατά πρῶτον ἐφιλοξενήθηκε καί ἐδημοσιεύθηκε καί ἡ λαμπροτάτη αὐτή μονογραφία γιά τήν «Παναγία τοῦ Βουνοῦ μας».

Εὐχαριστοῦμε τοὺς ἀδελφούς Κιμωλίους θερμότατα γι' αὐτό. Καί ὅλους ἰδιαίτερα τόν Σιφνιολάτρη πατέρα Ἰωάννη Ράμφο, πού ὄχι μόνο συνήργησε καί ἐπρωτοστάτησε γι' αὐτό, ἀλλά καί αὐτός πρό πολλῶν ἐτῶν πού εἶχε ἐπισκεφθῆ τήν Σίφνο μας, ἐπρονόησε γιά τήν συγκέντρωση καί τήν περίσωση τοῦ πολυτιμοτάτου ὑλικοῦ τῆς μελέτης αὐτῆς. Εὐχαριστοῦμε ἐπίσης θερμῶς τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Ἀφεντακείου Κληροδοτήματος, πού εἶναι ὁ χορηγός καί ὁ Μαικήνας γιά τήν ἐκδοση τῶν «Κιμωλιακῶν» καί πού υἱοθέτησε προθυμότατα τήν δημοσίευσή της. Εὐχαριστοῦμε θερμότατα καί τόν ἐκλεκτό συμπολίτη μας κ. Φραγκῖσκο Θεολόγο γιά τό συνεχές καί ἀδιάκοπο ἐνδιαφέρον του γιά τήν Παναγία τοῦ Βουνοῦ.

Ὁ Σύνδεσμός μας ὑπόσχεται, ὅτι θά συνεχίσῃ μέ προθυμία τήν προσπάθειά του γιά τήν περίσωση τῶν ἀνεκτιμῆτων ἱστορικῶν καί λαογραφικῶν μας θησαυρισμάτων, γιά τά ὅποια ὀφείλεται κάθε δημόσιος ἐπαινος στό λόγιο συμπολίτη μας ἐρευνητή Μᾶνο Φιλιππάκη, γιά τήν προσπάθεια πού καταβάλλει, ὡς καί εἰς τήν ἐφημερίδα «Σιφναϊκή Φωνή», στίς σελίδες τῆς ὁποίας ἀποθησαυρίζεται ὁ πλοῦτος τῆς λαϊκῆς μας παραδόσεως. Ὁ Σύνδεσμός μας γνωστοποιεῖ ὅτι θά ἐπακολουθήσῃ ἡ δημοσίευση καί ἄλλης μονογραφίας

για τό Ιστορικό επίσης προσκύνημα τοῦ «Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ Μονγκοῦ», πού ἀρχιτεκτονεῖται ἤδη ἀπό τόν ἀκαταπόνητο συγγραφέα τῆς μελέτης αὐτῆς Ἀρχιμανδρίτην Φιλάρετον Βιτάλη.

Καί τοῦτο γιατί πιστεύει ἀπόλυτα στήν ἀναγκαιότητα τοῦ πράγματος. Ἐπειδή ὅσο ζωντανότερο καί ἀφθονώτερο ἀναπηδᾷ ἀπό τά σκοτεινά βᾶθη τῶν περασμένων χρόνων τό γλυκύτατο νᾶμα τῆς τότε ζωῆς, τόσο καί περισσότερο ζωογονεῖται καί ἰσχυροποιεῖται ὁ ἔθνικός μας ὀργανισμός, γιά ν' ἀντιστέκεται στήν καταλυτική ἐπίδραση τοῦ καιροῦ.

Ἐν Ἀθήναις 1973

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΙΦΝΙΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Λυκοῦργος Σπεράντσας

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΟΣ

Κων. Γκαρῆς

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Κωστής Θ. Σπεράντσας

ΤΑ ΜΕΛΗ

**Γεώργ. Ζαμπέλης, Ἰωάν. Δημητριάδης, Κων. Ἀναστασίου,
Φρ. Δεπάστας, Ἐμμ. Κορρές, Νικ. Ραφελέτος,
Χρ. Κωνσταντόπουλος, Δημ. Τσάλτας**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από της παιδικής μου ηλικίας είχαν εὐλάβειαν – οὐ μὴν καὶ ἀδυναμίαν – πρὸς τὴν ἐν Σίφνῳ, πάλαι ποτὲ διαλάμψασαν, σεβασμίαν Μοῆτῃ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἐπικεκλημένην κοινῶς «Παναγία τοῦ Βουνοῦ», ἐν ἣ πλειστάκις μέ ὠδήγησεν, ὡς εὐλαβῆ προσκνητήν, ἢ εὐσεβῆς καὶ φιλακόλουθος ἀείμνηστος προμάμμη μου.

Πολλάκις, μικρὸς παῖς, θαυμάζων καὶ ἀπορῶν, ἐζήτητον – ὡς καλῶς ἐνθυμοῦμαι – πληροφορίας περὶ τῆς ἱστορίας τῆς περικαλλοῦς ταύτης ἱερᾶς Μοῆθς, ἀλλ' ἐλάχιστα ἐγνώριζον περὶ αὐτῆς τόσον ἢ προμνησθεῖσα, ὅσον καὶ ἡ ἐν αὐτῇ τότε διαμένουσα, εὐλαβείας ἕνεκεν, ἀείμνηστος «κυρὰ Χατζίνα».

Κατὰ τὴν πρώτην μου ἐν αὐτῇ ἐπίσκεψιν, ὡς ταπεινὸς Ἀρχιμανδρίτης καὶ Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν μηνί Σεπτεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1956, τελέσας μάλιστα, τότε, αὐτόθι καὶ τὴν Θείαν Λειτουργίαν, * εὖρον τὴν εὐκαιρίαν καί, ἀναγνούς, ἀντέγραφα ὅσας ἐπιγραφὰς διασφίζονται ἐπὶ τοῦ τέμ-

* Τότε εἰς τὸ «Βιβλίον εὐλαβῶν προσκνητῶν τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ (Σίφνου) 1956-1964», ἐν σελ. 10, ταῦτα ἐγράψαμεν·

«Εὐλαβεῖς προσκνηταὶ τῆς Μεγαλόχαρης Παναγίας τοῦ Βουνοῦ ἠσθάνθημεν συγκίνησιν βαθυτάτην καὶ χαρὰν πολλὴν ἀπὸ τοῦ ὑπέροχου τοῦτο σιφνιακῶν Προσκύνημα, τὸ ὁποῖον φιλοστόργως διατηρεῖ εἰς ἀρίστην κατάστασιν ἢ εὐσέβεια τῶν συμπολιτῶν μου, τῶν μακρὰν καὶ ἐγγύς, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Σιφνίων, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ εὕρισκε τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἀνακούφισιν, ἀναλαμβάνει δὲ δυνάμεις πνευματικὰς διὰ τὸν μέγαν τῆς ζωῆς ἀγῶνα. Διόπερ ἐν τῇ τελεσθείσῃ σήμερον αὐτόθι Θείᾳ Λειτουργίᾳ παρ' ἡμῶν ἐδεήθημεν θερμῶς εἰς τὸν Κύριον, ὅπως πρεσβείαις τῆς παναχράντου Μητρός Του σκέπη καὶ φρουρῇ διὰ πάντός τὴν ἱεράν ταύτην

πλου, τῶν ἱερῶν εἰκόνων, τῶν κανδηλῶν, τῶν λειψανοθηκῶν καὶ ἐκτός τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ὅπου ὑπῆρχον τοιαῦται, χωρὶς νά δυνηθῶ νά μάθω ἕτερόν τι, διότι οὐδέν – ὡς μοί εἶπον δύο γέροντες ἐν αὐτῇ δίκῃν φυλάκων διαμένοντες – ὑφίστατο εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Μονῆς, τελούσης ἀπό χρόνων ἱκανῶν ἐν ἀργία, ἄνευ τοῦτέστι μοναχικῆς ἀδελφότητος καὶ μοναστικῆς, ὡς ἐκ τούτου διοικήσεως.

Πρὸ διειτίας, πού ὁ λίαν μοι ἀγαπητός καὶ παμφίλτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἰωάννης Σπ. Ράμφος, διακεκριμένος καὶ λόγιος ἐκ Κιμῶλον Κληρικός, εἰς δημοσίευμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκλεκτῇ ἡμερῆδι τοῦ Σιφνίου Νικολάου Σταφυλοπάτη «Σιφναϊκὴ Φωνή» (Ἰαν. 1971), παρέσχεν ἀξιόλογα στοιχεῖα, ἐξ οὗ ἀφορηθεῖς, ὠδηγήθην εἰς τὴν τὰ μάλιστα εὐχάριστον εἶδησιν ὅτι οὗτος, φιλόπονος ὡς εἶναι καὶ ἱστοριοδίφης ἄριστος, μεταβάς εἰς τὴν Σίφνον, κατ' Αὐγουστον τοῦ ἔτους 1936, συνέλεξε καὶ κατέχει πλείονα, ἐπίσημα δέ καὶ ἀθεντικά, στοιχεῖα περὶ τῆς ὑπ' ὄψιν ἱερᾶς Μονῆς. Ταῦτα δ' ἀσμένως ἔθεσεν οὗτος εἰς τὴν διάθεσίν μου προκειμένου νά ἐπεξεργασθῶ αὐτὰ ἐπιστημονικῶς, καὶ οὕτως, εἶτα, παρουσιάσω μίαν συστηματικὴν οἰονεὶ ἔκθεσιν περὶ τῶν κατὰ τὴν περίπυστον ταύτην Μονὴν τῆς ἡγαπημένης ἡμῶν γενετείρας.

Αὕτη, μετὰ τοῦ γράφοντος, ὀφείλομεν, τῷ ὄντι, ἀπέραντον εὐγνωμοσύνην εἰς τόν αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον π. Ἰωάννην Ράμφον, διὰ τὴν ἐπιμελῆ συλλογὴν καὶ διαφύλαξιν τῶν ὑπ' ὄψιν ἱστορικῶν εἰδήσεων, ἐρρατισθεισῶν ἐκ τῶν τριῶν ἐπισήμων κωδίκων τῆς ἐν λόγῳ Μονῆς. Ἄνευ

Κιβωτόν καὶ ἐπευλογῇ θαφιλῶς πάντας τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς φιλοτίμως καὶ εὐσεβοφρόνως ἐργαζομένους.

Ἐν τῇ Μονῇ Παναγίας τοῦ Βουνοῦ Σίφνου

τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1956

† Ἀρχ. Φιλάρετος Βιτάλης

Ἱεροκλήρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Πρεβέζης

Συνοπογράφου δέ μετ' ἐμοῦ καὶ οἱ συμπροσκυνηταί μου τότε: Ἀπόστολος Βιτάλης, Ἱεροφάλης, Σταυροῦλα Βιτάλη, Κων/νος καὶ Μάρκος Βιτάλης, Ἀργυρώ Δρακάκη, Χρηστίνα Ἀρμελενοῦ, Μιχαὴλ Κούκιος, Μαργαρίτα Π. Κουλούρη.

τούτων ἡ ἱστορία αὐτῆς θά παρέμενεν ἐν πολλοῖς ἄγνωστος, ἐν ᾧ τό γε νῦν, δυνάμεθα νά εἰπωμεν, ὅτι ἐπαρκῶς διαφωτισόμεθα εἰς πλεῖστα σημεῖα, λαμβάνοντες ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ σχετικὰς ἡμῶν ἀπορίας.

Χάριν τῆς ἱστορίας ἀναφέρω ὧδε, ὅτι ὁ εἰς ἐκ τῶν τριῶν κωδίκων ἀνευρέθη ἐσχάτως κατόπιν φιλοτίμων προσπαθειῶν τοῦ ἐξαιρέτου Δικηγόρου κ. Κωστή Θ. Σπεράντσα, γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ἐν Ἀθήναις Σύνδεσμον τῶν Σιφνίων. Ὁ ἐν αὐτῷ διατελέσας ποτέ Πρόεδρος κ. Τρ. Ἀποστολιάδης κατεῖχεν αὐτόν, ὃν καί παρέδωκεν ἤδη, κατόπιν ἐγγράφου παρακλήσεως, εἰς τό Διοικ. Συμβούλιον, οὗτινος ὁ ἀξιότιμος κ. γενικός Γραμματεὺς εὐηρεστήθη καί ἔθεσεν αὐτόν εἰς τὴν διάθεσίν μου χάριν καί αὐτοπροσώπον διερευνησεως τῶν ἐν αὐτῷ πολλά δ' ἠρύσθημεν ἐξ αὐτοῦ, καίπερ τὰ πλεῖστα εἶχεν, ὡς προείπομεν, πρό ἐτῶν ἐξ αὐτοῦ ὁ αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ἰωάννης Ράμφος.

Χάριτας ὀφείλω, πρὸς τούτοις, καί εἰς τό πάνσεπτον Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ὡς καί τόν ἐν αὐτῷ διακεκριμένον καί ἐνθουσιώδη Ἐπίσκοπον Ἁγίου Σκοπέλου Κύριον Ἀλέξανδρον, διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παρακλήσεώς μου καί ἀποστολὴν μοι τοῦ περὶ τῆς διαληφθείσης Μονῆς πατριαρχικοῦ καί συνοδικοῦ σιγιλλίου.

Πέποιθα, ὅτι καί ἡ ἀπέριττος αὕτη ἐργασία μου συμβάλει εἰς τὴν καθ' ὅλον περισπούδαστον ἱστορίαν τῆς προσφιλεστάτης Σίφνου, ἐφ' ᾧ ἐπικαλοῦμαι τῆς Θεομητορος τὴν εὐλογίαν καί τὴν χάριν ἐπὶ πάντας τοὺς τό ἀγαθόν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένους καί τὴν προαγωγὴν τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς σεμνώματος εὐλαβῶς καί φιλοπόνως ἐπιδιώκοντας Σιφνίους, μάλιστα δέ τοὺς ἀποτελοῦντας τόν ἐν Ἀθήναις εὐεργετικώτατον Σύνδεσμον αὐτῶν.

† Ἀρχ. Φ. Α. Β.

ΣΙΦΝΟΣ

1973

Περδάντσα

Ἡ Εἰκὼν τῆς Παναγίας, «Ἀμολύντου».

Η ΕΝ ΣΙΦΝΩ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΕΠΙΚΕΚΛΗΜΕΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΡΟΥΝΟΥ.

Α'. ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΗΓΑΙ

κατά μῆνα Αὐγουστον τοῦ 1936 ἐπισκεφθεὶς τὴν φωτό-
λουστον Σίφνον αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος
ἐκ Κυμώλου π. Ἰωάννης Ράμφος εὗρεν ἐν αὐτῇ τρεῖς κώ-
δικας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, ἐν τῷ ἐν
αὐτῇ ἀρχεῖῳ τὸν πρῶτον (ὑπὸ στοιχ. Α') ἀποκειμένον, τοὺς δ'
ἐτέρους δύο (ὑπὸ στοιχ. Β' καὶ Γ') ἐν τῷ τῆς Κοινότητος Ἀπολ-
λωνίας ἀρχεῖῳ, τότε, φυλασσομένους.

2. Ὁ ἐξ αὐτῶν κώδιξ Α' ἐμφανίζεται ὑπὸ τὰ ἐξῆς στοιχεῖα:

Χαρτ. 0,32×0,21 φφ. 132, 19 αί.

Οὗτος φέρων δερματίνην στάχωσιν, ἠριθμῆθη παρά τοῦ ὡς
εἴρηται ιστοριοδίφου εἰς σελίδας 264. Ἐν τελευταίᾳ δέ σ. τοῦ ὑπ'
δψιν κώδικος ὁ ἀείμνηστος Σίφνιος Ἰάκωβος Δραγάτσης, λυκει-
άρχης-ἀρχαιολόγος, ταῦτα σημειοῖ· «τῇ 27 Αὐγούστου 1900 ὑπ'
ἐμοῦ μετρηθέντα εὐρέθησαν ἑκατὸν τριάκοντα ἕξ (136) φύλλα,
ἧτοι λείπουσι φύλλα τριάκοντα ἕξ (36) ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τοῦ μέ-
σου δέ ἀποκοπέσις καὶ τῆς ἐν ἀρχῇ σφραγίδος καὶ τοῦ συνέχο-
ντος δεσμοῦ. Ἰάκωβος Χ. Δραγάτσης.»

Παλαιότερον, δι' ἐτέρας χειρός, εἰς τὴν αὐτὴν σελίδα, τὰ ἐξῆς
ἐγράφησαν: «ἑκατὸν ἑβδομήκοντα φύλλα».

Κατὰ συνέπειαν, διὰ τὴν παρατηρουμένην ἐκ 38 φύλλων δια-
φοράν, δημιουργεῖται εὐθὺς ἀπορία, ἐπιλυομένη ἐκ τῶν κατὰ τὴν
σελ. 12 ἀναγραφομένων. «Κατὰ τὴν 13ην Αὐγούστου 1899 ἦλθεν

Εικών της Παναγίας του «Βουνοῦ» (ἐπικεκλημένη «Μαχαιρούσα»)

ὁ συγγραφεὺς Εὐστράτιος Ἰ. Δράκος, Μοσχονήσιος, ἵνα ἱστορίαν συγγράψῃ τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ βουνοῦ ἐν Σίφων». Καί, ἐν συνεχείᾳ, εἰς τὸ κάτωθεν μέρος τῆς 13 σελίδος, προστίθεται, ὅτι οὗτος ἀφαιρέσας πολλά τῶν φύλλων ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος βιβλίου ὁ ἱερόσυλος (!) καὶ ἡμιστὰ **Μοσχονήσιος** δευχθεὶς Ἰάκωβος Χ. Δραγάτης, ἐν Σίφων τῇ 27 Αὐγούστου 1900».

Ἐσχάτως, ἐπὶ τῇ παραδόσει τοῦ κώδικος, ὁ κατέχων αὐτόν

ἐπὶ πολλά ἔτη τέως Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Σιφνίων κ. Τριαντ. Μ. Ἀποστολιάδης ἀνέγραψε τὰ ἐξῆς, ἐν σελ. 127· «Ἀπὸ τοῦ 1900 ὅποτε κατεμετρήθησαν ὑπ' ἐμοῦ, ἐλλείπουν ἕτερα τέσσαρα φύλλα». Ὡς φαίνεται, ὁ κῶδιξ οὗτος, ἐν τῇ Μονῇ πάλαι ἀποκείμενος, ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν παντός ἐπισκέπτου-προσκυνητοῦ, ἐξ οὗ καὶ ἀναγράφονται τῆδε κάκεισε ἐν αὐτῷ πλεῖστα ὀνόματα, βέβηλός τις δ' ἐπέφερε καὶ τὴν νέαν ταύτην ὑπεξαίρεισιν τῶν 4 φφ.

Εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ δερματίνου καλύμματος τοῦ ὑπ' ὄψιν κώδικος καὶ ἐπὶ τῆς σταχώσεως σημειοῦνται τ' ἀκόλουθα: «Κῶδιξ τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου τῶν ἐνδόξων Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ ὀνομαζομένης τοῦ Βουνοῦ, ἐν ᾧ καταγράφονται τὰ τίμια ὀνόματα τῶν συντρεξάντων καὶ ἐλεησάντων εἰς ἀπαρτισμόν τῆς νεοδημῆτου ταύτης μονῆς, ἵνα μνημονεύωνται ἀκαταπαύστως ἐν αὐτῷ κατὰ πάσας τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ ἀκολουθίας», ἅτινα αὐτολεξεί, διὰ κεφαλαίων ἐρυθρῶν βυζαντινῶν γραμμάτων, ἀναγράφονται καὶ εἰς ὀλόκληρον τὴν πρώτην σελίδα - πλὴν μετὰ πολλῶν σφαλμάτων - οὐ μὴν καὶ εἰς τὴν σελίδα 3, ἀνωθεν τῆς ὁποίας παρατίθεται καὶ ὠραῖον κόσμημα.

3. Οἱ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Κοινότητος Ἀπολλωνίας φυλασσόμενοι (;) κώδικες εἶναι καὶ οὗτοι χαρτῶοι, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος (ὑπὸ στοιχ. Β') ἀποτελεῖται ἐκ φφ. 400, ἀριθμηθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀκαταπονήτου ἐρευνητοῦ. Ὁ ἕτερος (ὑπὸ στοιχ. Γ'), μὴ ἠριθμημένος, φέρει στάχωμα. Ἐπιγράφονται δ' ὁ μὲν «1815, Ἰανουαρίου 2, Σίφνος· κῶδιξ τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἐπονομαζομένης τοῦ βουνοῦ, ἐν ᾧ καταγράφονται ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν ἀφιερωθέντα, κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, ἱερὰ ἄμφια, χωράφια, ἄμπελοι, δένδρα καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος ὅσα ὁ καθ' εἰς τῶν Χριστιανῶν προαιρεῖται τῇ βοηθείᾳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ἡς ταῖς πρεσβεΐαις φύλαττε πάντας. Γεράσιμος Μοναχός Ἀβρανόπουλος χτήτορας», ὁ δὲ «1813 Κῶδιξ τῆς ἱερᾶς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν ἐνδόξων εἰσοδίων τῆς ἐν τῷ βουνῷ κειμένης».

4. Τὰ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ἱερᾷ Μονῇ καὶ ἐν τῷ ἡγουμενείῳ αὐτῆς ἀποκείμενα καὶ ἄχρι τοῦδε διασφωζόμενα αὐτόθι βιβλία τῶν εὐλαβῶν αὐτῆς Προσκυνητῶν, ἅτινα προῦνόησεν, ὀρθῶς, ὁ τῶν

ἐν Ἀθήναις Σιφνίων Σύνδεσμος, καὶ ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν, πρὸς ἀναγραφὴν τῶν ἰδίων - εἰς ἀνάμνησιν - ὀνομάτων, ἐνθυμήσεων, ἐντυπώσεων κλπ. ἐντὸς πάντως τοῦ πλαισίου τῆς εὐλαβείας καὶ κοσμιότητος, καὶ οὕτως ἀποφευχθῆ ἢ ἀπαράδεκτος ἐξ ἀπόψεως θρησκευτικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς, ἀναγραφῆ, τῆδε κακεῖσε, ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν κελλίων, ἐπὶ τῶν δοκῶν, ἐρμαρίων κτλ. τῶν διαφόρων ὀνομάτων - ἐν οἷς καὶ ἀγγλων τουριστῶν, ὡς εἶδομεν προσφάτως - προκαλοῦσα εὐλόγως τὴν ἀγανάκτησιν!...

5. Τέλος, ὁ παρὰ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ Κωνσταντινουπόλεως διασωζόμενος **Κῶδιξ ΙΒ' Πατριαρχικῶν Σιγιλλίων** τοῦ ἐν αὐτῷ Ἀρχειοφυλακίου, ἐν σελ. 280-281, ἐνθα καταχωρεῖται τό, κατὰ τό ἔτος 1816, ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου Στ', τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, ἐκδοθέν πατριαρχικόν καὶ συνοδικόν σιγιλλιῶδες γράμμα «περὶ τῆς ἐν Σίφνῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου», τοῦ Βουνοῦ.

Β'. ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σταγώματος, τοῦ ἐν τῇ κοινότητι 'Απολλωνίας Σίφνου Κώδικος Β' τῆς ἱερᾶς Μονῆς, ἀνεγρᾶψεν ὁ ἰδρυτὴς αὐτῆς καὶ κτήτωρ Γεράσιμος Μοναχὸς - κατὰ κόσμον Γεώργιος 'Αβρανόπουλος - ταύτην τὴν ἱστορικὴν ἐνθύμησιν·

«1813'Ιουλίου 14 ἔβαλα θεμέλιο ἐδῶ στό μοναστηράκι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου».

2. Βεβαίως, εἰς τὴν ἐξαισίαν ταύτην ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τοποθεσίαν, κειμένην Ν.Α. τῆς νήσου,¹ κάτωθεν τῆς ὁποίας ἐκτεί-

1. Ἄεμπρὸς εἰς τὸν θεατὴν ἀπλοῦται τὸ ἐξαισίον Αἰγαῖον, ἀπὸ τῆν γαλανὴν ἀπεραντωσύνην τοῦ ὁποίου ἀναδύονται διάφοροι Κυκλάδες, ἐγγύτατα μὲν ἢ μικρὰ νῆσοις Κιτριανή, ὀλίγον δὲ ἀπώτερα καὶ εἰς τὸ βάθος ἢ Πάρος, ἢ Σίκκος, ἢ Φολέγανδρος κλπ. Διὰ τοῦτο, ὁ τέως βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Γεώργιος, ὅταν ταξιδεύων ἀνά τὰς Κυκλάδας προσωρισθῆ εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Πλατύ-Γιαλοῦ καὶ ἀνῆλθεν ἕως αὐτῆν, ἐσημείωσεν εἰς τὸν Κώδικα αὐτῆς - ὑπογράφων ὡς δοῦξ τῆς Ὑόρκης - ὅτι εἶναι «ἡ ὠραιότερα τοποθεσία τῶν Κυκλάδων» (ἐπὶ λέξει ὡς ἀνεγράψαμεν ἐκ τοῦ κώδ. Α', σελ. 45: «Que of the most beoutiful Spofs on the Cyclades 23-4-1927. V.C. Schott o Comor»).

Εἰς τὴν «Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ» εὐρίσκετο συμπτωματικῶς καὶ ὁ τ. Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, ταξιδεύων ingognito ἀνά τὰς Κυκλάδας ὡς Διάδοχος, ὅτε ἀπέθανεν αἰφνιδίως ὁ πατὴρ του Οὐμβέρτος καὶ ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις τὸν ἐκάλεσεν ἐπειγόντως, ὅπως ἀναλάβῃ τὰ βασιρικά του καθήκοντα. Ταῦτα γράφει ὁ διάσχυμος καὶ πολὺς τὴν τρίχα Σίφνιος κ. **Θεοδόσιος Κ. Σπεράντας** (ἐν «Θρησκευτικῇ καὶ Ἠθικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ» τοῦ Ἀθ. Μαρτίνου, τόμ. 3ος, στ. 1025). Πρβλ. καὶ ὅσα διαλαμβάνει εἰς τὴν ὠραίαν καὶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσαν διατριβὴν αὐτοῦ «Τοπωνύμια τῆς Σίφνου» ὁ ἀξιότιμος Σίφνιος **Μ. Φιλιππάκης**, ἐν «Σίφν. Φωνῇ» τοῦ Ν. Σταφυλοπάτη, ἔτ. Ζ' (1971), ἀριθ. φύλ. 79,

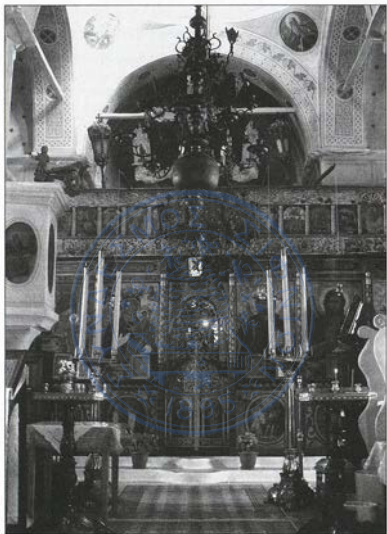

Ἡ Ἱ. Μονή Παναγίας τοῦ «Βουνοῦ».

νεται βαθυκύανος ὁ ὄμιος τοῦ Πλατύ Γιαλοῦ μετὰ τῆς νησίδος Κιτριανῆς, ἀνατολικῶς δ' αὐτῆς ὑπάρχοντος τοῦ δευτέρου περιλαλήτου καὶ θαυμασιῦ Προκυνήματος Παναγίας τῆς Θαυματοβρύτου Χρυσοπηγῆς,¹ προὔπῆρχεν, ἀπὸ τῶν μέσων ἤδη τοῦ ΙΖ' αἰῶνος ναΐδιον, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν θείων Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἰδιοκτησίας τῆς οἰκογενείας Ἀντωνίου Κουλούρη, ἧς ὁ ἀπόγονος Ἰωάννης Κουλούρης, Ἱερεύς, προσέφερε τοῦτο εἰς τὸν ὡς εἴρηται Μοναχὸν Γεράσιμον διὰ τοῦ παρά πόδας, δεόντως κεκυρωμένου, ἀφιερωτικοῦ ἐγγράφου·

σελ. 5. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὴν προσωνημίαν γράφει: «Θέσις ἐπὶ δρους, γνωστοῦ ἄλλοτε ὡς "Βουνί" (τό) ἀργότερα δὲ ὡς "Βουνάκι" (τό)· ὁ τύπος βουνί εἶναι ἀρχαιότερος τοῦ ἤδη χρησιμοποιουμένου "βουνό", ἀκόμη ἀρχαιότερος ὁ ἀλλαχθῶ ἀπαντῶμενος "βουνοί" (οἱ)». Ἐπίσης εἰς τὴν ἐφημ. «Σιφναϊκά Νέα» τῆς Ἀδελφότητος τῶν ἐν Ἀθήναις Σιφνίων Ἁγίου Συμεών, ἔτ. Γ' (1949), ἀριθ. φύλ. 25, παρατίθεται ὠραία φωτογραφία τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, κάτωθεν τῆς ὁποίας ἀναγράφεται ἡ ἐξῆς χαρακτηριστικὴ δήλωσις: «Ἀπὸ τίς πῖο ὠραιότερες καὶ πῖο ἀγαπημένες τοποθεσίαις τοῦ νησιοῦ μας».

1. Ἐπιθι: Σπεράντσα Θεοδ., *Κυκλαδικές ἱστορίες· ἡ Παναγία ἢ Χρυσοπηγή τῆς Σίφνου*, ἔκδ. Συνδέσμου Σιφνίων, Ἀθήναι 1949, σελ. 1-80.

Τό τέμπλον τοῦ Ἱ.Ν. Παναγίας τοῦ Βουνοῦ.
(Φωτ. Αὐγ. Ναρλιῆ)

«Ἴσον τοῦ πρωτοτύπου
Ἐν Σίφνῳ 1813 Ἰουλίου 6

† Ὁ Σίφνου Καλλίνικος¹ ἐπιβεβαιοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι ἔχοντας ὁ παπα-Ἰωάννης Κουλούρης προικοδοτημένην μίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸ βουνόν, τιμωμένην εἰς τὴν ὀνομασίαν τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, μετὰ τὴν τοποθεσίαν τῆς ὄλης καὶ μετὰ τὰ προαυλιά της, ὁμοῦ καὶ ἐν χωράφῳ ἐκεῖ πλησίον, τὰ ὅποια αὐτὰ ὅλα, ἐκκλησία καὶ προαυλία καὶ χωράφι, οἰκεία βουλῇ καὶ θελήσει καὶ αὐτοπροαιρέτῳ γνώμῃ, χωρὶς κανένα ἰντέρεσον, διὰ τε σωματικὴν ὑγείαν καὶ ψυχικὴν του σωτηρίαν, παραδίδει αὐτὰ ὅλα σήμερον πρὸς τὸν κύριον Γεώργιον Ἀβρανόπουλον μετὰ τὸ νὰ ἔχη σκοπὸν ὁ ρηθεὶς Γεώργιος νὰ πηγαίῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τοῦ βουνοῦ νὰ κατοικήσῃ καὶ νὰ τὴν οἰκοδομήσῃ μοναστήριον.

Ἀπὸ τοῦ νῦν λοιπὸν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀποξενοῦται ὁ ρηθεὶς παπα κύριον Ἰωάννης μετὰ εὐχαρίστησιν του ἀπὸ τὴν διαληφθεῖσαν ἐκκλησίαν καὶ τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν πρωτεκτιόνα οὔτε ὁ ρηθεὶς παπα-Ἰωάννης οὔτε οἱ κληρονόμοι καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀλλὰ θέλει εἶναι ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ κτῆσιν τοῦ διαληφθέντος Γεωργίου καὶ κατὰ διαδοχὴν τοῦ μετ' αὐτοῦ κατοικοῦντος εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βουνοῦ χωρὶς νὰ ἔμπορῇ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ οὔτε συγγενῆς οὔτε ξένος εἰς τὸ παραμικρόν.

Διὸ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν γράμμα ἐν τῇ κοινῇ ἡμῶν καντζηλαρία ἐπιβεβαιούμενον τῇ ὑπογραφῇ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν ἀθέντου καὶ δεσπότητος κυρίου κύριον Καλλίνικου καὶ μετὰ πάντων τῶν προκρίτων τῆς νήσου εἰς ἐνδειξιν παντός καιροῦ.

Παπα-Ἰωάννης Κουλούρης

στέρῳ καὶ βεβαιῶ

Κωνσταντῖνος Μάτσας μάρτυς

Νικόλαος Ἄγας μάρτυς

Κωνσταντῖνος Σακελλαρίου Μανός(;) μάρτυς

1. Βιτάλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ὁ τελευταῖος ἱεράρχης τῆς Σίφνου - Μήλου καὶ αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, ἐν Ἀθήναις 1963, σελ. 1-36.

Νικόλαος Βαλέτας μάρτυς
Κωνσταντῖνος Τζωρτζάνος μάρτυς
Κωνσταντῖνος Μανός (;) μάρτυς
Κωνσταντῖνος Μπάος μάρτυς
Ζαννῆς Ἰω. Καμπάνης μάρτυς
Νικόλαος Πρατικὸς μάρτυς
Ἰωάννης Μανός (;) μάρτυς.¹

Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ παραχωρητηρίου γράμματος ὁ εὐλαβὴς Σίφνιος ἱερεὺς Ἰωάννης Κουλούρης - πρόγονος τοῦ σήμερον ἐν Πρεβέζῃ θεοφιλῶς ἱερατεύοντος Πρωτοπρεσβυτέρου καὶ Θεολόγου Ἀντωνίου Νικ. Κουλούρη, Σίφνιου - ἀποξενοῦται παντελῶς ἐκ τοῦ ἰδιοκτητοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτοῦ, καθόσον ζωηρῶς ἐπιθυμεῖ, ὅπως οὗτος καταστῇ «Μοναστήριον», ὅπερ «θέλει εἶναι ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ κτῆσιν τοῦ διαληφθέντος Γεωργίου καὶ κατὰ διαδοχὴν τοῦ μετ' αὐτοῦ κατοικοῦντος εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βουνοῦ χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ οὔτε συγγενῆς οὔτε ξένος εἰς τό παραμικρόν».

3. Κατόπιν τούτου ὁ Γεράσιμος (Γεώργιος κατὰ κόσμον), Πελοποννήσιος τὴν καταγωγὴν,² ἀνέλαβεν, ἰδίως τό πλεῖστον

1. Κῶδιξ Γ' τῆς ἰ. Μονῆς ταύτης, σελ. 14, Ἰωάννου Ράμφου, Πρωτοπρεσβυτέρου, Ἡ ἱερά Μονὴ τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, ἐν ἐρ. «Σιφν. Φωνή», ἐτ. Ζ' (1971), ἀρ. φ. 73, σ. 5.

2. Ὁ φίλος καὶ συγχωριανὸς (Πεταλιανός) Γεώργιος Θεολόγος εἰς σχετικὸν αὐτοῦ ἄρθρον «Τὸ Μοναστήρι τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ» [ἐν ἐρ. «Σιφν. Νέα», ἐτ. Δ' (1950), ἀρ. φ. 40] τὸν θεωρεῖ, ἀγνωστον ποῦ στηριζόμενος, Κεφαλλῆνα, ὅπερ βεβαίως ἤμιστα εἶναι ὀρθόν. Ἐπίσης καὶ ὁ λόγιος διδάσκαλος τῆς Σίφνου Ἀντώνιος Τροῦλλος εἰς τὸν παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα Τουριστικὸν ὁδηγὸν τῆς Σίφνου, Γεωγραφία-Ἱστορία-Λαογραφία-Ξανάγης, Ἀθήνα 1961, σελ. 126-128, γράφει τ' ἀκόλουθα:

«Στὴν ἴδια θέσι τῆς σημερινῆς ἐκκλησιᾶς, χωρὶς τὰ γύρω κελιά καὶ κτίσματα προὔπῆρχε ἓνα φτωχὸ ἐξωκλήσι μ' ἓνα μόνον κελλί.

Σὲ κείνο τό μικρὸ ἐκκλησάκι ὑπῆρχε καὶ τό ἐπικαλούμενο σήμερα εἰκόνημα «Παναγίας τῆς Μαχαιρούσας» μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «ΔΗΑ ΧΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΓΑΒΡΕΤΟΥ ΜΟΣΚΟΠΟΛΙΤΗΣ 1756», ποῦ προέρχεται ἀπὸ τό μοναστήρι Βατοπεδίου τοῦ Ἁγίου Ὄρους...

Ἰδρυτὴς τῆς σημερινῆς ἐκκλησιᾶς φέρεται ὁ ἐκ Πελοποννήσου Γεράσιμος Ἀβραμόπουλος (σ.σ. τό ὀρθόν Ἀβρανόπουλος), κατὰ τό 1800

ἀναλώμασι καὶ ταῖς συνδρομαῖς τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἐντοπίων καὶ ξένων, τὸν πολύμοχθον ὄντως ἀγῶνα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν τε πέριξ κελλίων καὶ τοῦ νέου - κατ' ἐπέκτασιν τοῦ παλαιοῦ καϊδίου - μεγάλου Ναοῦ, διαστ. 10,20×7,75 μ., ρυθμοῦ βυζαντινοῦ μετὰ τρούλλων, ἐνός μεγάλου καὶ τεσσάρων πέριξ αὐτοῦ

(sic), βοσκός κατ' ἀρχάς στή Σίφνο, ἱερομόναχος στό βουνό συνέχεια καὶ μετὰ θάνατον ἅγιος(!)

Αὐτός δταν ἀκόμη ἐβροσκε στήν περιοχὴ Κοντοῦ εἶδε στὸν ὕπνο του τὴν Παναγιὰ νά τοῦ ὑποδεικνύει θαλασσινὸ σημεῖο κοντὰ στό ἀκρωτήρι τοῦ Πλατῦ-Γιαλοῦ "Καμινάκι" καὶ νά τοῦ λέει: "Γεράσιμε, νά μέ παραλάβῃς ἀπὸ τὴ θάλασσα πού μέ περιδέρνει καὶ νά μέ μεταφέρεις σὲ κἄνιο τό βουνό, γιὰτί εἶμαι ἡ "Παναγιὰ τοῦ Βουνοῦ"».

Ἐγινε τότε λοιπὸν ἡ ἀνεύρεση, ἡ μεταφορὰ τῆς εἰκόνας καὶ ὁ Γεράσιμος ἱερομόναχος εἰς τό Βουνό.

Ἡ εἰκόνα αὐτὴ διατηρεῖται μέχρι σήμερα. Εἶναι πολὺ μεγάλη, κατὰ μαυρὴν στό χρῶμα καὶ ὀνομάζεται "Κανάλα".

Ὁ Γεράσιμος τότε παίρνοντας τὴ σημερινὴ "Μαχαροῦσα" μαζί του, ἔκανε ἓνα μακρινὸ ταξίδι διὰ νά μαζέψῃ χρήματα καὶ ν' ἀνακαινίσῃ τὴ μικρὴ ἐκκλησιά. Ἔτσι γύρισε παντοῦ. Στὴν Κωνσταντινούπολι διέως κάποιος τοῦρκος θέλοντας νά τὸν εἰρωνεύθῃ, τὸν ρώτησε τί τάχα συμβόλιζε αὐτό τό "ξύλο" πού κρατοῦσε στὰ χέρια του. Στὴν ἀπάντησιν τοῦ καλογηροῦ πῶς εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς "Παναγιᾶς τοῦ Βουνοῦ τῆς Σίφνου" ἐκεῖνος εἶπε:

-Ἐγὼ θά τὴ μαχαρῶσω στό μάγουλο κι ἂν τύχῃ καὶ τρέξει αἷμα, θά πιστέψω στήν Παναγιὰ σας καὶ θά βαπτισθῶ χριστιανός.

Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! Τό μάγουλο τῆς Παναγιᾶς μάτωσε κι ὁ τοῦρκος μ' ὀλόκληρην τὴν οἰκογένειά του βαπτίσθησαν χριστιανοὶ κι ἔδωσαν πάρα πολλὰ χρήματα στὸν ἱερομόναχο Γεράσιμο, πού χαροῦμενος γύρισε στὴ Σίφνο κι ἀρχισε ἀμέσως τὴν ἀνακαίνισιν τῆς ἐκκλησιάς τοῦ Βουνοῦ. Ταῦτ' ἀναμφισβητήτως στηρίζονται, ἐν πολλοῖς, εἰς εὐσεβεῖς παραδόσεις καθ' ὅσον ἱστορικὴν τεκμηρίωσιν δέν ἔχουν, ὅπερ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰ γραφόμενα τοῦ λογοτέχγου Γ. Θεολόγου: "Ἐπαῖνος (ὁ Γεράσιμος - γράφει εἰς τ' ἀνωτέρω ἀρθρον αὐτοῦ - τ' ἅγια λείψανα πού βρίσκονται στό Μοναστήρι καὶ τὴ μικρὴ εἰκόνα τῆς Παναγιᾶς τῆς σφαγμένης κι ἔκανε ταξείδια καὶ ἔξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰσέπραττε χρήματα. Εἶχε μάλιστα γνωστό τότε κάποιον ἡγεμόνα Ἰωάννη(!) ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε σφραγίσει τὰ χαρτιά του καὶ ἔτσι εἶχε πλήρη ἐλευθερία νά πάῃ ὅπου ἤθελε καὶ νά συνάξῃ λεφτά. Κάποτε, διγγοῦνται, πῶς ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Ὀδησό τῆς Ρωσσίας ὁ καπετάνιος τοῦ καραβιοῦ τοῦ ἔπε πῶς θά τὸν πνίξῃ γιὰ νά τοῦ πάρῃ τὰ λεφτά τῆς Παναγιᾶς καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχε μαζί του. Μόλις διέως ἀποπειράθηκε νά κάμῃ αὐτὴ τὴν κακὴ πρᾶξιν ἐγινε μεγάλη τρικυμία. Τό καράβι

μικρῶν, περιλαμβάνοντος νῦν τρία κλίτη, ἦτοι· τό μεσαῖον, ὅπερ παρέμεινεν ὀφειλετικῶς καί κατά χρέος ἱερὸν πρὸς τιμὴν τῶν ὑπερ-
ρενδῶξων Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, οὐτινος τό τέμπλον, ἀρχαιό-
τερον ὡς εἰκὸς τῶν λοιπῶν, φέρει ἀναγλύφους κληματίδας· τό
ἀριστερόν, πρὸς τιμὴν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, φέ-
ρον εἰς τό ὑπέρθυρον τοῦ τέμπλου τὴν χαρακτηριστικὴν ἐπιγρα-
φὴν, «παρακλήσιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου κ(αί)
Ἑλένης οἰκοδομηθέν ἐκ θεμελίων διὰ δαπάνης τοῦ κτίτωρος τῆς
Μονῆς Γερασίου Ἀβρανοπούλου Πελοποννήσου, αἰωγ' (= 1813),
Ιουλίου 13», καί τό δεξιόν, πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν ἁγίοις Πα-
τρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, συνωδᾷ τῇ ἀνωθεν τῆς νοτί-
ου πύλης ἐπιγραφῆ· «διὰ δαπά(ν)ης τοῦ αὐτοῦ κτίτορος ὠκοδο-
μήθη καί τό παρακλήσιον τοῦτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου
κ(αί) ἱστορήθη αἰωγ' (= 1813) διὰ χειρὸς κάμου Ἀποστόλου
Σ(γ)ουρδαίου, Σιφνίου».¹

χαριστικῆ στή δύο καί μέινανε ὅλοι στή θάλασσα. Ὁ Γεράσιμος πιάστη-
κε ἀπό ἓνα μαδῆρι καί κατώρθωσε νά φθάσῃ σ' ἓνα ἀκατοίκετο νησί.
Ἐμείνε ἐκεῖ τέσσαρες μέρες νησιτικός, βρεγμένος νά κλαίῃ πού ἔχασε τά
λείψανα καί τό κουτί μέ τά λεφτά. Ἀλλά ἔγινε τό θαῦμα. Ἡ θάλασσα
ἔφερε τά χαμένα στό ξερονήσι πού ἦταν ξηρισμένος ὁ Γεράσιμος. Ἐχάρη-
κε τόσο πολύ. Καί γιά καλή του τύχη περνοῖσε ἓνα καράβι ἀνοιχτά, τοῦ
ἔδωσε σημεῖο καί πῆγε καί τόν πῆρε καί τόν ἔφερε στόν Πλατύ-Γιαλό.
Ὁ πλοίαρχος μάλιστα, ἀληθινός χριστιανός, τοῦ ἔδωσε καί ἀρκετά χρή-
ματα γιά τό σκοπό του».

1. Εἶναι συγκινητικόν τό φαινόμενον, ὅτι οἱ εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι χρι-
στιανοὶ τῆς Ἑλλάδος προσφέρουν ἐκάστοτε μεθ' ἡλαρότητος (Β' Κορινθ. θ'
7) διὰ τε τὴν ἀνέγερσιν καί τὴν διακόσμησιν ἱερῶν Ναῶν. Ἰδιαιτέρως ὁμοῦς
τοῦτο παρατηρεῖται ἀνέκασθεν ἐν Σίφνῳ, ἧτις διὰ τοῦτο εἶναι κεκοσμημένη
διὰ πλείστων ὠραιῶν Ναῶν (ἐνοριακῶν, παρεκκλησιῶν, ἐξοχικῶν καϊδιῶν,
ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνέρχεται εἰς 300 περίπου, εἰς ἀρίστην εὐρισκομένων κατὰ
στασιῶν καί πανηγυριζόντων ἀπάντων λαμπρῶς παρ' αἰδίκῶν) ἑορταστῶν,
οἷτινες ἐναλλάσσονται κατ' ἔτος καί δαπανοῦν ἀφειδῶς. Τό θαυμάσιον
τοῦτο ἔθιμον οὐδαμοῦ ἀλλαγῶ, οὐδ' εἰς τά περίε τῆς Σίφνου Κυκλάδας
ἀπηνήσκαμεν. Ἐντεῦθεν κατέχομεν τά σκῆπτρα ἐν προκειμένῳ. Καί ὀφεί-
λομεν πάσῃ θυσίᾳ νά διατηρήσωμεν τὴν ὠραιότητὴν καί τά μάλιστα ψυχο-
φελῆ παράδοσιν (δρα ἡμέτερα σχετικὰ δημοσιεύματα ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τά
θρησκευτικὰ πανηγύρια τῆς Σίφνου» καί «Τά ἱερά μας Προσκυνήματα, Πε-
ρὶ τὸν ἑορτασμόν τῆς Παναγίας Χρυσοπηγῆς Σίφνου», ἐν «Κυκλαδικόν
Φῶς» τοῦ Ἰω. Τερζοπούλου, ἔτ. 1957, 1965, 1967).

Δέον δέ νά σημειωθῆ ὅτι ὁ Γεράσιμος ἐχρησιμοποίησε κατά τήν ἀνακαινίσιν καί ἐπέκτασιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί τῶν Παρεκκλησιῶν ὑλικά (λ.χ. κίονας, κιονόκρανα, δωρικοῦ ρυθμοῦ καί διάφορα ἕτερα μάρμαρα) ἐξ ἀρχαίας τινός οἰκοδομῆς εὐρισκομένης προφανῶς εἰς τήν περιοχὴν ἣ ἐγγύς ταύτης ἐν ἐρειπιῶδει καταστάσει.

4. Περί τῆς τοιαύτης ἀνεγέρσεως-ιδρύσεως τῆς ἱερᾶς Μονῆς καί ἐπισχύσεως αὐτῆς ποιοῦνται λόγον ἐκτενῆ καί τά ἐξῆς ἐπίσημα γράμματα·

«Καρλάτο: Ἀλεξάνδρου Καλλιμένη Βοβ. ἐλέω Θεοῦ αὐθέντης καί ἡγεμῶν πάσης μολδαβίας.

Πιστοποιεῖται διά τοῦ παρόντος αὐθεντικοῦ ἡμῶν χρυσοβούλλου περί τῆς κατά τῆ νῆσον Σίφνον ἐκκλησίας, τοῦ βουνοῦ ὀνομαζομένης, ὅπου πανηγυρίζονται τά εἰς τά ἅγια τῶν ἁγίων Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅτι κατά τήν πρός τήν αὐθεντίαν μας παράστασιν τοῦ ὀσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κύρ Γερασίμου Ἀβρανοπούλου μέ τό νά [.....] ἡ ἐκκλησία αὕτη παλαιοτάτη καί τά τοίχη τῆς σεσάθρωμένα διόλου, αὐτός ὑπό θεοῦ ζήλου κινούμενος μέ ἰδιά του ἐξοδα, καί μέ τήν ὁποιανδήποτε βοήθειαν, ὅπου ἠμπόρεσε νά συνάξῃ ἀπό τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, τήν ἀνοικοδόμησεν ἐκ νέου. Καί ἐπειδῆ δέν ἐξήρκεσαν πρός τελειοποίησιν αὐτῆς, μήτε καί ὅσα ἐλέη ἀπό τοὺς Χριστιανούς ἐσύναξεν· εὐρέθη βιασμένος νά ὑποπέσῃ εἰς βαρῦτατον χρέος, καί μ' ὄλον τοῦτο πάλιν τά ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγκαιότατα σκευῆ εἰσέτι δέν ἠμπόρεσε νά τά ἀποπληρώσῃ ὅλα πρός καλλωπισμόν αὐτῆς καί εὐπρέπειαν μᾶς ἐπαρεκάλεσεν ὅτι καθὼς ἄλλοι θεῖοι καί ἱεροί Ναοί ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων εὐρίσκονται μέ τήν κατά τό μᾶλλον καί ἤττον βοήθειαν ἐλέους ἐκ ταύτης τῆς αὐθεντίας οὕτω καί ἡ παροῦσα ἐκκλησία νά ἐλεθῆ μέ ὁ,τι λογῆς βοήθειαν, ὥστε νά ἠμπορέσῃ νά εὐκολυνθῆ εἰς τινά τῶν ἐξόδων τῆς, ἐν τῇ περιωρισμένη καταστάσει εἰς ἣν εὐρίσκεται. Ὅθεν πληροφορηθέντες ἡ αὐθεντία μας ἐπὶ τῆς ἀληθείας τῆς παραστάσεως ταύτης καί εὐδοκοῦντες τοῦ νά προσφέρωμεν περί τήν εἰρημένην ἱεράν ἐκκλησίαν βοήθειαν τό κατά δύναμιν διά τήν εὐκολίαν τῆς περιωρισμένης καταστάσεώς τῆς ἐν ἣ εὐρίσκεται, καί πρός περισσότερον ἐπαινον τῆς γῆς τῆς πατρίδος ταύτης ἐξ ἧς ὠφελοῦνται καί ἄλλοι πολλοί θεῖοι ναοί μέ τήν βοήθειαν τῶν ἐλεῶν. Ἰδοῦ διά τοῦ παρόντος

αὐθεντικοῦ ἡμῶν χρυσοβούλλου ἀποφασίζομεν καὶ διορίζομεν τοῦ
νά λαμβάνῃ ἡ εἰρημένη ἐκκλησία, ἀνά διακόσια πενήτηντα γρό-
σια ἔλεος τὸν κάθε χρόνον ἐκ τῶν αὐθεντικῶν βαμμάτων, τὰ
ὅποια ἄσπρα εἶτε πωλημένα, εἶτε κραδίντζα (;) ἤθελον εἶναι τὰ
βάμματα νά δίδωνται ἀπαρασαλεύτως διὰ τὸν καθ' ἕνα χρό-
νον εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, ὅπου ἤθελον φανερωθῇ ἐκ μέρους τῆς
ἐκκλησίας διωρισμένοι νά τὰ παραλάβουν, καὶ νά τὰ στείλουν
ἐκεῖσε πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἐξόδων τῆς ἐκκλησίας. Ἀξιούμεν
λοιπὸν ἡ αὐθεντία μας καὶ ἄλλους ἀδελφούς ἐκλαμπροτάτους
αὐθέντας, οἵτινες ἐκ τῆς θείας προνοίας ἤθελον διωρισθῇ κατόπιν
μας εἰς τὴν αὐθεντίαν τῆς τζάρας ταύτης, νά μὴ παρεκτρέψουν τό
ἔλεος τοῦτο, ἀλλὰ μᾶλλον νά τὸ ἐπικυρώσουν, καὶ νά τὸ προσαυ-
ξήσουν, διὰ τὴν αἰώνιον μνήμην τῆς αὐθεντίας των. Ἐγράφη εἰς
τὸν θρόνον τῆς αὐθεντίας μας ἐν πόλει Ἰασιῶ ἐν τῇ [.....]
ἡμῶν αὐθεντία τῆς Μολδαβίας.

ἐν τετάρτῳ ἔτει 1816 Ἰουλίου 6

ὑπὸ Γεωργίου Λασκάρως Γραμματικοῦ
τοῦ Πελοποννησίου».

Ἐν συνεχείᾳ σημειοῦται, ὅτι ἐτέθη ἡ αὐθεντικὴ ἐρυθρὰ σφρα-
γίς.¹

Λίαν ἀξιοσημείωτον τυγχάνει, ὅτι ὁ Μοναχὸς Γεράσιμος δὲν
περιορίσθη εἰς τοῦτο καὶ μόνον, ἀλλ' ἔσπευσε - ἀσφαλῶς πρὸς
τοῦτο ἐφοδιασμένος διὰ συστατικῶν γραμμάτων τοῦ εἰρημένου
φίλου καὶ συμπατριώτου αὐτοῦ Γεωργίου Λασκάρως, Γραμμα-
τικοῦ - εἰς τὸ Βουκουρέστιον, πρὸς τὸν ἐν αὐτῷ ἐδρεύοντα Ἠγε-
μόνα τῆς Οὐγγροβλαχίας Γεώργιον Καρατζᾶν, παρὰ τοῦ ὁποίου
ἐπέτυχε (1817) τὴν ἐκδοσιν ἐτέρου χρυσοβούλλου, διατυπώσα-
ντος καὶ τοῦτου τὴν ἀξίωσιν, ὅπως ἕκαστος διάδοχος, κατὰ σει-
ράν, υἱοθετῇ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐπὶ βοήθειᾳ τοῦ εἰρημένου
μοναστηρίου. Τοιοῦτοτρόπως, τῷ 1820, ὁ ἡγεμὼν Ἰωάννης
Σουτσοῦ ἐξέδωκεν ἕτερον ὅμοιον χρυσοβούλλον, οὕτως·

α' «Ἴσον τοῦ πρωτοτύπου.

Ἰωάννης Γεωργίου Καρατζᾶ Βδασ Β: ἔλεψ Θεοῦ
αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

Ἐδώσαμε τὸ παρὸν ἡμῶν αὐθεντικὸν χρυσοβούλλον, τῇ κατὰ

1. Κῶδιξ Γ', σελ. 5-6.

νήσον Σίφνον ἱερᾶ καὶ θεία ἐκκλησίᾳ τοῦ βουνοῦ ὀνομαζομένη
ὅπου πανηγυρίζονται τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου διὰ
νά λαμβάνη Ἐλεος τόν καθ' ἕκαστον χρόνον, ἀπό αὐτὴν τὴν τζά-
ραν γρόσια 250. Ἀπό τόν ἐν Βουκουρεστίῳ Καρβασσαράν τοῦ
Βάμματος, καὶ ἀπό τὰς δυνάεις ἄλλα γρόσια 250, τὰ ὅποια νά δι-
δωνται ἀπό τοὺς ἀγοραστάς ἐξ ἰδίων τους, ἐκτός τῶν ἀσπρων τῆς
καμάρας ἀρχομένης τῆς δόσεως ἀπό τόν ἐλευσόμενον χρόνον περί
τῆς ἐκκλησίας ἐπληροφορήθημεν, ὅτι οὐσα παλαιότητα, καὶ τὰ
τοίχη τῆς σεσαθρωμένα, ὁ ὀσιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Γεράσιμος
Ἄβρανόπουλος, ἐξ ἰδίων του ἐξόδων παρακινήσει θεῖο ζήλω, καὶ
μέ ὀλίγην τινὰ βοήθειαν, ὅπου ἐσύναξεν ἀπό τοὺς ὀρθοδόξους
Χριστιανοὺς, τὴν ἀνοικοδόμησιν ἐκ νέου. μὴ ἐξαρκούντα ὁμῶς
πρὸς τελειοποίησιν αὐτῆς, μῆτε τὰ ἐξ ἰδίων του καταβληθέντα,
μῆτε τὰ παρά τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν συναχθέντα, ἐβιάσθη
νά ὑποπέσῃ καὶ εἰς βαρύτερον χρέος, καὶ εἰσέτι δὲν ἠμπόρεσεν νά
ἀποπληρώσῃ ἄλλα πρὸς εὐπρέπειαν καὶ καλλωπισμόν αὐτῆς. Κα-
τὰ τὴν παράκλησιν ὅπου μᾶς ἔκαμε διὰ νά μεθέξῃ καὶ αὐτὴ ἡ
ἐκκλησία ὁμοίως, καθὼς καὶ ἄλλοι θεῖοι νοεῖο ἀπό ἐκεῖνα τὰ μέ-
ρη, μέ τὴν κατὰ τό μᾶλλον καὶ ἤττον βοήθειαν, ἀπό τὰ ἱρέξα (;)
τῆς αὐθεντικῆς μας τζάρας, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς περιωρισμένης
καταστάσεως ἐν ἣ εὐρίσκεται, καὶ πληροφορηθέντες ἐπὶ τῆς ἀλη-
θείας τῆς παραστάσεως ταύτης, ἠὲδοκῆσαμεν καὶ ἐβοηθήσαμεν,
τόσον πρὸς ἀτερῆωσιν αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς αὐθεντίας
μας μνημόσυνον, ὅσον καὶ περί τῆς διὰ τῶν δεήσεων αὐτῶν θείας
βοηθείας τῆς πατρίδος ταύτης. Ὅθεν προσδιορίζομεν τό ἀνωτέ-
ρω ἔλεος, καὶ διὰ τοῦ παρόντος αὐθεντικοῦ ἡμῶν χρυσοβούλλου
ἀποφασίζομεν διὰ νά φυλάττηται ἀπαρασαλεύτως. Ἀξιοῦμεν λοι-
πόν καὶ ἄλλους συναδέλφους ἐκλαμπροτάτους αὐθέντας, ὅπου
ἤθελον ἀξιοῦθῃ κατόπιν μας μέ τὴν ἡγεμονίαν αὐτῆς τῆς χριστια-
νικῆς τζάρας, νά ἀνανεώσουν καὶ νά ἐπιβεβαιώσουν αὐτὰ τὰ ἔλεῃ
ὅπου νά ἐπικυρώνωνται, καὶ τῶν αὐθεντιῶν των αἰ εὐεργεσίαι.
Ἐπεκυρώσαμεν δὲ τό παρὸν αὐθεντικόν μας χρυσοβούλλον μέ τὴν
ἡμετέραν αὐθεντικὴν ὑπογραφήν καὶ βοῦλλαν, καὶ μέ τὴν πίστιν
τῶν φιλότατων τέκνων τῆς αὐθεντίας μας Γεωργίου Καρατζᾶ Β.δα
Β., Κωνσταντίνου Καρατζᾶ Β.δα Β. ἐπιμαρτυρούντων καὶ πά-
ντων τῶν εὐγενεστάτων καὶ πιστῶν ἀρχόντων βουλευφόρων τοῦ
αὐθεντικοῦ μας διβανίου, κύρ ράδου Γολέσκου μεγάλου πένου (;),
κύρ Γρηγορίουπραγκοβέτου μεγάλου σπαθάρη, κύρ Κωστάκη

Βλαχούτζη μεγάλου πδ.: κύρ Ίσαάκ ραλέτου μεγάλου βορνίκου άνω τζάρας, κύρ πάρπου(;) βακαρέσκου μεγάλου βα(;) , κύρ Εύστρατίου Κρετζουλέσκου μεγάλου βορ(νίκου) τών Κοινοτήτων, κύρ Μιχαλάκη μάνου μεγάλου λογοθέτου τής άνω τζάρας, κύρ Γρηγορίου σπαλτάν μεγάλου βορνίκου τής κάτω τζάρας, κύρ Κωνσταντίνου Καλλιάρχη μεγάλου βορνίκου τρίτου, κύρ Νικολάου Γολέσκου μεγάλου λογοθέτου τών έθίμων, κύρ Άλεξάνδρου φιλιπέσκου μεγάλου λογοθέτου τής κάτω τζάρας, κύρ Άθνασιου χριστοπούλου μεγάλου λογοθέτου τών έξωτερικών ύποθέσεων. Τετέλεσται δέ τό παρόν χρυσόβουλλον δι' έπιστασίας του έντίμου και πιστου άρχοντος τής αύθεντίας μας κύρ Μιχαλάκη μάνου μεγάλου λογοθέτου τής άνω τζάρας και έγράφη έν τω πέμπτω χρόνω τής πρώτης αύθεντίας μας, έν πόλει του θρόνου ήμών Βουκουρεστίω, έν έτει 1817 Ίανουαρίου 24 διά Νικολάου λογοθέτου του διβανίου,

(αύθεντική ύπογραφή και σφραγίς έρυθρά)

Μιχαλάκης μάνου
μέγας λογοθέτης

άπεράσθη εις τόν Κώδικα του διβανίου
ραδουκάνου σερδάρη».¹

β' α'Ιωάννης Άλέξανδρος Νικολάου Σουτσης
έλεφ Θεου αύθεντης και ήμεμών πάσης Ούγγροβλαχίας.

Έδώσαμεν τό παρόν αύθεντικόν μας χρυσόβουλλον τή θεία και Ίερῃ Μονῇ τῇ όνομαζομένη του Βουνοῦ από τήν νήσον Σίφρον όπου σεμνύνεται και έορτάζεται ή μνήμη τών ένδόξων εισοδίων τής Ύπεραγίας Θεοτόκου και άειπαρθένου Μαρίας, διά νά λαμβάνη κατ' έτος έλεος από αυτήν τήν τζάραν δηλαδή από τόν Καρβασαρῆν του έν Βουκουρεστίω βάμματος γρόσ(ια) 250 και από τάς δκνας άλλα γρόσ(ια) 250 άπερ και δίδουν οι άγορασταί τής αύτάν τών χουσμετιάν έξ ιδίαν έκτός τών γροσίων τής καμάρας. περί ής άγίας μονῆς έπληροφορήθημεν, ότι έρείπιον παλαιόν όν, ό όσιος έν μοναχοίς κύρ γεράσιμος Άβρανόπουλος ίδίους αύτου αναλώμασι παρακινηθείς έκ θείου ζήλου και όλίγη τινί βοήθειά συναχθείση παρά τών όρθοδόξων χριστιανών άνεκαίνισεν έκ θεμελιών. Εις άπαρτισμόν όμως αύτης μή έξαρκοῦντα μήτε τά παρ' αύτου

1. Ένθ' άνωτ. Κώδιξ Γ', σελ. 7-8.

καταβληθέντα δούς τὰ ὅσα εἶχε, μήτε τὰ συναχθέντα ἐκ τοῦ ἐλέ-
ους τῶν Χριστιανῶν, ὑπέπεσε καὶ εἰς ὄγκον χρέους καὶ τὰ ἔνδον
τῆς ἐκκλησίας ἀναγκαῖα εἰσέτι, δὲν ἐκαλλιεργήθησαν ὅλα πρὸς
εὐπρέπειαν αὐτῆς. Καθ' ἣν μᾶς ἔκαμε παράκλησιν, ὡς καὶ ἄλλας
ιεράς μονάς ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη εὐρίσκονται ἐλεημέναι με βοήθει-
αν ἐκ τῶν αὐθεντικῶν ἱεροδίων τῆς τζάρας οὕτω νὰ μετέχη καὶ
αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία με βοήθειαν τινα διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐν στενο-
χωρίᾳ κατάστασιν. Καὶ βεβαιωθέντες ἡ αὐθεντία μας περὶ αὐτῶν
τῶν ὄντι εὐδοκήσαμεν διὰ νὰ βοηθήσωμεν τόσον πρὸς ἐνίσχυσιν
τῆς ἐκκλησίας καὶ μνημόσυνον ἡμῶν, ὅσον καὶ πρὸς θεϊκῆς βοή-
θειας τῆς πατρίδος ταύτης διὰ τῶν δεήσεων αὐτῶν. διότι αὐτὸ τό
ἔλεος εἶχεν αὐτὴ ἡ ἐκκλησία καὶ παρὰ τοῦ προκατόχου μας, ὡς
ἐκ τοῦ κατὰ 1817 Ἰανουαρίου 24 αὐθεντικοῦ του χρυσοβούλλου
ἐβεβαιώθημεν. Ὅθεν ἀξιοθέντες καὶ ἡμεῖς παρὰ κυρίου Θεοῦ με
τὴν τρίτην αὐθεντίαν ταύτης τῆς ὀρθοδόξου τζάρας ρουμουνιά-
σκας, εὐσπλαχνίσθημεν καὶ ἀνεκαινίσσαμεν, ἐπικυρώσαντες τό ρη-
θὲν αὐτό ἔλεος, ἀποφασίσαντες διὰ νὰ φυλάττηται ἀπαρασαλεύ-
τως. ἀξιοῦμεν λοιπόν καὶ ἄλλους μεταγενεστέρους συναδέλφους
ἡμῶν αὐθέντας νὰ εὐδοκήσουν εἰς τό νὰ ἀνακαινίσουν καὶ νὰ ἐπι-
κυρώσουν αὐτὸ τό ἔλεος, διὰ νὰ φυλάττωνται κατὰ τούτων ἐλήθ
παρ' ἄλλων αὐθεντῶν. Ἐπεκυρώσαμεν δὲ τό παρὸν χρυσόβουλ-
λον τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι καὶ τῇ πίστει τῶν παμ-
φιλάτων ἡμῶν υἱῶν Νικολάου β(οε)βόδα, γεωργίου β(οε)βόδα,
ιωάννου βοεβόδα, σκαρλάτου βοεβόδα, δημητρίου βοεβόδα, γρη-
γορίου βοεβόδα, συνεπιμαρτυροῦντων καὶ τῶν τιμιωτάτων καὶ
εὐγενεστάτων καὶ πιστῶν ἀρχόντων βελίτζιδων βουλευκοφόρων
τῆς αὐθεντίας μας κύρ γρηγορίου πρανκοβάνου πρῶτην μεγάλου
πάνου, κύρ γρηγορίου παλιάνου, μεγάλου βορνίκου τῆς ἄνω τζά-
ρας, κύρ γρηγορίου φιλιππέσκου, μεγάλου βησιάρη, κύρ κων-
σταντίνου σαμουρκάση, μεγάλου βορνίκου τῆς κάτω τζάρας, κύρ
γεωργίου σλατάνου, μεγάλου λογοθέτου τῆς ἄνω τζάρας, κύρ
κωνσταντίνου φιλιππέσκου, μεγάλου βορνίκου, κύρ γρηγορίου
Ράλη, μεγάλου βορνίκου, κύρ νικολάου βακαρέσκου, μεγάλου
βορνίκου τῶν κοινοτήτων(;), κύρ κωνσταντίνου γολέσκου, μεγά-
λου λογοθέτου τῆς κάτω τζάρας, κύρ Ἰακωβάκη Ρίζου, μεγάλου
ποστοelnίκου, κύρ δημητρίου χρυσοσκουλέου, μεγάλου λογοθέτου
τῶν ἐθίμων, κύρ μανολάκη παλιάνου, μεγάλου καμινάρη, κύρ δη-
μητράκη κιπάκη, μεγάλου κομίδου. Ἐπιστατοῦντος κύρ Γεωργί-

ου σλατινάνου, μεγάλου λογοθέτου τῆς ἄνω τζάρας, ἐγγραφή τῷ παρόν χρυσόβουλλον ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1820 κατὰ μῆνα Ἰανουαρίου 22 παρά κυρήτῳ λογοθέτου τοῦ διβανίου.

(αὐθεντική ὑπογραφή καὶ σφραγίς)

Γεώργιος σλατινάνος
μέγας λογοθέτης

Ἐπεράσθη εἰς τὸν κώδικα τοῦ διβανίου». ¹

5. Ἰδρύσας οὕτως ὁ ἐν μοναχοῦς ὀσιώτατος Γεράσιμος τὴν περίπτωτον ταύτην «**κτητορικήν**» - ὡς ἀνήκουσαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ «**ἐπίσκεψιν καὶ κτήσιν**» Μονήν, ὑπὲρ ἧς καὶ ἐπίσημον, κατ' ἔτος, χορηγίαν ἐπέτυχε παρά τῶν Ἡγεμόνων τῆς Μολδαυίας καὶ Οὐγγροβλαχίας, τῇ μεσιτεία προφανῶς καὶ θερμῇ βοήθειᾳ τοῦ συμπατριώτου αὐτοῦ Γεωργίου Λασκάρεως καὶ ἑτέρων ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, τοῦτον τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμόν, ἢ ἄλλως καλούμενον «**κτητορικὸν τυπικόν**» αὐτῆς συνέταξε καὶ καθιέρωσε·

Α) Θέλω ἐγὼ ὁ κτήτωρ Γεράσιμος μοναχός νά διάγωσιν οἱ πατέρες ἐν ἐναρέτῳ πολιτεία καὶ νά εἶναι ἀναμέσον των ἀγάπη κατὰ Θεόν. Κεφάλαιον δέ τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἀγάπη.

Β) Νά συντρέχωσιν ὅλοι εἰς ἀξίωσιν τοῦ μοναστηρίου καὶ ἂν τις ἤθελεν φανῆ ἐναντίον εἰς τοῦτο νά διώκηται.

Γ) Νά ζῶσι ζωὴν κοινοβίου, ὡς ταύτης οὐσης εὐαρέστου τῷ Κυρίῳ καθὼς καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης συγγραφεὺς τῆς κλίμακος παραγγέλλει.

Δ) Νά κάμνωσιν ἠγούμενον τὸν δοκιμώτερον καὶ ἀξιότερον διὰ νά οικονομῆ τὸ μοναστήριον με φόβον Θεοῦ.

Ε) Νά γίνηται κόλλυβον κάθε παρασκευὴν βράδῳ διὰ νά μνημονεύωνται οἱ κτήτορες καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ κάθε Σάββατον νά γίνηται ἀπαρασαλεύτως λειτουργία δι' αὐτούς.

ΣΤ) Νά διαβάζωσι τὰς ἱεράς ἀκολουθίας ἀκαταπαύστως.

Ζ) Κανένας ἀπὸ τούς πατέρας νά μὴν ἔχη φιλίας ἐρωτικὰς μήτε με καλογραίας μήτε με κοσμικούς καὶ ἂν τις ἤθελε φωραθῆ ὅτι εἶνε τοιοῦτος νά διώκηται ἀπὸ τὸ μοναστήριον χωρὶς νά δύναται τινα νά τὸν διαφεντεύσῃ.

1. Κώδιξ Α', σελ. 11-12.

Η) Γυναῖκα νά μήν κατοικήση ποτέ εἰς τό μοναστήριον μήτε νά ἐμβαίη παρεκτός τῶν προσκυνητῶν.

Αὐτά θέλω ἐγώ ὁ κτήτωρ Γεράσιμος νά φυλαχθῶσιν ἀπαρασαλεύτως ἀπό τοῦς μετά ταῦτα πατέρας καί ὁποῖος τά ἀναίρέσει ἄς ἔχη νά δώσῃ ἀπολογίαν εἰς τόν φοβερόν κριτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

(σφραγίς κύρ Γερασίμου)

ταπεινός καί ἐλάχιστος Γεράσιμος
μοναχός Ἀβρανόπουλος».¹

6. Ἐτεροι πληροφορίαί, σχετικαί πρός τήν Ἱδρυσιν καί ὀργάνωσιν οὐ μήν καί εὐρυθμόν καί κανονικήν ἀπό πάσης ἀπόψεως λειτουργίαν τῆς Μονῆς ταύτης καταχωροῦνται εἰς τόν αὐτόν Κώδικα, αἱ ἐξῆς:

«Ζήλω θείῳ κινούμενος ὁ ἐκ λακεδαιμονίας τῆς Πελοποννήσου καταγόμενος Γεώργιος Ἀβραμόπουλος,² πραγματευόμενος πρότερον ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ, ἀπεφάσισε νά ὑπάγῃ νά κατοικήσῃ, εἰς τόν βουνόν, ὅπου ἔκειτο εἰς μικρός ναός τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὑπό τήν εὐλογίαν τελούντος τοῦ παπᾶ Ἰωάννου Κουλούρη, μετά τινος περιοχῆς. Μή δυνάμενος τοιγαροῦν ὁ εἰρημένος Γεώργιος νά ἡσυχάσῃ ἐκεῖ, ἔχων μόνον ἕνα μικρόν ναόν, ἔκρινε εὐλογον νά οἰκοδομήσῃ μοναστήριον καί κελλία, δι' ἀνάπαυσιν ἰδικῆν του καί τῶν ὄσων πατέρων ἤθελον προστάξει (sic) ἐκεῖ νά μονάζωσιν. κινήσει λοιπόν πρῶτος, ἠγόρασε³ τήν εἰρημένην τοποθεσίαν μετά τοῦ ναοῦ παρά τοῦ εἰρημένου παπᾶ Ἰωάννου Κουλούρη, διά πωλητικοῦ γράμματος κατησφαλισμένου καί μέ βούλαν

1. Κώδιξ, αὐτόθι, σελ. 11. Ἰ. Ράμφου, ἐνθ' ἄνωτ.

2. Τό ὄρθόν Ἀβρανόπουλος. Κατ' ἄλλην ἐκδοχήν ἦτο Κορίνθιος.

3. Τοῦτο ἐρχεται ἀσφαλῶς εἰς ἀντίθεσιν πρός τά πρόσθεν καταχωρηθέντα, ὅτι δῆλον ὅτι δωρεάν προσεφέρθη τό τε ναίδιον καί ἡ περιοχὴ αὐτοῦ πρός τόν Γ. Ἀβρανόπουλον. Πιθανότατα οὗτος νά ἔδωκε πρός τόν ἱερέα Ἰω. Κουλούρη, χάριν συντάξεως τοῦ «πωλητικοῦ γράμματος», συμβολικόν τι ποσόν, καί οὐχί ἀπασαν τήν ἀξίαν αὐτοῦ εἰς ὃ ὁ ἐκχωρητῆς συνεφώνησε «χωρίς (νά ἔχη) κανένα ἰντέρέσον διά τήν σωματικὴν ὑγείαν καί ψυχικὴν του σωτηρίαν» ἐπ' ὅσον προέβλεψεν ὅτι θά ἐγίνετο τοιαύτη πολυσημάντος ἀξιοποίησις τοῦ, ὑπό κατάρρευσιν ἄλλως τε εὐρισκομένου, ναίδιου τῆς Παναγίας.

τοῦ κοινοῦ τῆς σίφνου, ὡς ἔμπροσθεν φαίνεται καταγεγραμμένον, ἔπειτα ἔκαμε ἀρχὴν νά οἰκοδομηῇ τὰ τεῖχη τοῦ μοναστηρίου καί κελλία ἐξοδούοντας τήν ἰδικήν του περιουσίαν καί μή ἀρκεσάσης ταύτης δι' ἀπαρτισμόν, ἐπρόσταξεν¹ εἰς τὰ φιλελεύθεμα σπλάγχνα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν. Ὅθεν καί ἐκατήντησεν εἰς κωνσταντινούπολιν, ὅπου τό ἔκαμε καί σταυροπήγιον, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ ἐξ Ἀδριανουπόλεως παναγιωτάτου καί οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Κυρίλλου, ὡς γίνεται γνωστόν ἐκ τοῦ σιγγιλίου γράμματος. Κακεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς τάς δύο θεοσώστους ἐπαρχίας: μπογδανίας² τε καί Βλαχίας, καί μέ χρυσόβουλλα τῶν τε ἡγεμονευόντων, καθὼς φαίνεται ἔμπροσθεν, καταγεγραμμένα τὰ ἴσα, ἔκαμε τήν δυνατὴν βοήθειαν. Καί ἐπιστρέψας ἐνταῦθα, ἤρξατο πάλιν νά οἰκοδομηῇ ἐκ θεμελίων τήν ἐκκλησίαν καί ἄλλα κελλία. Ὡς **κτίτωρ** λοιπόν θέλει νά διοικῆται τό εἰρημένον μοναστήριον, κατὰ τοὺς κάτωθεν καταγεγραμμένους κανόνας, ὅστις, ἀφ' οὗ ἔβαλε τό θεμέλιον ἐκουρεύθη καί καλόγερος, ἐπονομασθεὶς Γεράσιμος μοναχός».³

7. Τέλος ὁ εὐλαβέστατος οὗτος **κτίτωρ** ἅμα καί **κτίτωρ** τῆς ἐν λόγῳ Μονῆς Γεράσιμος προύνοησε καί περαιτέρω δι' αὐτὴν συντάξας ταύτην αὐτοῦ τήν διαθήκην:

«Ἰσο ἀπαράλακτο τοῦ πρωτοτύπου.

Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τό ὑπερύμνητον καί ὑπερευλογημένον.

Ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ, χειρὶ Θεοῦ πλασθεὶς, ἐβλήθη εἰς τόν παράδεισον, ἄλλά φθόνῳ τοῦ διαβόλου παρακούσας τήν ἐντολήν τοῦ ἰδίου πλάστου ἐξεβλήθη. Δι' ὃ καί ἡμεῖς οἱ ἐξ ἐκείνου θνητοὶ γεγόναμεν⁴ [.....] ὥρα θανάτου διαδέχεται. Διὸ λέγει γρηγορεῖτε διότι οὐκ οἴδατε τήν ἡμέραν ἐνίους δέ καί δεδήλωκε ὡς ἐν τῷ Ἑσαΐα εἶρηται «τάξον περί τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γάρ

1. Τό ὀρθόν θά ἦτο «προσέτρεξεν», ἦν ἔνοιαν ἐμπερικλύει καί τό προηγουμένως λεχθέν «προστάξει».

2. Οὕτως ὀνομάζει προφανῶς τήν Μολδαυίαν.

3. **Κῶδιξ**, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 9.

4. Γεν. α' 26-28, β' 7.

5. Αὐτόθι γ' 14. Σοφ. Σολομ. β' 24. Β' Κορινθ. δ' 11 κ.ά.

σοι καὶ οὐ ζήσεις». ¹ Τούτου χάριν καὶ γὰρ φοβούμενος τὸ ἄωρον τοῦ θανάτου, ἐρρωμένης ἔχων τὰς φρένας, τὴν παροῦσαν μου τελευταίαν διέταξα διαθήκην, ἐπειδὴ εὐρίσκομαι εἰς τόπους μακρυνούς δι' ὑποθέσεις τοῦ Μοναστηρίου μου ἤδη χρόνους ἕξ. Καὶ δὴ κατὰ πρῶτον συγχωρῶ τοῖς ἀδελφοῖς μου χριστιανοῖς τοῖς γνωστοῖς μου καὶ τοῖς μὴ, ἐπομένως καὶ γὰρ παρακαλῶ ἅπαξ ἅπαντας καὶ τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ νὰ μὲ συγχωρήσωσιν εἰς ὅσα ἐκείνοις ἔπαισα λαϊκὸς ὢν καὶ μοναχὸς ἐπάνω εἰς τὴν ὁποῖαν νῆσον καὶ ζήλω θεῖῳ κινούμενος ἔκτισα τὸ ἱερόν Μοναστήριον τῶν ἐνδόξων Εἰσοδίων καὶ κοινῶς ὀνομαζόμενον Παναγία τοῦ Βουνοῦ, καθὼς ἐμπεριέχει καὶ μαρτυρεῖ κατὰ τὸ τῆς θεοφιλίας τῆς νήσου Καντζελαρίας γράμμα τῆς σφραγίδι καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν ἐγκρίτων τοῦ τόπου [.....] καὶ τὸ σιγιλλιώδες γράμμα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ὁ κώδιξ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου εἰς τὸ ὁποῖον μοναστήριον δὲν ἔχει νὰ πρετεντέρη ² κανεὶς ἄλλος ὀβολοῦ ὡς ἄνω ὁποῦ ἐκτίσθη δι' ἰδίων μου ἐξόδων καὶ ἐλεημοσύνης τῶν χριστιανῶν μετὰ κόπων μου ἀπείρων καὶ ἀγώνων. Ἐπειδὴ ὁμως εἰσέτι μένει ἀτελὲς καὶ χρειάζονται ἱκανὰ ἐξόδα κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν μοναστηρίων, ἠδὲδοκῆσεν ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς Θεοτόκου καὶ εὐρέθη εἰς χριστιανὸς καὶ ἀφιερῶθη ὅλως ψυχῇ καὶ σώματι διὰ νὰ μείνῃ διάδοχος. Ὅθεν ἀποκαθιστῶν αὐτὸν ὀνομαζόμενον Δημήτριον Γεωργίου ἐξ Ἀγράφων τέλειον καὶ πληρεξούσιον διάδοχόν μου διὰ νὰ ἐξοικονομῇ τὰ εἰς τὸ Μοναστήριον χρεωδέστατα ὧστιν τρόπῳ ἢ χάρις τῆς Θεοτόκου ἤθελεν ἐμπνεύσει κατὰ τὴν θέλησίν του διὰ νὰ μὴν ἐρειπωθῇ τὸ μετὰ πολλῶν κόπων ἀνεγερθὲν ἐκ θεμελίων αὐτὸ μοναστήριον μέχρι τοιαύτης καταστάσεως οἷα φαίνεται τὴν σήμερον καθὼς καὶ τὸ ἰδιόχειρον αὐτοῦ εἰς τὸν κώδικα τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου κείμενον προδηλωτικὸν πιστοποιεῖ τὴν προσήλωσιν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ εἰς τὸ μοναστήριον, ὅτι ζῶντος μου λογίζεται διάδοχος τέλειος κατὰ δὲ τὸν θάνατόν μου ὅπου εὐρεθῶ θέλει διαδεχθῆ ἅπαντα τὰ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου κειμήλια ὅσον τὰ παρ' ἐμοὶ εὐρίσκόμενα δηλαδὴ τὰ

1. Ματθ. κδ' 42. Πρβλ. Α' Θεοσ. ε' 2, Β' Πέτρ. γ' 10. Ἐν δὲ Ἡσ. λγ' «Τάδε λέγει Κύριος· τάξει περί τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γάρ σὺ καὶ οὐ ζήσῃ».

2. Δέν ἔχει ν' ἀπαιτήση-ἀξιώση τις (ἐκ τοῦ ἀγγλικικοῦ pretend = ἀξιῶ, ἀπαιτῶ· καὶ ἐκ τοῦ γαλλικοῦ prétendre = ἀπαιτῶ).

ἅγια λείψανα, τὴν σφραγιδα τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου καὶ ὅποια ἄλλη κατάστασις ἤθελέ μοι εὐρεθῆ τόσον καὶ ὅταν πηγαίη εἰς τὸ μοναστήριον ἐπιφέρων [.....] ἐμοῦ τὰ εἰς τὸ μοναστήριον εὐρισκόμενα ἱερά κειμήλια κινήτα τε καὶ ἀκίνητα καὶ κτήματα ἀγορασθέντα διὰ χρημάτων μου. Ἐπειδὴ ὁμοῦ καὶ ὁ προρρηθεὶς διάδοχος μου εἶναι ἀπειρος τῶν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων, τοῦ μοναστηριακοῦ βίου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τυπικῆς ἀκολουθίας ἐπέπνευσεν ἡ θεία Χάρις καὶ ἀπεφάσισε διὰ λόγου καὶ ἀποφάσεως ἐθελουβουλήτου καὶ ὁ πανοσιώτατος ἅγιος Ἀρχιμανδρίτης κύριος Ἰγνάτιος ἐκ τῆς νήσου τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου νά συναποδημήσῃ εἰς τὸ μοναστήριον ἦτοι μὲν ἐμοῦ ζώντος καὶ ἀποθανόντος μου μετὰ τοῦ ρηθέντος διαδόχου μου ὡς ἀδελφός, καὶ ὅσα εἶπον περὶ τοῦ διαδόχου μου τὰ αὐτὰ λέγω καὶ περὶ τοῦ ἁγίου ἀρχιμανδρίτου ἂν κατεβῆ εἰς τὸ μοναστήριον θέλει ἔχει τὴν διαδοχὴν τοῦ μοναστηρίου, τῶν κειμηλίων καὶ ἄλλων κινήτων μέχρι τελευταίας του ἀναπνοῆς καὶ τὴν ἡγουμενείαν οἰκονομεῖν. Αὐτὰ εἰς τὸ κρεῖττον καὶ θεοφιλέστερον ἕως οὗ λάβῃ πείραν ἰκανὴν τῶν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων καὶ ἀκολουθίας ἐκκλησιαστικῆς ὁ προρρηθεὶς Δημήτριος Γεωργίου, ὁ ὁποῖος μετὰ χαρᾶς πνευματικῆς προθύμου ψυχῆς ἠδύοκῃσε καὶ προετίμησεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν προρρηθέντα ἅγιον ἀρχιμανδρίτην καθὼς κἀγὼ προτιμῶ αὐτόν καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατόν μου, τοὺς ὁποίους καὶ συνιστῶ ἐάν ἀποθάνω πρὸς τὸν εὐγενῆ ἐκεῖ ἐπίτροπόν μου κύριον Ἰωάννην Λυμβαῖον καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Χριστιανούς διὰ νά παραδεχθῶσιν αὐτούς εὐλαβῶς καὶ περιχαρῶς. Εἰ δὲ εὐρεθῆ τις ἐναντίος τῆς παρουσίας μου διαταγῆς καὶ εὐχαρίστου μου διαθήκῆς τῶν ἰδίων μου κτημάτων καὶ ἐλεημοσυνῶν οἰκοδομηθέντων καὶ ἀγορασθέντων, θέλει δώσει ἀπολογία ἐμπροσθεν τοῦ ἀδεκάστου καὶ παντεπόπου κριτοῦ ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ φρικτῇ παρουσίᾳ ὅτε κρινῆ τὰ πάντα καὶ ἀποδώσει! ἐνὶ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ».²

1. Ἰωάν. ε', 22, ιβ' 48, Πράξ. ιζ' 31, Ρωμ. β' 6, 16 κ.ά.

2. Κώδιξ Α', ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 25-28. Ράμφου, ἐνθ' ἄνωτ. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι δι' ἐτέρας χειρός, ἐν σελ. 2 τοῦ ὑπ' ὄψιν Α' Κώδικος, ἐγράφη ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ Γερασίμου Μοναχοῦ οὕτως: «Πολυχρόσιον ποιήσει κύριος ὁ Θεὸς τὸν πανοσιώτατον κύρ Γεράσιμον τὸν τῆς Μονῆς ταύτης κτήτορα».

Γ'. ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ

Καθώς προελέχθη, ὁ μοναχὸς Γεράσιμος, ἀνήσυχον πνεῦμα, ἐπιποθῶν ὅπως κατοχυρώσῃ παντοιοτρόπως καὶ διασφαλίσῃ τὰ δίκαια τῆς παρ' αὐτοῦ ἰδρυθείσης κτητορικῆς Μονῆς ἐναντι πάσης ἐξώθεν, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐπιτοπίου Μητροπολίτου Σίφνου, ἐπεμβάσεως, ἐπεδίωξε νά μὴ ἀποτελεῖ αὐτὴ ἐνοριακὴν Μονὴν αὐτῷ - ὡς οἰκείω ἱεράρχῃ - ὑποκειμένην, ἀλλὰ σταυροπηγιακὴν,¹ πρὸς ἄμεσον καὶ ἀπ' εὐθείας πνευματικὴν ἐξάρτησιν αὐτῆς ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Ἐντεῦθεν προήλθεν εἰς σχετικὰς ἐνεργείας, καὶ ἐφοδιασθεὶς δι' ἐπίσημου συστατηρίου γράμματος τοῦ - συγκατανεύσαντος εἰς τοῦτο προφανῶς - Μητροπολίτου Σίφνου Καλλινί-

1. Τοιαῦται ἦσαν καὶ ἕτεραι δύο περιφανεῖς ἱεραὶ Μοναὶ τῆς Σίφνου, ἡ τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, Βρύσεως καὶ ἡ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ἐν θέσει α' Ὑψηλοῦ τῶν βουνῶν», περὶ ὧν ἐπιθι: Βιτάλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ἀνέκδοτον Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου τοῦ Ε' περὶ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βρύσεως Σίφνου, ἐν «Κυκλαδικὰ Ἐρμουπόλεως, τόμ. Α', ἔτ. 1956. Τοῦ αὐτοῦ, Βρύσεως Μονὴ (Σίφνου), ἐν «Θρησκευτικὴ καὶ Ἡθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. 3ος, στ. 1053-54. Τοῦ αὐτοῦ, Προφήτης Ἡλίας, Ὑψηλός-Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, Μονηκοῦ (δύο ἀρχαῖα Μοναστήρια τῆς Σίφνου), Ἀθήναι 1965. Ρ(ἀμφοῦ) Ἰ(ωάννου), Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Παΐσιου Α' (1654) καὶ ἄλλα ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐν Σίφνῳ Ἱ. Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ἐν ἐφημ. «Σίφνος» τοῦ Ἀπ. Καλογήρου, ἔτ. 1940. Συνοδικοῦ Πολυκάρπου, Μητροπολίτου Μεσσηνίας (†), Ἡ ἱερά Μονὴ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ἐν Σίφνῳ, ἐν ἐφημ. «Σίφνος», ἔτ. 1939. Συμειωσίδη Σ., Ἡ κυρία Βρυσιανὴ ἡγοῦν συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Σίφνῳ Ἱ. Μονῆς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, Ἀθήναι 1966.

κου, καί συμπαραλαβών μεθ' ἑαυτοῦ τούς, μεθ' ὧν τῷ μεταξύ ἐγνωρίσθη καί συνεδέθη, πατέρας προηγούμενον Φιλάρετον καί ιερομόναχον Νικόδημον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν.

Αὐτότι ἐπεσεκέφθησαν τὸν πολλά ἰσχύοντα παρά τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ, ὡς πρωτόθρονον αὐτοῦ ἱεράρχην καί συνοδικόν, Μητροπολίτην Καισαρείας Φιλόθεον,¹ Σίφνιον τὴν καταγωγὴν, ἀσμένως ἀκούσαντα τὸ ἐν λόγῳ αἴτημα, καί τὴν ἐν λόγῳ ἀντιπροσωπεῖαν ὀδηγήσαντα ἐνώπιον τοῦ διαπρεποῦς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ΣΤ', παρ' οὗ θερμῶς ἐζητήσατο τὴν ἐκδοσιν πατριαρχικοῦ καί συνοδικοῦ σιγγιλλίου πρὸς ἀνακήρυξιν καί ἀναγνώρισιν τῆς ἐν Σίφνῳ ἱερᾶς Μονῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς

1. Περὶ τοῦ Φιλοθέου ὄρα ἡμετέραν μονογραφίαν: Φιλόθεος ὁ Σίφνιος, Μητροπολίτης Καισαρείας-Καπαδοκίας (1750-1816), ἐν Ἀθήναις 1958. Περὶ τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου ΣΤ' γράφομεν ὧδε τὰ ἐξῆς: Οὗτος ἐξ Ἀδριανουπόλεως ὁμιώμενος (1775), καί μητροπολίτης γενόμενος Ἰκονίου, εἶτα δὲ καταστάς Ἀδριανουπόλεως, ἐπατριάρχευσεν ἐν Κ/πόλει μετὰ τῶν ἐτῶν 1813-1820, ὅτε «ἐκβληθεὶς τοῦ Θρόνου ἐπανῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν ὅπου ἐρησύχαζε.» Μετὰ δὲ τὴν Ἐκρήξιν τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἀπαχθεὶς παρά τῶν Τούρκων ἀωδήγηθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Ἀδριανουπόλεως, εἰς τὴν θύραν τῆς ὁποίας εἶχον θέσει πρότερον τὸν ἐπάρατον βρόγχον. Ἐκεῖ δὲ γονυπετήσας ὁ μάρτυς καί προσευχηθεὶς ἐν κατανύξει, παρέδωκεν ἑαυτὸν τοῖς δημοῖς. Μόλις ὁμοῦς οὗτοι ἀντιτάξαν αὐτὸν ἐν τῇ κρεμάθρῃ, διαρραγέντος τοῦ βρόχου, τὸ ἱερόν λείψανον ἔπεσεν ἐκτάδην· ἕτερος βρόχος ἰσχυρότερος ἀντικατέστησε τὸν πρῶτον· ἀλλὰ καί οὗτος διερράγη ἅμα κρεμασθέντος τοῦ λειψάνου. Τρίτος, τέλος, βρόχος, ἀντικατέστησε καί τὸν δεύτερον· καί κατά τινας μὲν καί οὗτος διερράγη. Διαβιβασθείσης δὲ τῆς εἰδήσεως ταύτης εἰς τὸν σατράπην, οὗτος παρήγγειλεν, ἐάν ζῇ ὁ Πατριάρχης, ν' ἀποκτείνωσιν αὐτὸν διὰ παντός τρόπου καί νά ἐγκαταλείψωσιν ἐν τῷ τόπῳ. Κατ' ἄλλας ὁμοῦς πληροφορίας ὁ τρίτος βρόχος ἦτο στερεώτατος. Τὸ λείψανον ἔμεινε κρεμάμενον, κατὰ τὸ παρά τοῖς Τούρκοις σύνηθες, ἐπὶ τρεῖς ὄλας ἡμέρας· ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς παραρρέοντα ποταμόν, ὅστις παρέσυρεν αὐτὸ μέχρι τῆς ἐπαρχίας τοῦ Διδυμοτείχου. Ἐκεῖ δὲ εὐρών αὐτὸ χριστιανὸς καί ἀναγνωρίσας, ἔθαψε προσωρινῶς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ οἰκίαν» [ἐπιθι: **Βοβολίνη Κ.**, *Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας, 1453-1953*, Ἀθήναι, σελ. 119-120, **Γούδα Ἀν.**, *Βίοι παράλληλοι τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεφάντων ἀνδρῶν*, τόμ. Α' Κλήρος, ἐν Ἀθήναις 1869, **Παπαδοπούλου Χρυσοστόμου** (Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν †), *Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ 1900ῃ ἐπετείῳ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου*, 50-1951, ἐν Ἀθήναις 1954, σελ. 133].

Θεοτόκου, ἐπιλεγομένης τοῦ Βουνοῦ, ὡς Σταυροπηγίου, τοῦθό-
περ καὶ ἐγένετο.

2. Τό, πάνυ λόγου ἄξιον, ἀνέκδοτον δ' ἄχρι τοῦδε, σιγίλλιον
τοῦτο, ἀντιγραφέν, καθ' ἡμετέραν παρακλήσιν,¹ καὶ σταλὲν μοι
παρά τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, αὐτολεξεὶ ἔχει
οὕτω·

1. Εἶχον ἐγκαίρως ἐπισημάνει τοῦτο εἰς τό τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου πε-
ριοδ. «Ὁρθοδοξία» (Ἔτ. ΛΕ' 1960, σελ. 146) ἐνθ' ὃ νῦν Μητροπολίτης
Μιλήτου Αἰμιλιάνος (Τσακόπουλος) ἐδημοσίευσεν μελέτην ὑπὸ τόν τί-
λον «Πατριαρχικά σιγίλλια ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ Οἴκ.
Πατριαρχείου». Παρεκάλεσα ὅθεν τόν ἐξαίρετον Ἱεράρχην καὶ ἡμέτερον
ἐν αὐτῷ ἐκλεκτὸν φίλον, Θεοφ. Ἐπίσκοπον Σκοπέλου κ. **Ἀλέξανδρον**,
ἵνα μεριμνήσῃ δεόντως διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐν ἀντιγράφῳ τοῦ ὡς εἰρητα σι-
γίλλιου, ὅπερ καὶ μοὶ ἀπεστάλη μετὰ τῶν ἐξῆς ἐπιστολῶν:

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΝ

Τῷ Θεοφιλεστάτῳ Ἐπισκόπῳ Σκοπέλου κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ
Εἰς Μέγα Ρεῦμα

Θεοφιλέστατε,

Ἡ, ἀπὸ τῆς 5ης τοῦ τρέχοντος μηνὸς Μαΐου, πρὸς τὴν Α.Θ.Π., τὸν
Προσκυνητὸν ἡμῶν Πατέρα καὶ Δεσπότην, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην
κ. Ἀθηναγόραν, αἰτήσας τῆς ὑμετέρας Θεοφιλίας, δι' ἧς Αὐτὴ διαβιβάζει
θερμὴν παράκλησιν τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Φιλαρέ-
του Βιτάλη, Πρωτοσυγκελλεύοντος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλε-
ως καὶ Πρεβέζης, ὅπως ἀποσταλῇ αὐτῷ ἀντίγραφον τοῦ ἐν τῷ Πατριαρ-
χικῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ εὐρισκομένου Σιγίλλιδος Πατριαρχικοῦ καὶ Συ-
νοδικοῦ Γράμματος, περὶ τῆς ἐν Σίφνῳ ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεοτόκου, παρε-
πέμφθη εἰς τό Ἀρχιεπισκοπικόν πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἀποστολὴν τοῦ ἀναφε-
ρομένου ἐν αὐτῇ ἐγγράφου.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς αἰτήσεως τῆς ὑμετέρας Θεοφιλίας, γνωρίζω Αὐτῇ,
κατὰ σεπτὴν ἐντολήν, ὅτι πάνυ εὐχαρίστως ἀποστέλλεται, ἐγκλειστικῶς
ὡδε, τῷ εἰρημένῳ, Ἀρχιμανδρίτῃ, ἀντίγραφον τοῦ ζητουμένου παρ' αὐτοῦ
ἐγγράφου, ὡς καὶ φωτοτυπία αὐτοῦ καθότι λέξεις τινέας τοῦ κεκμένου δια-
ληφθέντος γράμματος δὲν κατέστη δυνατόν νά ἀναγκωσθῶσιν...

Ἐπὶ δέ τούτοις διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ.
Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 17ῃ Μαΐου 1972.
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Οἴκ. Νικόλαος Πετροπέλλης.

ΚΥΡΙΑΛΟΣ

ἑλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης
καί Οἰκουμενικός Πατριάρχης

Πολλῶν μὲν καί ἄλλων μέλλει τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀποστολικῷ καί Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ὅτι δέ τήν περί τῶν εὐαγῶν οἰκῶν, καί ἱερῶν Μοναστηρίων γενναίαν φροντίδα καταβάλλεσθαι προσήκει, καί ἔστιν ὅτε ἀμφισβητήσεν. Ἐπειδή γάρ ἀναγκαῖα τοῖς εὐσεβέσιν ὁ πρός Θεόν ὕμνος, καί αἱ τῶν θείων καί ἱερῶν μυστηρίων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως τελεταί τῶν ἀναγκαίων ἄρα καί τά ἱερά ταῦτα καταγώγια. Ἐνθεν τοι καί ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστο)ῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησία, ἐκ παντός τρόπου τούτων ἐπιμελεῖται, καί τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν κήδεται, καί πολλά τούτων ὡς ἔκπαλαι εἴθισται καί νενόμισται τῶν σταυροπηγιακῶν ἀξιούσα προνομίων ὑπό τήν Πατριαρχικήν πρόνοιαν καί ἐπίσκεψιν διατηρεῖ, καί τήν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπιδαψιλεύεται διά Πατριαρχικῶν καί Συνοδικῶν αὐτῆς σιγίλλιωδῶν γραμμάτων, ὅπως μένωσιν ἀπώτερα πάσης περιπετείας, καί ἀνεπίβατα, καθ'

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΝ

Τῷ Πανοσιολογιωτάτῳ Ἀρχιμανδρίτῃ κυρίῳ Βιτάλλῃ, Πρωτοσυγκελλεῖοντι
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης
Εἰς Πρέβεζαν

Πανοσιολογιώτατε,

Κατά τήν σεπτῆν ἐντολήν τῆς Α.Θ.Π., τοῦ προσκνητοῦ ἡμῶν Πατρὸς καί Δεσπότη, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου, ἀποστέλλω, ἐγκλείστως ὡδε, τῇ ὑμετέρῃ Πανοσιολογιότητι, πᾶν εὐχαρίστως, ἀντίγραφον καί φωτοτυπίαν τοῦ κατὰ τό ἔτος 1816 ἐκδοθέντος Σιγίλλιωδους Πατριαρχικοῦ καί Συνοδικοῦ Γράμματος, περί τῆς ἐν Σίρῳ ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου, ὅπερ ἐζήτηθη, κατὰ παράκλησιν αὐτῆς, διαβιβασθεῖσαν πρός τήν Α.Θ.Π., δι' αἰτήσεως τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σκοπέλου κ. Ἀλεξάνδρου.

Ἐπί δέ τούτοις διαβιβάζω ὑμῖν τὰς εὐχάς καί τήν εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου, ὡς καί τά πατρικά συγχαρητήρια Αὐτοῦ διά τὰς ἐπιδόσεις καί μελέτας ὑμῶν καί ἐπί τοιούτων ζητημάτων, διατελῶ μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 17ῃ Μαΐου 1972.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Οἰκ. Νικ. Πετροπέλλης.

ἃ δὴ τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐνεφανίσθη γάρ τῃ ἡμῶν μετριότητι συνοδικῶς προκαθημένη παρά τῶν ἐπίτηδες ἐνταῦθα παραγενομένων ὀσιωτάτων π(ατέ)ρων, τοῦ τε προηγουμένου κύρ Φιλάρετου, τοῦ Ἱερομονάχου κύρ Νικοδήμου, καὶ τοῦ κύρ Γερασίμου μοναχοῦ γράμμα συστατήριον, κατὰ τὸ παρεληλυθὸς αἰεὶδ' ὀσθήριον ἔτος ἐκδοθέν ἐνσεσημασμένον τῇ ἰδιοχειρῶ ὑπογραφῇ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως ἱερωτάτου μητροπολίτου Σίφνου Καλλινίκου, ἐν ᾧ δηλοῦται σαφῶς, ὡς ὁ διαληφθεὶς κύρ Γεράσιμος Ἀβρανόπουλος τὴν ἐπωνυμίαν πρό χρόνων γενόμενος ἐν τῇ Σίφνῳ κάτοικος, ἀνὴρ τὰ τε ἄλλα κόσμος, τίμιος, καὶ θεοσεβής, καὶ φύσει πρὸς τὸ ἡσυχαστικὸν ἀποναίων, κατιδὼν πρόσφορον λίαν καὶ ἀρμόδιον τὸν ἔξω τῆς χώρας ἱκανῶς ἀπέχοντα, καὶ ὑπερανέχοντα τόπον, ἐν ᾧ κείται ἐκ παλαιοῦ Ἱερά τις Ἐκκλησία, σεμνυνομένη ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐνδόξων Εἰσοδίων τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ βουνοῦ ἐπιλεγομένη, μῆτε εὐπορίαν ἔχουσα, μῆτε πρόσδορον τινά, περικλεῆς ὁμως καὶ περίδοξος διὰ τὰ καθ' ἑκάστην τελεσιουργούμενα ἐξαιεῖα θαύματα τῆς Ἱερᾶς εἰκόνας, ζῆλον ἐνθεον ἀπεδείξατο· καὶ πάνθ' ὅσα ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας πόνοις ἀτρώτοις προσεκτήσατο, καταβαλὼν, βοηθείας τε φιλοκάλων τινῶν, ἐπιτυχῆς πρὸς τοῦτο γενόμενος καὶ ἐκ δανειῶν τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρώσας, ἤγειρεν ἐκ βάθρων Ἱερὸν μοναστήριον, συμπεριλαβὼν καὶ τὴν Ἱεράν Ἐκκλησίαν καὶ ἐπισκευασάμενος, ὡς εἶκός, καὶ εἶτι ἄλλο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ θεοφιλοῦς ἔργου συντεῖνον διεπραξάμενος τῇ θεῖᾳ συναντιλήψει καὶ χάριτι τοῦ τὰ πάντα τῇ τὰ τοιαῦτα συνδιευθυνούσῃ, ἀπέδειξεν αὐτὸ σεβάσμιον καταγῶγιον, πρόσφορον ἅμα καὶ ἔτοιμον τοῖς τὸν ἀπράγμονα καὶ ἡσύχιον βίον ἐλομένοις· Θεῶ καὶ τοῖς θείοις ἀπερισπάστως σχολάζειν, καὶ ἐμφιλοσοφεῖν, καὶ τὸν τῆς ἀσκήσεως δρόμον συνδιαθέειν αὐτῷ προασκουμένοις. Τούτων γοῦν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἀρχιερατικοῦ γράμματος γνωστῶν ἡμῖν καθεστῶτων, θάτερος τῶν λοιπῶν, ἧτοι ὁ προηγούμενος κύρ Φιλάρετος, φέρων ἀκολούθως ἐνεφάνισε γράμμα πωλήσεως μετὰ χοτζετίου τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς κρίσεως ἐξ ὧν δείκνυται ὡς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ καταβολῆς, διατρίβων ἐν Σάμῳ τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἠγόρασεν ἐν ὀσπήτιον μεθ' ἱκανῆς περιοχῆς παρά τινος μανουήλ κυριακοῦ Γαρουφαλῆ κείμενον εἰς χωρίον Μιτιλινοῦς, τοῦτο δὲ προῦβάλετο, ὡς προσθήκαις τισὶ καὶ περιποιήσεων ἐπαυξήσας ἀπέδειξε μετόχιον τοῦ ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ Ὀρει τοῦ Ἀθωνοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου

τοῦ παντοκράτορος, ὡς μέλος τότε μοναστηριακόν αὐτοῦ ὑπάρ-
χων οἰκοδομησάμενος ἐντός τοῦ μοναστηρι (αχ) οὔ μετοχίου καί
Ἐκκλησίαν, καί καθιερώσας αὐτήν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν ἀγίοις πα-
τρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ ἐξικα-
νοῦντος τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ, ὑπέπεσε καί εἰς χρέος ἐπέκεινα
τῶν 5000: γρο(σίων): καί οὐδεμιᾶς προστασίας, καί πραγμα-
τικῆς βοήθειας ἤξιώται παρά τῶν συμμοναστηριακῶν αὐτοῦ πα-
ντοκρατορινῶν π(ατέ)ρων, προῦβάλετο τὴν ἀπ' αὐτῶν καί τοῦ
μοναστηρίου αὐτῶν ἀπαλλοτριώσιν, καί ἐλευθέραν ἀδειαν, προ-
σελθεῖν ὅπου ἂν ἀλλαχοῦ βούλοιο: καί διοικεῖσαι τὰ τοῦ μετοχί-
ου αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀρεστόν αὐτῷ τρόπον· οἱ δὲ πάνυ προχειρῶς
καί εὐχαρίστως ἐπινεύσαντες τῷ προβλήματι ἐπέδωκαν αὐτῷ
ἀπολυτικόν καί ἐξοφλητικόν γράμμα ἐνυπόγραφον καί ἐνσφράγι-
στον μοναστηριακόν, ὅπερ καί πρὸς μείζονα πίστωσιν καί πληρο-
φορίαν τῶν λεγομένων ἐνεφάνισεν ἡμῖν, προσθεῖς ὅτι οἰκεία βουλή
ἀναθέμενος τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ πρὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἱερὸν
νεόδημητον μοναστήριον τὸ ἐν τῇ σίφκῳ, ὅλη τε ψυχῇ καί διανοίᾳ
προσηλωθεὶς κάκει τὸν ὑπόλοιπον τοῦ βίου διανύσας ἀμετακλή-
τως θέμενος, ἀνέθετο κατὰ τοὺς περὶ συνταγῆς θείου καί Ἱεροῦς
Κανόνας καί τὸ μετόχιον ἐκεῖνο, μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ Ἱερᾶς Ἐκκλη-
σίας καί ὅλης τῆς περιοχῆς, καθὼς ἐστὶ καί εὐρίσκεται· μετὰ γοῦν
τάς ἐγγράφους καί ἀπὸ ζώσης φωνῆς, ταύτας ἀγγελίας καί ἀπο-
δείξεις, ἐξητήσαντο θερμῶς καί ὁμοφώνως οἱ τε οἱ δύο οὗτοι καί
ὁ ἕτερος συμμοναστηριακός αὐτῶν ἐπιχορηγηθῆναι αὐτῷ τε τῷ
Ἱερῷ μοναστηρίῳ καί τῷ προσηλωθέντι αὐτῷ μετοχίῳ τὸ γερα-
ρὸν προνόμιον τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας καί χάριτος, ἐπὶ τῷ δι-
οικεῖσθαι καθὼς καί τὰ λοιπὰ ἡμέτερα πατριαρχικά σταυροπη-
για, καί ἀπολαμβάνειν τὴν ἀμειψον προστασίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς
ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ ἀποστολικοῦ καί οἰκουμενικοῦ θρόνου,
οὕτω τε ἀστεμφῶς καί ἀκραδάντως ἐπηρεισμένον, μένει ἀνώτερον
οἰασοῦν κακώσεως καί περιπετείας, εἰς δόξαν Θεοῦ (εοῦ) καί σωτη-
ρίαν ψυχῆς τῶν ἐν αὐτῷ διαθλούντων τὸ μοναστικόν στάδιον· καί
δὴ τὴν αἴτησιν αὐτῶν ὡς εὐλογον καί δικαίαν, καί τῷ Ἱερῷ μο-
ναστηρίῳ ὠφελῆ καί εὐσταθεῖ περιποιητικὴν, εὐμενῶς προσημά-
μενοι καί ἀγασάμενοι ἀμφοτέρους τοῦ θεοφιλοῦς ἕνεκα ζήλου, καί
τῆς περὶ τὰ θεάρεστα καί σωτηριώδη σπουδῆς, γράφοντες συνο-
δικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς κτλ. (Ἱερωτάτων ἀρχιερέων καί ὑπερ-
τίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καί συλ-

λειτουργῶν), ἀποφαινόμεθα, ἵνα τό εἰρημένον Ἱερὸν καὶ σεβασμιον μοναστήριον τό κείμενον ἐν τῇ νήσῳ Σίφῳ, καὶ σεμνυόμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐνδόξων εἰσοδίων τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου μετὰ τοῦ προσηλωθέντος αὐτῷ Μετοχίῳ, τοῦ ἐν Σάμῳ κειμένου τῆς νήσου κατὰ χωρίον Μιτιλινιούς, ὡς εἰρηται καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀνοικοδομηθείσης Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος, μετὰ τῶν λοιπῶν πραγμάτων καὶ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, τῷ τε ἤδη ὄντων, καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων τῇ θεῇ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι, ὑπάρχει καὶ λέγεται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον, ἐστὶ ἂν ὕδωρ τε νάη καὶ δένδρα μακρὰ τεθῆλη, καὶ γινώσκειται παρὰ πάντων Ἡμέτερον πατριαρχικὸν σταυροπηγικόν, ἀδούλωτον, ἐλεύθερον, ἀσύδοτον, ἀκαταπύτητον, ἀκαταζήτητον καὶ ὅλως ἀνενόχλητον καὶ ἀνεπηρέαστον παρὰ παντός προσώπου Ἱερωμένου καὶ λαϊκοῦ, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκείμενον, εἰ μὴ μόνον τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγίῳ (τάτῳ) πατριαρχικῷ (αὐτῷ) ἀποστ(ολικῷ) καὶ οἰκουμ(ενικῷ) θρόνῳ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου προστατευόμενον τε καὶ ἀνακρινόμενον καὶ μηδεὶς μηδὲν ὀφείλον παρέχειν, εἰ μὴ μόνον πρὸς τό κοινόν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστοῦ) μεγάλης Ἐκκλησίας τό λόγῳ ὑποταγῆς ὀρισθέν αὐτῷ ἐτήσιον γρό(σια): 25: ἐπὶ τῷ λαμβάνειν τὴν συνήθη ἐνδεικτικὴν τῆς παραλαβῆς ἀπόδειξιν, μνημονευομένου ἐν αὐτῷ ἀνάως καὶ τοῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ ὀνόματος, καθὼς καὶ τῶν μετὰ ταῦτα διαδόχων ἡμῶν ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ὡς νενομισται διοικῆται δὲ καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ σταυροπήγια, μηδενός ἔχοντος ἄδειαν κατεπεμβαίνειν αὐτοῦ, ἢ ἐνόχλησιν τινὰ καὶ ἐπῆρειαν προξενεῖν τοῖς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένοις Ὀσιωτάτοις πατράσιν, ἢ ἀπαίτησιν προβάλλειν αὐτοῖς, ἢ τῶν πραγμάτων τε καὶ κτημάτων, εἰσοδημάτων τε καὶ ἀφιερωμάτων ὅλως ἐφάπτεσθαι, ἢ ἰδιοποιεῖσθαι πολὺ ἢ ὀλίγον ἐξ αὐτῶν· οἱ δὲ αὐτῷ συνασκούμενοι ὀσιώτατοι π(ατέ)ρες ὀφείλουσι διάγειν ἀμέμπτως καὶ ἀνεπιλήπτως κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναστικοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, συντρέχειν τε μᾶ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω αὐξήσεως τῆς μετανόιας αὐτῶν, πειθαρχεῖν τε καὶ ὑποτάσσεσθε τῷ Ἡγουμένῳ, ὡς κεφαλῆς τόπον ἐπέχοντο· καὶ ἐπειδὴν ἐν στερήσει γένωνται ἡγουμένου, ἐκλέγειν ἀφ' ἑαυτῶν κοινῇ γνώμῃ τὸν ἀξιὸν καὶ διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς ἀναγγέλειν πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ(ριστοῦ) μεγάλην Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῷ γίνεσθαι διὰ πατριαρχικοῦ

γράμματος τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ. Ἐν χρεῖα δὲ χειροτονίας γενόμενοι ἔχωσι προσκαλεῖν, ὃν ἂν βούλωνται τῶν ἐκεῖ πλησιωχῶρων ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς ὀφειλομένης κανονικῆς παρατηρήσεως· ταῦτα ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς· ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων κλπ.

αἰωὶς κατὰ μῆνα ἀπρίλιον
ἐπινημέσεως δ'·

- † **Κύριλλος** (ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης)
- Ὁ Καισαρείας **Φιλόθεος**
- Ὁ Ἡρακλείας **Μελέτιος**
- Ὁ Κυζίκου **Κωνστάντιος**
- Ὁ Νικομηδείας **Ἀθανάσιος**
- Ὁ Νικαίας **Ἰωαννίκιος**
- Ὁ Δέρκων **Γρηγόριος**
- Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν **Γερμανός.**

3. Ἐκ τοῦ ὧς ἄνω πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγίλλιου διαπιστοῦμεν τὰ ἐξῆς ἀξιοσημειώτα·

α'. Ὁ μοναχὸς Γεράσιμος, ὁ καὶ ἰδρυτὴς καὶ κτήτωρ τῆς περὶ οὗ ὁ λόγος σεβασμίας Μονῆς, χαρακτηρίζεται ὡς «ἀνὴρ τὰ τε ἄλλα κόσμιος, τίμιος καὶ θεοσεβής, καὶ φύσει πρὸς τό ἡσυχαστικὸν ἀπονάειον», ἐξ οὗ καὶ «ζῆλον ἔνθεον ἐπεδείξατο, καὶ πάνθ' ὅσα ἐκ νεαρῆς αὐτοῦ ἡλικίας πόνοις ἀτρύτοις προσεκτήσατο καταβαλῶν... ἤγειρεν ἐκ βάθρων Ἱερὸν μοναστήριον».

β'. Τοῦτο ὀνομάζεται καὶ ἐπισήμως ἀγνωρίζεται πατριαρχικόν. Καὶ εἶναι ἀξιόλογος μονή, «εὐκλεῆς καὶ περιδῶκος διὰ τὰ καθ' ἑκάστην τελεσιουργούμενα ἐξαισία θαύματα τῆς ἱεραῶς Εἰκόνης».

γ'. Κέκτηται μετόχιον ἱερὸν, τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, κείμενον ἐν τῇ κωμοπόλει τῶν Μυτιληνίων Σάμου, ἀφιερωθὲν εἰς τὴν ἱεράν Μονὴν τοῦ Βουνοῦ παρὰ τοῦ ἐν αὐτῇ μονάσαντος καὶ κτήτορος αὐτοῦ **Φιλαρέτου**, προηγουμένου.

δ'. Δι' ἀποφάσεως πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς «τό εἰρημένον Ἱερὸν καὶ σεβάσιμον μοναστήριον (τοῦτο) τό κείμενον ἐν τῇ νήσῳ Σίφῳ, καὶ σεμνυνόμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐνδόξων

Πανομοίωτυπον του σιγίλλιου.

εισοδίων τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου μετὰ τοῦ προσηλωθέντος αὐτῷ Μετοχίου, τοῦ ἐν Σάμῳ κειμένου τῆς νήσου κατὰ χωρίον Μιτιλινοῦς, ὡς εἴρηται καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀνοικοδομηθείσης Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος, μετὰ τε τῶν λοιπῶν πραγμάτων καὶ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἡδῆ ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων τῇ θείᾳ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι, ὑπάρχει καὶ λέγεται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον... καὶ γινώσκειται παρά πάντων Ἡμέτερον πατριαρχικόν σταυροπηγιακόν, ἀδούλωτον, ἐλεύθερον, ἀσύδοτον, ἀκαταπάτητον, ἀκαταζήτητον καὶ ὅλως ἀνενόητον καὶ ἀνεπηρέαστον παρά παντός προσώπου Ἱερωμένου καὶ λαϊκοῦ, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκείμενον, εἰ μὴ μόνον τῷ καθ' Ἡμᾶς ἁγιωτάτῳ πατριαρχικῷ ἀποστολικῷ καὶ οἰκουμενικῷ Θρόνῳ...».

ε'. Ἡ κατηγορηματικὴ καὶ κατὰ πάντα κανονικὴ καὶ δικαία ἀξίωσις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἁγίας Ἐκκλησίας, ὅπως τοῦτο εἰς τὸ διηγετικὸν παραμένῃ «ἀδούλωτον», «μηδενὸς ἔχοντος ἄδειαν κατεπεμβαίνειν αὐτοῦ, ἢ ἀπαίτησιν προβάλλειν αὐτοῖς ἢ τῶν πραγμάτων τε καὶ κτημάτων, εἰσοδημάτων τε καὶ ἀφιερωμάτων ὅλως ἐφάπτεσθαι, ἢ ἰδιοποιεῖσθαι πολὺ ἢ ὀλίγον ἐξ αὐτῶν».

ς'. Τέλος, μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ, μετέπειτα ἐθνομάρτυρος, Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ΣΤ', πρῶτον βλέπομεν ὑπογράφοντα ἐν τῷ σιγίλλῳ τὸν διαπρεπῆ Σίφιον Μητροπολίτην Καισαρείας Φιλόθεον, δύο διασήμεους ἐπίσης ἀρχιερεῖς - ἐθνομάρτυρας κατόπιν - τοὺς Νικομηδείας Ἀθανάσιον καὶ Δέρκων Γρηγόριον, τελευταῖον δὲ τὸν ἐθνεγέρτην ἱεράρχην Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανόν.

4. Τὸ ἐν λόγῳ σιγίλλιον ὡσαύτως λόγον ποιεῖται καὶ περὶ τῆς κανονικῆς αὐτοῦ διοικήσεως, διότι ὡς ἐκपालοὶ ἰσχύει παρά τῇ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ, «πάντων τῶν Μοναστηρίων ἢ πρόνοια καὶ φροντίς, ἐτι δὲ καὶ κρίσις καὶ κατάκρισις καὶ ἀθώωσις, τῷ οἰκείῳ Πατριάρχῃ ἀπόκειται», ἐφ' ὅσον βεβαίως πρόκειται περὶ πατριαρχικῶν καὶ σταυροπηγιακῶν τοιοῦτων, μήπω καταργηθέντων. Ἄλλως τὴν ἀρμοδιότητα, ἐξ ἀπόψεως κανονικῆς καὶ νομικῆς, κέκτηται ἀναμφισβητήτως ὁ οἰκείος καὶ μόνον ἐπίσκοπος. Ἡ τάξις δ' αὕτη οὐδέποτε ἠλλοιώθη οὐδέ δύναται νά

ἀλλοιωθῆ, ἔστω ἂν κατά καιρούς φαίνεται κρατοῦσα ἡ βία, διότι «Ἡ Ἐκκλησία... ἀπό τῶν πρώτων αἰώνων θεμελιοῖ τό ἀναπαλ-
λοτρίωτον εἰς τό διηνεκές καί τῶν Μοναστηρίων αὐτῆς»,
ὅπερ κατασφραγίζεται ἀπαρασαλεύτως διά τῶν ἱερῶν καί θεοπνεύ-
στων Κανόνων, ἐν οἷς ὁ κδ' τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικῆς
Συνόδου ἐπιτάττει σαφῶς καί κατηγορηματικῶς: «Τά ἀπαξ κα-
θιερωθέντα μοναστήρια, κατά γνώμην ἐπισκόπων, μένειν εἰς τό
διηνεκές μοναστήρια, καί τά ἀνήκοντα αὐτοῖς πράγματα φυλάτ-
τεσθαι, καί μηκέτι γίνεσθαι ταῦτα κοσμικά καταγώγια· τοὺς δέ
συγχωροῦντας τοῦτο γίνεσθαι, ὑποκεῖσθαι τοῖς ἐκ τῶν κανόνων
ἐπιτιμίαις», τοῦθ' ὅπερ ὁ Ἀριστηνός οὕτως ἐρμηνεύει: «Μοναστή-
ριον ἐπισκόπου γνώμη παγέν, μενέτω ἀμεταποίητον· καί ὅ, τι
τούτῳ ἀνήκει, ἤτω ἀνεκποίητον, ὁ δ' ἄλλως ἐπιχειρῶν, οὐκ ἀνεύ-
θυνος... ὡς θείου δικαίου ὄν, ὀφείλει μένειν ἀμεταποίητον, καί
μη κοσμικῶν καταγώγιον γίνεσθαι... Τόν δέ ἀθετοῦντα ταῦτα,
τοῖς ἐκ τῶν κανόνων ἐνοχον εἶναι ἐπιτιμίαις»: ὁ δέ Βαλσαμών ὡς
ἐξῆς ἐπέξηγεῖ: «Ἐπεὶ δέ φησι, τοὺς συγχωροῦντας κοινοῦσθαι τά
μοναστήρια, ὑποκεῖσθαι τοῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίαις, ἐρωτήσει
τις ποῖα ταῦτά εἰσι. Γίνωσκε οὖν ὅτι ὁ ιγ' τῆς Ζ' Συνόδου φησί,
τοὺς τά ἱερά κοινοῦντας, καί μη ἀποκαθιστῶντας αὐτά εἰς τό
ἀρχαῖον σχῆμα, ἱερωμένους μέν ὄντας, καθαιρεῖσθαι, λαϊκοὺς δέ,
ἢ μοναχοὺς, ἀφορίζεσθαι».¹

1. Ἐπιθι: Ἀλιβιζάτου Ἀμ., Οἱ ἱεροὶ Κανόνες, ἐν Ἀθήναις 1949,
σελ. 57, Πηδάλιον τῆς Νοητῆς νῆος τῆς Μιᾶς, Ἁγίας Καθολικῆς Ἀπο-
στολικῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησίας ἤτοι ἅπαντες οἱ ἱεροὶ καί θεοὶ Κα-
νόνες... ἐρμηνευόμενοι παρά Ἀγαπίου ἱερομονάχου καί Νικοδήμου Μο-
ναχοῦ, ἐν Λευσίᾳ 1800, σελ. 137, Ράλλη καί Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θεί-
ων καί ἱερῶν Κανόνων, τόμ. Β', Ἀθήνησιν 1852, σελ. 271-273. Παρ' ἡμῶν
- ἀτυχεστάτα - ὡς μή ὀφείλει, καθ' ὃ χώρα καί κοιτίς τῆς Ὁρθοδοξίας,
πολλά καί πλεῖστα ἀντικανονικά, ἀμέτρων θρήνων ἄξια συνετελέσθησαν,
εὐθὺς ἅμα τῇ θεόδεν ἀπελευθερώσει ἐκ τῆς ζοφερᾶς τουρκοκρατίας, καί
ἀποκαταστάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, σχετικῶς πρὸς τά γεγραμὰ καί
τάς σεβασμίας Μονάς, αἵτινες «κατεδικάσθησαν εἰς ἀπάνθρωπον καί
ἔθνοφθόρον μαρασμόν» οὐ μὴν καί εἰς διάλυσιν καί ἀπάνθρωπον κατα-
στροφὴν! καίπερ προσήνεγκαν ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τοῦτο καί τὴν ἀγχιω-
τάτην ἡμῶν Ὁρθοδοξίαν, ἀφ' οὗ ὑπῆρξαν τῷ ὄντι αἱ κρημνίς τοῦ ἀγῶνος
τοῦ Ἔθνους κατά τὴν περίοδον τοῦ Ὄθωμανικοῦ ζυγοῦ, τό μοναδικὸν
πνευματικὸν κέντρον τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ἔλαβον ὡς γέρας διά τὴν

ἀπαράμιλλον συμβολήν αὐτῶν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς πίστεως καὶ τῶν Πα-
ραδόσεων τοῦ Γένους ἀλωβήτων κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς ὑπερ-
τρακοσιετοῦς δουλείας τὴν ἀπορφάνισιν ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῶν καὶ τὴν
βαρβαρικὴν ἐπιδρομὴν τῶν εὐεργετηθέντων, ἐξ οὗ δι' ἀντικανονικῶν καὶ
ἀνορθοδόξων νομοθετημάτων καὶ διαταγμάτων ὑπερτρακοσίου ι. Μοναί
κατεστράφησαν (ὄρα: Βιτάλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ὁ Ἑλληνορ-
θόδοξος Μοναχισμὸς καὶ ἡ Παλιγγενεσία τοῦ ἔθνους, ἐν Ἀθήναις 1972,
σελ. 13-14, Παναγιωτάκου Π., Σύστημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου
κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον αὐτοῦ, τόμ. Δ', Τὸ Δίκαιον τῶν Μοναχῶν, ἐν
Ἀθήναις 1957, σελ. 514 ἐξ., 546). Ὁ πολὺς Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος,
ὁ ἐξ Οἰκονόμων, εἰς τὰ Σωζόμενα Ἐκκλησιαστικά συγγράμματα, τόμ. Β':
Τριακονταετηρὴς ἐκκλησιαστικῆ ἢ συνταγματικῆν ἱστορικῶν τῶν ἐν τῷ Βα-
σιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἐκκλ. συμβεβηκότων, Ἀθήνησι αὐξδ', σελ. 231 ἐξ.,
καὶ ὁ διάσημος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Δωρόθεος, ὁ ἀπὸ Λαρίσης εἰς
τὴν συγγραφὴν αὐτοῦ: Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀνακαλλοτριώτου τῆς ἐκκλησια-
στικῆς περιουσίας, σελ. 24 ἐξ., διεκτραγωδοῦν τὰ γεγονότα κατὰ τὰ ἔτη
1833, 1834 εἰς βῆρος τῶν ὀρθοδόξων ἱερῶν Μοναστηρίων - τὰ παπικά
τότε παρέμειναν παντελῶς ἀθικτά! - ὁ δ' ἕτερος ἐξ αὐτῶν δικαίως τὰ γε-
νόμενα θλιβερά καὶ αὐτόγημα ἐγκληματικά χαρακτηρίζει ὡς μελανὴν
σελίδα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους!
(πρβλ. καὶ ἕτερον ἡμέτερον ἔργον: Ἡ ἱερά Μονὴ Ζαλόγγου, ἐν Ἀθήναις
1959, σελ. 79 ἐξ.).

Δ'. ΧΑΡΑΚΤΗΡ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Ασφαλῶς νοεῖται, ὅτι ἡ διαληφθεῖσα ἱερά Μονή ἦτο ἀνδρῶα, συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν, τὴν φιλοτίμως κατέβαλε, προσπάθειαν τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς. Μετέπειτα ὁμως, διὰ τὴν ἑλλείψιν προφανῶς ἀνδρῶν, ἀδελφῶν καὶ πατέρων, προσῆλθον καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν αὐτῇ Μοναχάι.¹ Τίνες καὶ ποῖαι καὶ πῶς, ἑλλείψει στοιχείων, οὐδὲν δυνάμεθα νά εἰπωμεν. Ἐκ τῶν ὧν ἡμεῖς ἔχομεν ὑπ' ὄψει, τοῦτον τόν πίνακα ἀδελφότητος τῆς ἐν λόγῳ Μονῆς παρουσιάζομεν ὧδε.

2. α'. Πρῶτος Μοναχός καὶ Ἡγούμενος ἀναφέρεται βεβαίως, καὶ ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς μονῆς ἀναγράφεται, ὁ ρηθεὶς **Γεράσιμος**, ἐκ Λακεδαιμονίας τῆς Πελοποννήσου, κατ' ἴδιαν ὁμολογίαν, ὁρμώμενος, ἀνὴρ τὰ μάλιστα εὐσεβῆς, εὐφυῆς, γράμματα ἱκανά εἰδώς, καὶ δὴ ἐκκλησιαστικά, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς ὅλης αὐτοῦ ἐναρέτου καὶ θεοφιλοῦς πολιτείας καὶ θαυμαστῆς δραστηριότητος, δολοφονηθεὶς - κατὰ τὴν παράδοσιν - ἐν ᾧ διέτριβεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἢ εἰς τὴν Λαμίαν, κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν, ἀγνωστον πότε ἀκριβῶς, ὅπωςδὴποτε ὁμως μετὰ τόν Ἰούλιον 1837,

1. Ὁ Henry Hauttecoeur γράφων περὶ τῆς νήσου Σίφνου (ἐκδοσις Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Σιφνίων) ἐν σελ. 37-38 ἀναφέρει τὰ ἐξῆς: «Ἀνωθεν τοῦ ὄρμου τοῦ Πλατύ-Γικλοῦ καὶ εἰς θέσιν τερπνοτάτην, κεῖται τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ. Τοῦτο ἔχει ὠραιότητα θῆαν, ἀφ' ἐνός μὲν τὴν τῆς θαλάσσης, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν τοῦ ἐλαιῶνος τοῦ Πλατύ Αἰγιαλοῦ. Πέριξ δὲ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ ὑπάρχουσι δωμάτια ἔχοντα πάντα τὰ ἀπαιτούμενα, ὅπως καταστήσωσιν εὐχάριστον τὴν διαμονὴν τῶν ἐκεῖσε χάριν ἀναψυχῆς πορευομένων. Ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ ὑπάρχουσι καλόγραυαί τινες. Ἡ ἐκκλησία, πρὸς κατασκευὴν τῆς ὁποίας ἐχρησιμοποίηθη καὶ τὸ ἕλικόν ἀρχαίου τινος δωρικῶς ναοῦ, κέκτηται θαυματουργόν τινα εἰκόνα. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὴν δύναμιν νά παρέχη τέκνα εἰς τὰς στεῖρας γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται ἀθρόα ἐν ἰκετεύσῳσιν τὴν Παναγίαν».

καθόσον τότε συναντῶμεν αὐτόν συνυπογράφοντα εἰς ἓν βεβαιω-
τικόν γράμμα ἐν τοῖς ἐφεξῆς δημοσιευόμενον.

β'. **Φιλάρετος**, ὁ Ἱερομόναχος καὶ Προηγούμενος, τέως Ἀ-
γιορείτης - Παντοκράτορινός - ἐκ Μυτιληνῶν Σάμου προερχόμε-
νος, ὁ ἀφιερῶσας τὸ αὐτόθι Μετόχιον αὐτοῦ, τοῦ Ἁγίου Σπυρί-
δωνος, εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ μετόχιον, τὴν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ.

γ'. **Νικόδημος**, ὁ Ἱερομόναχος.

δ'. **Δημήτριος** Γεωργίου, ἐξ Ἀγράφων καταγόμενος, ὃν ὁ
κτῆτωρ καὶ ἡγούμενος κατέστησεν, ὡς εἶδομεν, τέλειον αὐτοῦ
κληρονόμον καὶ διάδοχον, ὅστις καὶ πρὸς αὐτόν ἐπεμψε τοῦτο τὸ
γράμμα:

«Ἐνθ' ἂν εὕρω σε ἐνταῦθα καὶ κρίνω σε² λέγει τὸ λόγιον τὸ
ιερόν, βλέπων τὸν ἑμαυτόν, συμπεπληγμένον ὄντα τῇ ματαιότητι
τοῦ πολυωδύνου βίου τούτου, τεσσαράκοντα ἤδη ἔτη ὀποῦ ζῶ
κατ' ἔλεον Θεοῦ καὶ ὅτι ἀδύνατον εἶναι νά διαπεράσῃ κανεῖς αὐτόν
ἄνευ πολλῶν ἁμαρτιῶν, κἄν τε πολλοῦς, κἄν τε ὀλίγους διαρεύσῃ
χρόνους, διὰ τὴν τῆς ἀνθρωπότητος ἀτέλειαν, καὶ φοβούμενος μή-
πως μὲ εὕρῃ ὁ ἀδέκαστος κριτὴς γυμνότερον πάσης ἀρετῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς νά μὲ διορίσῃ εἰς τὴν ἐξ ἀριστερῶν μερίδα, ἐκουσίᾳ
βουλῇ καὶ γνώμῃ προσκολοῦμαι τούντεῦθεν εἰς τὸν σωτήριο καὶ
εὐδίων λιμένα τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου τῶν παντίμων εισοδίων τῆς
κυρίας Θεοτόκου τοῦ κειμένου ἐν τῇ νήσῳ σίφῳ πρὸς τὸ βουνόν
καὶ κτισθέντος ὑπὸ τοῦ ἐν μοναχοῖς ὀσιωτάτου γερασίμου τοῦ πε-
λοποννησίου διὰ νά διατελέσω ἐν αὐτῷ τοῦ λοιποῦ μέχρι τῆς τε-
λευταίας μου ἀναπνοῆς, ἐξιλεώμενος τὸ θεῖον ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν
μου, καὶ συνεργῶν μετ' αὐτοῦ πρὸς πάντα τὰ συμφέροντα τῶ ἱερῶ
μοναστηρίῳ, ὅστις ἰδὼν τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ ζῆλον μου, μὲ
ἐδέχθη ἀνοικταῖς ἀγκάλας, ἀποκαθιστῶν με δεύτερον κτῆτορα
μετ' αὐτόν τῆς μονῆς καὶ διάδοχον μετὰ θάνατόν του, νά πολιτεύ-
ωμαι δὲ πρὸς τοὺς ἡνωμένους πατέρας ἀδελφικώτατα κατὰ τὴν

1. Κατὰ τὸν **Θεολόγον Γ.**, ἐδολοφονήθη εἰς τὴν Λαμίαν. Καὶ τὸν
«σκότωσαν καὶ τοῦ πῆραν καὶ τὴν Παναγιά. Ἄλλὰ τὸ σπίτι πού τὴν πῆγαν
πέθαναν ἔλοι καὶ μείνανε τὰ κλειδιά στὴν πόρτα. Κι ἔγινε τότε μεγάλο
ἄκουσμα. Τῶμαθε μάλιστα κι ὁ δικός μας Χρυσόγελος, που ἦταν τότε στὰ
πράγματα, κι ἐφρόντισε κι ἔφερε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγιάς στοῦ μοναστηρί,
πού βρίσκεται μέχρι σήμερα ἐκεῖ» (ἔνθ' ἄνωτ.).

2. Πρβλ. Ψαλμ. θ' 9, Ἱεζ. ιη' 30, κα' 30, κδ' 14 κ.ά.

ἐν εὐαγγελίοις παραγγελομένην ἡμῖν ἀγάπην, ἔτι δὲ ἐγγυῶμαι τῷ εἰρημένῳ κτήτορι νὰ ἐγκαταλίπω μετὰ θάνατον κληρονομίαν εἰς τὸ ἱερόν μοναστήριον, ὃ, τι ἔχω κερδισμένον ἐξ ἰδίων ἰδρώτων διατάττω δὲ ἀρώμενος ἵνα οὐδεὶς τῶν συγγενῶν μου οὐδὲ τῶν οἰκείων τολμήσῃ ἐνοχλῆσαι τὸ ἱερόν τοῦτο μοναστήριον μηδὲ ὀβολοῦ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα τόσον ζῶντος ἐμοῦ, τόσον καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν μου, καὶ νὰ δουλεύω ὅπου τὸ καλῆσθ ἢ χρεῖα πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἱεροῦ καταγωγίου τούτου ὡς ἴδιος κτήτωρ. Οὕτω γεγονάσι δύο ἀπαράλλακτα ἐνυπόγραφα πρὸς ἡμᾶς γράμματα, καὶ τὸ μὲν ἐν ἐνσφράγιστον μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου ἐδόθη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δημητρίου γεωργίου, καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ κτίτορος γερασίμου, τὸ δὲ παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγράφη τῇ ἰδίῳ αὐτοῦ χειρὶ ἐν τῷ κώδικι τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ὑπογεγραμμένῳ παρὰ τοῦ ἀρχοντος Γλουτζέρη νικολάου ἐπιτρόπου τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τούτου.

Δημήτριος γεωργίου βεβαιῶ
Νικόλαος Γλουτζέρης
ἐπίτροπος μαρτυρῶν.¹

1825 Μαΐου 21
Βουκουρέστι

ε'. Ἰγνάτιος, Ἀρχιμανδρίτης, ἐξ Ἁγίου Εὐστρατίου καταγόμενος, περὶ οὗ ἐφθήμεν εἰπόντες ἐν τῇ πρόσθεν διαθήκῃ τοῦ Ἡγουμένου Γερασίμου Μοναχοῦ.

ς'. Νικόλαος, Ἀσλάνογλου ἐπωνυμούμενος, περὶ οὗ, τῇ 23 Δεκεμβρίου 1825, ὁ Γερασίμος ἐκ Βουκουρεστίου, ἐθα εὐρίσκετο χάριν διενεργείας ἐράνου, ὧν ἐν ταῦτῳ καὶ ἀποκεκλεισμένος συνετεία τῆς Ἐθνεγερσίας, ἔγραφε:

«Τὴν σεβασμίαν μοι καὶ καμπόθητον αἰδεσιμολογιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενος ἀκριβῶς προσκυνῶ.

† Δεόμεθα ἐκτενῶς τοῦ δι' ἡμᾶς γεννηθέντος ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν ὅπως περιφρουρῇ αὐτὴν ἐν ἄκρῃ ὑγείᾳ καὶ ἀδιαπτώτῳ πανευτυχίᾳ μεθ' ὄλων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμιῶν. Τὸ παρόν μου ἀδελφικόν μ' ὄλον ὅπου κατὰ χρέος ἔπρεπε νὰ στείλω πρὸ πολλοῦ, πλὴν ἂν καὶ ἠργοπόρησε δὲν ἡμβλήθη ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη τὴν ὁποίαν εἶχομεν καὶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἀνενεώσαμε αὐτὴν εἰς Κων/πολιν. Ὅθεν ἐπ' αὐτῆς ἐστηρίζομεθα καὶ ἤδη ἐρωτῶ τὰ τῆς ἐφετῆς μοι ὑγείας τῆς καὶ

1. Κώδιξ Α', φ. 11β καὶ 12α, ἡ σελ. 22-23.

επομένως τῇ εἰδοποιῶ ὅτι καὶ γὼ διατρίβω ἤδη ἱκανοὺς χρόνους εἰς αὐτά τὰ μέρη, καταγιγόμενος νὰ κάμω βοήθειαν τινα διὰ τὸ πτωχὸν νεόκτιστον μοναστήριον διὰ νὰ μὴν προλάβῃ τὸ κοινὸν ποτήριον τοῦ θανάτου, καὶ μείνῃ ἀτελὲς τὸ θεάρεστον ἔργον μου. πλὴν τὰ περιστατικά τοῦ καιροῦ ἀναγκάζουσι καθ' ἓνα διὰ τὰ ἴδια καὶ δυσκόλως γίνεται βοήθεια. Ἐν τούτοις ὁ μακαρίτης καὶ ἀειμνηστος συνάδελφος κύριος νικόλαος Ἀσλάνογλου ὢν ἀφιερωμένος ὅλως διόλου εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ζῶν ἐκήρυττε καὶ ἐν τῷ θανάτῳ ἀφῆκεν ὅλην τὴν περιουσίαν του εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ σκεπασθῇ ἡ ἐκκλησία καθὼς καὶ οἱ ἀνεψιοὶ του ὠμολόγησαν καὶ μαρτυροῦσι σὺν αὐτοῖς καὶ τὸ προσκλητικὸν του γράμμα φανερώτατα φωνάζει ὅτι καὶ ζῶν καὶ τεθνητῶς ἀφιερῶθη εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἀπαράται ἐάν τις τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἤθελεν ἀντισταθῆ καὶ ἐμποδίσῃ τὰ εἰς τὸ μοναστήριον ἀφιέντα καὶ ἤθελε τελειώσει αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις καθὼς καὶ ὁ ἀρχων Καμινάρης ἐπεμελήθη καὶ ὠμολόγησεν εἰς τὰ πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους γράμματά του, πλὴν ἐκεῖνοι οἱ ἀρχόντες μερικὰ ἄσπρα τοῦ μακαρίτου ἐπειδὴ ἔδωκαν ἔγγραφον καὶ ἰδιόχειρον γράμμα ὅτι ἐπιτροπικῶς συναζοῦσι κατ' ἔτος ἄσπρα καὶ ὑποσχέθησαν ἐν αὐτῷ ὅτι θέλουσι μετρήσει αὐτά τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ μοναστήριον ἄσπρα ἢ παρά ζῶντος αὐτοῦ ἢ μετὰ θάνατον ἢ οὐτινος χεῖρας ἤθελεν ἀφήσει. τὸ [.....] καὶ ἤθελαν ἀναλάβουσι τὸ γράμμα ἀπὸ μέρους τοῦ μοναστηρίου ὡς συγκληρονόμων, ὅθεν ἐπειδὴ ζητοῦσι τώρα τὸ γράμμα ὀφείλω λόγω δὲν θέλουσι νὰ πληρώσωσι τὰ ἄσπρα διόλου ὅπου τοῖς εἰδεῖξα τὸ προσηλωτικὸν καὶ ὡς ἡγέτης τοῦ μοναστηρίου ἐζήτησα τὰ ἄσπρα καὶ οὕτω γίνεται ἐμπόδιον αὐτῆς τῆς βοηθείας, ὡς τούτοις ἔχει σὸς λόγος, ὅτι ἐάν τις μὲ διαθήκην λέγει ἄς γείνη ἄρησα(;) τὸ γράμμα καὶ ἀπὸ ποῖος θέλουσι παραλάβῃ καὶ ἐάν δὲν ἐπρόφθασεν ἢ δὲν ἠθέλησεν νὰ κάμῃ διαθήκην ὡσάν ὅπου ἔλθῃ τὸ προσηλωτικόν, διὰ τοῦτο ἔγινε χρεία νὰ ἐμποδισθῶ ἐνταῦθα [.....] μ' ὄλον ὅπου ἐβιαζόμεν νὰ προφθάσω εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ οἰκονομήσω ὅπως ἠμπορέσω τὴν βοήθειαν τῶν χριστιανῶν, ὅπου νὰ μὴ χαλῶσι τὰ μετὰ πολλῶν ἐξόδων καὶ κόπων [.....] ἐχάρην δὲ ὅτι ὁ μακαρίτης εἰς τὸν θάνατόν του ἔσχε πνευματικὸν πατέρα τὴν (σὴν) αἰδεσιμολογιότητα, ἀνθρωπὸν καὶ λόγω καὶ ἔργῳ χριστιανόν, εἰδὸτα τὰς ἐνθέας ἐντολάς, καὶ τὸ τῆς πνευματικῆς διαγωγῆς μέγα μυστήριον. καὶ ὅσα ἂν ἤμουν ζῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ μακαρίτου, θέλω ἀποδώσῃ αὐτὰ ἐν καιρῷ ἐτάσεως ἐμπροσθεν τοῦ ἀδε-

κάστου Θεοῦ, καθὼς ἐξ ὧν ἄλλων λογισμούς δέχεται πνευματικούς [...] ἔτι καὶ ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου συνηργεῖται εἰς τοῦτο διὰ τὴν εὐρεθῆ τοιοῦτος χριστιανός καὶ ἀπροσωπόληπτος πνευματικός πατήρ θεόφρων, εὐλαβῆς καὶ ἔχων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἔμπροσθεν του, ὁποῦ διὰ τῆς ἀληθείας μεσιτείας τῆς γίνῃ συνεργός καὶ κτήτωρ τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ ναοῦ τῆς. διὰ τοῦτο τὴν παρακαλῶ μὲ πρῶτον τὴν μοί ἀποταθῆ δι' ἕνεκα αὐτῶν ὡς φιλόθεος καὶ πνευματικός πατήρ τοὺς ἐσχάτους λογισμούς τοῦ μακαρίτου τοὺς ὁποίους ὡμολόγησε καὶ ὑπεσχέθη ἔμπροσθεν αὐτῆς καὶ δι' αὐτῆς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ τέτοιος ἄνδρας ἀφῆνω τὸ ἐνυπόγραφον γράμμα ὁμοῦ μὲ τὸ προσηλωτικόν του τὸ ἐσφαγισμένον τῆ σφραγίδι τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, καὶ πόση ἦτο ἡ χρηματικὴ του περιουσία, καὶ ἂν ἡ διὰ σημειώματος ἡ διαθήκης του διέταξεν αὐτὰ ἢ διὰ στόμασι (sic) τοῦ πνευματικοῦ τούτου πατρός, ἢ διὰ συγγενῶν καὶ δι' ἕνεκα αὐτῶν θέλουσι ὑποχρεωθῆ τὸ πτωχὸν μοναστήριον τὸ εἶναι ἄμωμον καὶ βοηθὸν εἰς τὸν τίμιον οἶκον τῆς ἐπειδὴ δὲν ἐθεμελιώθη μὲ ἄλλον σκοπὸν, ἀλλὰ τὸ εἶναι οἶκος Θεοῦ, καταφυγὴ τῶν πτωχῶν, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς βοηθούς του, τὴν ὁποίαν βοήθειαν θέλετε κάμῃ εἰς τὴν Θεοτόκον. καὶ ἐγὼ δὲ τὸ γράμμα στέλλεται ἐπὶ τοῦτω δέομαι μὲ πρῶτον τὴν ἀποταθῆτε διὰ τοῦ ἰδίου ἀνθρώπου χωρὶς τὴν θέλετε ἐξοδά τινα, ἐπειδὴ ἐπλήρωσα καὶ τὰ τοῦ γράμματος ἐξοδα, μὲ τὰ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν μὴ γίνῃ παρακαλῶ δευτέρου γράμματος καὶ ἐξόδων. καὶ ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆ εἰεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ γενναίφρονα.

1825 τῆ 23 δεκεμβρίου
ἐν βουκουρεστίῳ.¹

ζ Γαβριήλ Α. Ἑγγλέσης, περὶ οὗ τὰδε ἀναγιγνώσκωμεν·

αἴ Ἰσον τῷ πρωτοτύπῳ

ἐν Σίφνῳ τῆ 13 Ἰουλίου 1837.

Δηλοποιῶ ὁ ὑποφαινόμενος Γαβριήλ Α. Ἑγγλέσης ὅτι ἐλθὼν ἀπὸ Σύρον εἰς τὴν πατρίδα μου 1837 ἔτος κατὰ μῆνα Ἰούλιον καὶ

1. Κῶδιξ Α', σελ. 219-221. Εἶναι λίαν δυσανάγνωστος ἡ γραφὴ, ἐντεῦθεν καὶ ἐδεινοπαθήσαμεν κυριολεκτικῶς, ὅπως ἀναγνώσωμεν καὶ ἀντιγράψωμεν τὸ ἕτερον ἡμῖς, ἐφ' ὅσον ἕνεκα τῆς μεγάλης δυσκολίας εἶχε τελικῶς παραιτηθῆ τῆς ἀντιγραφῆς αὐτοῦ ὁ ἀγαπητός πατήρ Ἰωάννης, ἀντιγράφας μετὰ κόπου τὸ ἀ μέρος τῆς ἐπιστολῆς.

καταβάς εἰς τό ἐν τῷ βουνῷ κείμενον νεόδμητον Μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τῷ Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου σεμνυνόμενον, χάριν προσκυνήσεως ἐκεῖ μέ ἦλθεν εἰς νοῦν ἵνα μονάσω καί ἐγώ ἐν αὐτῷ. Ἀναγγεῖλας τοίνυν τόν λογισμόν μου τῷ ταύτης κτήτορι Κ. Γερασίμῳ ἐδέχθη αὐτό ὡς ἐμπνευσιν τῆς Κυρίας Θεοτόκου καί ὑπεσχέθη οὐ μόνον νά μέ δεχθῆ ὡς ἀδελφόν τῆς Μονῆς ταύτης ἀλλά νά μέ ἀποκαταστήσῃ καί ἡγούμενον καί διάδοχον μετά τήν ἀποβίωσίν του. Ὅθεν ἀπεφάσισα καί ἐγώ εἶτε ἐνδημῶν εἶτε ἀποδημῶν νά δηλώνω διά τό ἱερόν τοῦτο μοναστήριον καί ὅταν ἔλθω εἰς τήν πατρίδα μου νά κατοικήσω ἐκεῖ καί νά ἀφιερῶσω ὅλην μου τήν περιουσίαν μετά τοῦ ἑαυτοῦ μου χωρίς νά πρετεντάρῃ τις τῶν συγγενῶν μου τί ἐξ αὐτοῦ. Εἶτε ζῶντος εἶτε μετά τόν θάνατόν μου.

Ἀπό τῆς σήμερον λοιπόν ἀποκαθίσταται παρ' ἐμοῦ τοῦ κτήτορος ἡγούμενος τῆς Μονῆς ταύτης ἐπί συμφωνίᾳ νά ζῆ κοινοβιακῶς ὅπερ καί ἐγένετο καί τό παρόν ἐνσφράγιστον τῆ σφραγίδι τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου καί ταῖς μαρτυρῆσι τῶν εὐγενεστάτων αὐτοῦ ἐπιτρόπων καί ἐδόθη τῷ εἰρημένῳ Κ. Γαβριήλ, ὅπερ κατεγράφη καί ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆ ἰδίᾳ του χειρὶ δι' ἀσφάλειαν.

1837 Ἰουλίου 13, ἐν Σίφῳ.

Γεράσιμος Μοναχός καί κτήτωρ τῆς ἱερᾶς Μονῆς βεβαιοῖ
Γαβριήλ Α. Ἐγγλέσης καί ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς ὑπόσχομαι.»¹

ἡ **Κωνσταντῖνος** Ἱερομόναχος, ἀναγραφόμενος, μετά τοῦ Μοναχοῦ Γερασίμου, ἐπί τῆς θήκης τῶν ἁγίων Λειψάνων.

θ' **Ἰωαννίκιος**, Ἱεροδιάκονος, ἀναγραφόμενος ἐν τοῖς διπτύχοις τῆς ἱ. Μονῆς μεταξύ τῶν ζώντων.

3. Ἐξ ἄλλου, ἀγνωστον, πότε, ἀντί ἀνδρῶν Μοναχῶν, παρουσιάζονται γυναῖκες Μοναχαί. Δυστυχῶς ὀνόματα δέν διεσώθησαν, πλὴν τῶν κατωτέρω:

α'. **Θεοφίλη** Μοναχή, ἧς ὁ τάφος τό πάλαι ὑπῆρχεν ἐξωθεν τῆς Μονῆς, νῦν δ' ἀνακομιδῆς προφανῶς γενομένης τά ὅσα μετεκομίσθησαν καί ἐτάφησαν ἐντός τοῦ ἱ. Ναοῦ, κάτωθεν τοῦ Ἀμβωνος, διατηρηθείσης τῆς αὐτῆς μαρμαρίνης πλακῆς, ἐν ἧ ἀναγιγνώσκομεν: «Θεοφίλη Μοναχή», ἀνευ ἐτέρας τινός ἐνδείξεως.

1. Κώδιξ Γ', σελ. 21.

Μοναχή Θεοφίλη.

Ἡ ἐν λόγῳ ἦτο σιφνία, ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν, ἐκ Κάστρου, εἶχε δ' ὡς βρέφος βαπτισθῆ παρὰ τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου. Ταύτης διασφύζεται, ἐν τῷ Ἡγουμενεῖῳ τῆς Μονῆς, καὶ ἐν ἐλαιογραφίᾳ ἀρίστη, ἡ προσωπογραφία.

β'. **Φλώρα** (ἐν τοῖς «Διπτύχοις» τῆς Μονῆς ἀναγράφεται **Φλουρέτα**) Μοναχή, Καμινάρη ἐπωνυμουμένη. ἦτο ἀνεψιά τοῦ ἀοιδίμου μεγάλου σιφνίου Διδασκάλου-Φιλοσόφου-Συγγραφέως Ἀποστόλου Μακράκη.

γ. **Μαρία Μοναχή** (Αναστασίου Καλλίνικα) ἐκ τῆς γείτονος νήσου Κιμώλου, μεθ' ἧς, ὡς γνωστόν, ἡ Σίφνος ἐκπαλαί διατρηεῖ ἀρρήκτους καὶ ἰσχυροὺς δεσμούς.¹

Περὶ τῆς Κιμωλίου ταύτης Μοναχῆς ἀναγιγνώσκομεν τ' ἀκόλουθα εἰς τὴν ἔγκριτον ἐφημερίδα «Κίμωλος».²

Μαρία μοναχή

Στάς 7 Φεβρουαρίου (ἔτ. 1969) ἀπεβίωσεν εἰς τὴν Κίμωλον, εἰς ἡλικίαν 92 ἐτῶν, ἡ συμπολίτις μας μεγαλόσχημος μοναχή Μαρία (Αναστασίου Καλλίνικα).

Κατὰ τὴν μικρὰν τῆς ἡλικίαν παρηκολούθει μὲ εὐλάβειαν τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας τῆς ὁσίας Μεθοδίας.³ Ἐχειροτονήθη⁴ μοναχή ὑπὸ τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Σύρου Ἀθανασίου εἰς τὰ 1912. Τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς μοναχικῆς τῆς ζωῆς ἐπέταρσε εἰς τὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ τῆς Σίφνου, ἔπειτα ἐπέστρεψε εἰς τὴν Κίμωλον καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας μας⁵ ὅπου διηκόνησε ἐπὶ 30 καὶ πλεον χρόνια. Μετὰ ταῦτα ἔζησε ἐπὶ μακρὸν διάστημα εἰς τὸ βουνό τοῦ

1. Ἐπιθι: **Μουστάκα Χ.**, Ἀποίκτης Σιφνίων εἰς Κίμωλον κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα καὶ αἱ παραδόσεις περὶ τῆς Εἰκόνης τῆς Ὁδηγητρίας Κιμώλου, ἐν «Σιφν. Νέα», ἔτ. Ε' (1951), ἀριθ. φ. 49, 51.

2. Ἐκδότης-δ/ντῆς **Μ. Σάρδης**, ἔτ. 7ον (1969), ἀρ. φ. 73-74, σ. 2.

3. Ἐπιθι: **Καρπαθίου Ἐμμανουήλ** (νῦν Μητροπολίτου Μεσσημβρίας), Μεθοδία Μοναχή ἡ ἐν Κιμῶλω ἀσκήσασα, ἐν Ἀθήναις 1947. **Γερασίμου Μικραγιαννανίτου**, Μοναχοῦ, Βίος τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Μεθοδίας τῆς ἐν Κιμῶλω τῆ νήσῳ ἀσκήσασα, ἐκδ. ἐπιμελεῖα **Ἰωάννου Ράμφου**, Πρωτοπρεβυτέρου, ἐν Ἀθήναις 1962, παρ' οὗ Κιμωλίου ἐπιφανοῦς Κληρικοῦ ἐγράφη σχετικὸν ἄρθρον καὶ εἰς τὴν «Θρησκ. καὶ Ἠθικὴν Ἐγκυκλοπ.», τόμ. 8ος, στ. 890-891, ὅρα δὲ καὶ τόν, ἐπιμελεῖα αὐτοῦ ἐκδοθέντα Β' τόμον (σ. 149-182), ἐν Ἀθήναις 1972, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κιμωλιακά».

4. Δὲν πρόκειται ἀσφαλῶς περὶ χειροτονίας, ἀλλὰ περὶ μοναχικῆς ἀποκάρσεως συνωδὰ τῆ κανονικῆς τάξει (ὄρα, Εὐχολόγιον τό Μέγα, ἐκδ. «Ἀστέρου», Ἀθήναι 1970, σελ. 190-218).

5. **Μικραγιαννανίτου Γερασίμου**, Μοναχοῦ, Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν «Ὁδηγήτριαν» τῆς Κιμώλου, ἐπιμελεῖα Πρωτοπρ. **Ἰωάννου Σπ. Ράμφου**, ἐν Ἀθήναις 1962. «Κιμωλιακά» Β' (1972), σελ. 87-96.

Μοναχή Μαρία.

Προφήτη Ἡλία καὶ κατόπιν ἐπανῆλθε καὶ ἀνέλαβε πάλιν τὸ διακόνειά της εἰς τὴν Ὁδηγήτριαν. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔκτισε τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Ζώνης πέρα εἰς τοῦ «Ξέβρη», εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησε ἓνα μικρὸ διάστημα.

Ὑπῆρξε παράδειγμα ἀγαθῆς μοναχῆς ὅπου καὶ ἂν εὕρισκετο. Ἐδίδασκε τὰς γυναῖκας τῆς νήσου μας ἀπὸ τὴν πλουσίαν γνῶσιν τῆς ζωῆς τῶν Ἁγίων, πού ἐγνώριζε ἀπὸ τὴν συνεχῆ μελέτη της. Εἶναι ἡ τελευταία Κιμωλία Μοναχή, πού ἤσκησε εἰς τὴν Κίμω-

Ἄσπ. Βογιατζή, Αἰκ. Βεντούρη, Προσκυνητρίαι.

λον, ἔπειτα ἀπό μίαν σειράν μοναχῶν ἀπό τήν ἐποχή τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Ἡ μνήμη τῆς ἄς εἶναι αἰωνία».

δ'. **Φιλοθέη Μοναχή**, ἐν τοῖς «Διπτύχοις» ἀναφερομένη.

ε'. **Ἐργήνα Μοναχή**, ὁμοίως ἐκ τῶν «Διπτύχων» γνωριζομένη.

Ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν Α' Κώδικι, καί ἐν σ. 7, εὑρον ἀναγεγραμμένα, ἐντός πλαισίου, καί τά ἐξῆς ὀνόματα:

ζ'. **Εὐγενία Μοναχή**,

ζ'. **Μελετία Μοναχή** καί

η'. **Θεονύμφη Μοναχή**.

Ἄλλ' ἦσαν ἅπαντα ταῦτα τά πρόσωπα ἐκ τοῦ τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς μοναχολογίου: Ἐλλείψει ἐτέρας εἰδήσεως μετά βεβαιότητος βεβαίως ἀδυνατοῦμεν ν' ἀπαντήσωμεν. Ἡ οὕτως ἐν τούτοις γενομένη ἀναγραφή παρέχει ποιᾶς τινος πιθανότητος.

Τέλος, χρέος εἶναι ὅπως ἀναγραφῶσιν ὧδε καί δύο ἐτι ὀνόματα ἐπιβλητικῶν μορφῶν ἀφιερωθεισῶν εἰς τήν διακονίαν τῆς ἱερᾶς Μονῆς καίπερ, ὡς νομίζω, ἔστεροῦντο τῆς μοναχικῆς ιδιότητος.

α'. **Αικατερίνα** Βεντούρη, προσκυνήτρια τῶν ἁγίων καὶ θεοβαδίστων Τόπων, ἐξ οὗ κοινῶς καλουμένη «Χατζίνα». Κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Καταβατῆς, καὶ ἔζησεν ἐπὶ εἰκοσιεπταετίαν ὄλην ἐν εὐλαβείᾳ καὶ πίστει καὶ ἀρετῇ εἰς τὴν ἱ. Μονὴν ταύτην.

β'. **Ἀσπασία** Βογιατζῆ (Λουμίδη), ἐξ Ἐνω Πεταλίου. Αὕτη εἶχε φήμην ἁγίας τῶ ὄντι γυναικός, ἠξιώθη δὲ καὶ εἶδε ποτὲ ἰδίῳις ὄμμασι τὸν ἐνδοξὸν Προφήτην Ἥλιαν, ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου τῆς νήσου ὄρους, οὐτινος τὴν ἱ. Μονὴν, ἐπὶ ὥρας καθημερινῶς πεζοποροῦσα ἐκ τῆς τοῦ Βουνοῦ, ἐνθα εἶχεν ἐγκαταβῶσαι ἄχρι τέλους, ἐπεσκέπτετο, ἵνα ἀνάπτῃ τὴν κανδήλαν αὐτοῦ.

Ε. ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Αγια Λείψανα, συνωδά τοῖς Κώδιξι τῆς ἱστορουμένης ἱερᾶς Μονῆς, ἀναφέρονται ὡς ὑπάρχοντα ἐν αὐτῇ:

α'. Ἡ κάτω σιαγών τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀγίου Χαλαλάμπους, ἐν ἀργυρᾷ θήκῃ, φεροῦσα, μίαν περίεργον ὄντως ἐπιγραφὴν.

Δυστυχῶς κατέστη ἀδύνατος ἡ πιστὴ μετάφρασις τῆς, δίκην ἱερογλυφικῆς, τοιαύτης γραφῆς. Ἐνομίσαμεν, ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς παλαιοσλαβονικῆς γλώσσης. Ἀπηυθύνθημεν λοιπὸν εἰς τὸν γνώστην αὐτῆς, καὶ ἄλλων πολλῶν γλωσσῶν, ἐλλόγιμον κ. Ἰωάννην Λάζαρη, ταγματάρχην, ὅστις πολὺ ἐκοπίασε διὰ τὴν ἀποκρυπτογράφειν τῆς ἐν λόγῳ μυστηριώδους γραφῆς, πλὴν εἰς μάτην: Ἀπευθυνθεὶς καὶ εἰς σέρβον Θεολόγον καὶ εἰς καθηγήτριαν τῆς ρωσικῆς ἐζήτησεν αὐτῶν τὴν βοήθειαν, πλὴν εἰς μάτην, ὡσαύτως: Ἀγνωστος γλῶσσα ἢ διάλεκτος, ὀλίγα καὶ ἀπ' ὅλα, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, δὲν ἠδυνήθημεν νά υποθέσωμεν περὶ τίνος πρόκειται, μοὶ ἔγραφε, προσθέτων:

Ἐσχηματίσαμεν τὴν γνώμην ὅτι πρόκειται περὶ ὀνομάτων τινῶν - ἀφιερωτῶν - ὡς λ.χ. Ἠγουμένου: Παύλου, Πάνου... Στόγιαν (Ξενικὸν ὄνομα)... Πέτρου... 1816 Λοφτζά (; τῆς Βουλγαρίας ἐκ τῆς γνωστῆς ἐπισκοπῆς;) Τὸ μόνον βέβαιον, συμπεραίνομεν, ὅτι εἶναι τὸ ἔτος 1816, καθ' ὃ κατεσκευάσθη, προφανῶς, ἡ λειψανοθήκη ὑπὸ τοῦ τεχνίτου (Mastoro = λατινογενῆς λέξις γνωστὴ καὶ εἰς τὴν σερβικὴν) Γεωργίου... Προστίθενται δέ καὶ τὰ ὀνόματα Κωνσταντῖνος καὶ Σεραφεῖμ Ἠγουμένος (βλ. σ. 56).

β'. Μία δερματοσκεπὴς ἐρυθροῦ (βυσσινί) χρώματος σχηματος βιβλίου, διαστ. 0,36x0,27, λειψανοθήκη, ἐν ἣ ἀναγιγνώσκομεν τὰ ὀνόματα τῶν: ὀσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς, Ἀγίου Αἰμιλιανοῦ, Ἀγίου Χαλαλάμπους, Ἀγίου Λεοντίου καὶ τοῦ Νεο-

Ἡ σιαγὼν τοῦ Ἁγ. Χαραλάμπους.

μάρτυρος Ἁγίου Πολυδώρου († 1794), σὺν τῇ ἐπιγραφῇ: «Ὁ παρὼν θησαυρὸς εἰπάρεχι καὶ ἦνε ἐν τι νήσῳ Σίφῳ παναγίας τοῦ βουνοῦ διὰ ζήλου τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ γερασίμου μοναχοῦ ἀβρανοπούλου κτίτορος τῆς μονῆς 1816» καὶ κάτωθεν ἀδείησις τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ Ἀντωνίου προκνηητοῦ κωνσταντίνου ἱερομονάχου γερασίμου μοναχοῦ καὶ τῶν ἐλεούτων αὐτοῦ(ς)» (βλ. σ. 57).

2. Ἱερά σκευὴ ὑπάρχουσι ἐν αὐτῇ καὶ σήμερον:

α'. Ἐν ἁγίῳ Ποτήριον, ἐκ μολύβδου, πολὺ παλαιόν, ἴσως

Θήκη Ἁγίων Λειψάνων.

εἶναι τὸ πρῶτον τῆς ἱερᾶς Μονῆς, ἀποκείμενον εἰς ἑρμάριον ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος.

β'. Ἐτερον, τὸ ἐν χρήσει, ἀργυροῦν ἅγ. Ποτήριον, ὅπερ εἶναι «ἀφιέρωμα εἰς τὴν ἱερὰν Μονήν τῶν εἰσοδίων τοῦ Βουνοῦ τῆς Σίφωνος Θ.Γ.Ν. Ι.Β., τῇ 15 Ἰανουαρίου 1887», καθ' ἃ ἐν αὐτῷ ἀναγράφεται.

γ. Ἐν Εὐαγγέλιον μετὰ ρωσικοῦ ἐπικαλύμματος καὶ πέντε σμάλτων (Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν, ἐκ τῆς μιᾶς ὄψεως), ἐκδ. α' ἐνετίησιν, ἐν τῷ τυπογραφείῳ Πάνου Θεοδοσίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων 1811», φυλασσόμενον εἰς τὴν ἐν τῷ Ἦγουμενείῳ βιβλιοθήκῃ.

δ. Ἐτερον Εὐαγγέλιον, πανόδετον, ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς πρὸς χρῆσιν ἀποκειμένον.

ε'. Τρεῖς σταυροὶ ἀγιασμοῦ, ἐξ ὧν ὁ εἰς σπανίας τέχνης πλὴν ἐλλείπει ἐξ αὐτοῦ τὸ ἄνω στέμμα, ἀργυροῖ (βλ. σελ. 68), φυλαττόμενοι εἰς τὴν βιβλιοθήκῃν τοῦ Ἦγουμενείου.

ς. Ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς τοῦ Ναοῦ δύο ὠραῖα κηροπήγια (τρικῆρια) ὑπάρχουσι φέροντα τὴν ὀνομασίαν τῶν δωρητῶν: «Κων. Ν. Ψαχαρόπουλος 1924» τὸ ἐν καὶ τὸ ἕτερον: «Ἐλένη Κ. Ψαχαροπούλου 1924».

ζ. Ἀντιμήσια, πλὴν τοῦ ἐν χρήσει καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἀποκειμένου, εὔρηται δύο ἀξιόλογα εἰς τὴν βιβλιοθήκῃν τοῦ Ἦγουμενείου, τὰ ἐξῆς:

1) «Θυσιαστήριον θεῖον καὶ ἱερόν τοῦ τελεῖσθαι ἐν αὐτῷ (τὴν) ἁγίαν θεῖαν ἱερουργίαν ἀγιασθῆν ὑπὸ τῆς Θεῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ Πνεύματος ἔχειν τ' ἐξουσίαν τοῦ ἱερουργεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας Χ(ριστο)ῦ τοῦ Θ(εο)ῦ ἡμῶν καθιερωθῆν μὲν παρά τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ἁγίου Βερροίας καὶ Ναούσης Κυρίου Δανήλ [1767], ἀναλώμασι δὲ τοῦ ἐκ Βερροίας ἱατροῦ κ. Θεοδοσίου. Μνήσθητι Κ(ύρι)ε». Διατηρεῖται τοῦτο εἰς πολλὴν καλὴν κατάστασιν, παριστᾷ δὲ τὴν θεόσωμον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ταφήν, ἄνωθεν αὐτῆς τὸν Πατέρα σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, περὶ τὰ ἅγια πρόσωπα τῶν: Ἰωσήφ ἀπ' Ἀριμαθαίας, Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τῆς Θεομήτορος, Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, Μαρίας τοῦ Κλεόπα, Μαρίας τοῦ Ἰακώβου, Νικοδήμου καὶ τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστάς. Κάτωθεν ἐμφανίζεται ἀό μακαριότατος Ναός τοῦ ἁγίου καὶ δεσποτικοῦ Μνήματος» (βλ. σελ. 59).

2) «Ἐπιτάφιος Θρῆνος Ἀντιμήσιον ἱερόν τῆς Θεῆς Λειτουργίας», σὺν τῇ προσθήκῃ: «Μνήσθητι Κύριε ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου Διονυσίου, Ἰωακείμ τῶν Ἱερομονάχων, Νικολάου, Καλῆς, Ξανθῆς, Ἀναστασίας, Δημητρίου, Ἀναστασίας. Μνήσθητι Κύριε (.....) τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλη-

Ἀντιμήνσιον τοῦ Βερροῖας Δανιὴλ

σίαις σῶον, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦνται τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας».

3) Τὸ ἐν χρήσει, εὐρισκόμενον ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, παρουσιάζεται «χαλκοχαραχθέν ἐνετίησι 1811 Αὐγούστου δαπάνη μὲν τοῦ Πανιερωτάτου Ἁγίου Κορίνθου Κυρίου Μακαρίου, νῦν δὲ δαπάνη τοῦ Γρηγορίου καὶ Ραφαήλου τῶν Μοναχῶν, ἀνακαινισθέν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω».

3. Ἱεραὶ Εἰκόνες, φορηταί, διασώζονται ἐν τῇ Μονῇ αἱ ἐξῆς:
 α'. Παναγία, ἡ ἐπονομαζομένη «μαχαιροῦσα» (βλ. σελ. 18, 26), ὡς φέρουσα τραῦμα ἐκ μαχαίρας εἰς τὴν ἀριστεράν παρεϊάν, ἀλλ' ἐπιγραφομένη Ἑλεοῦσα (τὸ ὀρθόν: Πορταίτισσα) τῶν Ἰβήρων (καὶ οὐχὶ τοῦ Βατοπεδίου). Ἐπὶ τοῦ ἀργυροῦ αὐτῆς καταλύμματος, ἀνωθεν, ἀναγράφεται:

1. Ἐπιθετὴ ἡμέτερον ἔργον Παναγία ἡ ὀνομαζομένη Πορταίτισσα τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων, Ἀθήναι 1969, σελ. 1-96.

Ἡ Εἰκὼν τῆς Παναγίας τοῦ τέμπλου. (Φωτ. Αὐγ. Ναρλῆ)

«Μ(ή)τηρ // ἡ ἐλεοῦσα τῶν Ἰβύρων // Θ(εο)ῦ»
κάτωθεν δέ:

«ΔΗΑ ΧΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΓΑΒΡΕΤΟΥ
ΜΟΣΚΟΠΟΛΙΤΗΣ 1756».

Πρόκειται περί μιᾶς μικρᾶς εἰκόνας, διαστ. 0,17×14,50, ἐμφανιζούσης βρεφοκρατοῦσαν τὴν Θεοτόκον, καλῆς μεταβυζαντινῆς τέχνης, μᾶλλον κρητικῆς σχολῆς.

β'. Παναγία, ἐπικεκλημένη «ἡ Ἀμόλυτος», βρεφοκρατοῦσα, ἥτις εἶναι παλαιὰ καὶ καλῆς σχετικῶς τέχνης, ἔργον πιθανῶς τοῦ ἱερέως Ἐμμανουὴλ Σκορδίλη (17 αἰ.) διαστ. 0,56×0,47.

γ'. Ὁ Παντοκράτωρ, διαστ. 0,60×0,42, ἥτις φέρει τὴν ἐνδει-

ξιν «Μνήσθητι Κ(ύρι)ε τοῦ δούλου σου Ἀντωνίου Κουλούρη κ(αί) τῆς συμβίας αὐτοῦ Ζαμπέτας 1748» (βλ. σελ. 62).

δ'. Τῶν ἁγίων Ἱερομάρτυρος Βλασίου, ἐπισκόπου Σεβαστείας καί Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, διαστ. 0,32×0,45, φέρουσα τὴν χρονολογίαν 1750.

ε'. Ἐτέρα καλλιστῆς τέχνης, διαστ. 0,65×0,48, φέρουσα τέσσαρας ὀλοσώμους παραστάσεις, ἧτοι ἐξ ἀριστερῶν τὴν Παναγίαν, βρεφοκρατοῦσαν, τοὺς Ἁγίους Ἀναργύρους Κοσμάν καὶ Δαμιανόν - ἐν μέσῳ - καὶ τὴν Ἁγίαν Αἰκατερίναν, ἐκ δεξιῶν, σὺν τῇ ἐπιγραφῇ, κάτωθεν, «δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀντωνίου Κουλούρη καὶ τῆς συμβίας αὐτοῦ μαργαρίτας καὶ μαρίας ἀρχιβαλῆ 1760».

ς'. Τρίπτυχον: Μ(ήτ)ηρ Θεοῦ - ἡ Ἐλεοῦσα ἀσφαλῶς - διαστ. 0,25×0,20. Τὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτῆς δίπτυχα ἐμφανίζουν ἐξ ἑνὸς μὲν τοὺς Ἁγίους Νικόλαον καὶ τὸν Τ. Πρόδρομον, ἐξ ἑτέρου δὲ τοὺς Ἁγίους Χαράλαμπην καὶ Γεώργιον. Κάτωθεν δ' αὐτῆς ὑπάρχει ἡ ἐνδειξις: «(1)765 διὰ χ(ειρό)σ ἀγάπιος ιεροδιάκονος ζωγράφος».

ζ'. Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου, διαστ. 0,25×0,18, ἔτ. 1851.

η'. Ἁγιοὶ Ἀνάργυροι, διαστ. 0,46×0,35, «δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀγγελῆ Λεμπέση σὺν τῇ συζύγῳ καὶ τέκνοις αὐτοῦ 1866».

θ'. Ἁγιοὶ Νικόλαος, διαστ. 0,29×0,23, ἔτ. 1877, ἀχρονολόγητοι δέ.

ι'. Μεγαλομάρτυρες Ἁγιοὶ Γεώργιος καὶ Δημήτριος, διαστ. 0,33×0,47, μεταβυζαντινῆς τεχνοτροπίας.

ια'. Κοίμησις Θεοτόκου, διαστ. 0,30×0,34, μετ' ἀργυροῦ ἐπικαλύμματος καὶ τῆς ἐπιγραφῆς «Δωρητὴς Δημ. Στιβάμης».

ιβ'. Θεοτόκος, γλυκοφιλοῦσα, διαστ. 0,30×0,25.

1. Ὁ βαλῆς ἦτο ἀξίωμα τουρκικόν (= ἐπίτροπος τοῦ Σουλτάνου). Ὑπέρτερος τούτου ἦτο ὁ Ἀρχιβαλῆς, ἔχοντες ἀμφότεροι ἔργον νά ἐπιμελῶνται τῆς εὐταξίας τῆς πολιτείας. Ὅθεν βαλῆς = διοικητής, ἀρχιβαλῆς = γεν. διοικητής, κατέληξε δὲ τελικῶς νά παραμεινῆ ὡς ἐπώνυμον εἰς τοὺς κατέχοντας τὸ ἐν λόγῳ ἀξίωμα ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Πράγματι δ' ἡ οἰκογένεια Κουλούρη διατρεῖ συγγένειαν πρὸς οἰκογενεῖας φερούσας τοῦτο τὸ ἐπώνυμον καὶ σήμερον ἐν Σίφῳ.

Εἰκὼν Παντοκράτορος.

ιγ'. Ἅγιος Νικόλαος (ρωσσιτικῆς τέχνης), διαστ. 0,30×0,26, μετ' ἐπικαλύμματος.

ιδ'. Τρεῖς Ἱεράρχαι, διαστ. 1,20×0,77.

ιε'. Σταυρός καλλιτεχνικώτατος, ἐμφαίνων τὴν θεῖαν Σταύρωσιν, ἔργον πιθανώτατα τοῦ Ἱερέως Ἑμμ. Σκορδίλη, διαστ. 0,68×0,46.

Αἱ ἐπὶ τοῦ τέμπλου μεγάλαι εἰκόνες, καλῆς τέχνης, ἀδήλου ἀγιογράφου, διαστ. 1,10×0,76, πλὴν τῶν: Ἰησοῦ Χριστοῦ, Θεοτόκου, Προδρόμου καὶ τῶν Εἰσοδίων, εἶναι τοῦ Ἁγίου Γερασίμου καὶ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ Μεγα-

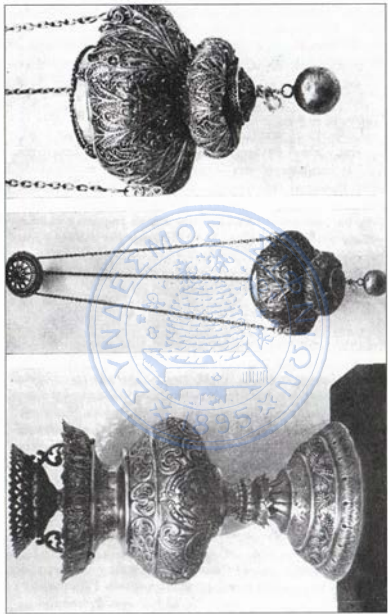
λομ. Ἁγίου Γεωργίου (διαστ. 1,10×0,41) καὶ Ἁγίου Νικολάου (διαστ. 1,10×0,44).

Τέλος, κάτωθεν τῆς μεγάλης εἰκόνας (βορείας πύλης τοῦ Ἁγίου Βήματος) τοῦ ἀρχοντος Μιχαήλ τῆς ὁμοίας (νοτίου πύλης) τοῦ ἀρχοντος Γαβριήλ ἀντιστοίχως ἀναγράφονται: «Διὰ δαπάνης κ(αί) ἐξόδου Μιχαήλ Σκαμαλάκη κ(αί) Κωνσταντίνου προσκυνητοῦ / διὰ χειρὸς κάμου Ἀποστόλου Σγουρδαίου», «διὰ δαπάνης κ(αί) ἐξόδου Γεωργίου Δασκαλάκη, διὰ χειρὸς κάμου Ἀποστόλου Σ(γ)ουρδαίου, Σιφνίου».

4. **Ἱερά ἄμφια**, οὐχ ὑπάρχουσι νῦν ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, εἰ μὴ μόνον εἰς ἀρχιερατικὸς σάκκος, μετ' ἐρυθροῦ χρυσοκεντήτου ἐπιτραχήλιου καὶ ἐπιμανῆκων τοῦ σοφοῦ ἐκ Σίφνου αἰδίδιμου Μητροπολίτου Μεσσηνίας Πολυκάρπου Συνοδιοῦ (ἢ Συναδιοῦ). Ταῦτα, μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν αὐτοῦ (Σεπτέμβριος 1947), ἀφιερώθησαν τῇ διαληφθείσῃ ἱ. Μονῇ, εὐλαβείας ἕνεκα, παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ Θεοδοσίου, Ἰωάννου καὶ Μαρίας Σπεράντσα.

Ὡς ἐπιπροφορήθημεν, ὁ σάκκος μετεφέρθη παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν Σιφνίων Ἀνδρέου Σπίθα καὶ ἐναπετέθη πρὸς φύλαξιν εἰς τὸ ἐν Ἀπολλωνίᾳ λαϊκὸν Μουσεῖον, ἔνθα θά ἔδει καὶ τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ τὰ ἐπιμανῆκα νά διαφυλαχθῶσιν ἄχρις οὗ ἐν τῇ ἱ. Μονῇ δημιουργηθῇ εἰδικόν-ἀσφαλὲς σκευοφυλάκιον.

5. **Κανδήλαι** ἀργυραῖ, σπανίας τῶ ὄντι τέχνης, ἔχουσιν ἐπίσης αὐτῇ κατὰ καιροῦς ἀφιερωθῆ, ἐξ ὧν διασώζονται ἐντὸς τοῦ ἱ. Ναοῦ ἐπτὰ καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἡγουμενεῖου δύο (βλ. ἔναντι). Εἰς τὴν πολυκάνδηλον (3-1) - κρεμαμένην πρὸς τῆς εἰκόνας (τέμπλου) τῆς Θεοτόκου ἀναγράφεται: «Ἀφιέρωμα Νικ. Ι. Στυλιανοῦ 1880». Εἰς τὴν πρό τῆς εἰκόνας τῶν Εἰσοδίων κανδήλαν ἀναγιγνώσκομεν: «Κ.Κ. Τουλῆ 1907». Εἰς τὴν πρό τῆς εἰκόνας τῆς Ἀμολύντου «Ἰωάννης Μανουσαδάκης». Εἰς τὴν ἐπὶ τραπέζης κειμένην, παρὰ τὸ Προσκυνητάριον τῆς εἰκόνας Ἐλεούσης τῶν Ἰβήρων (τῆς γνωστῆς ἤδη ὡς «μαχαιρούσας»), «Ἀφιέρωμα τῶν ἀδελφῶν Κ. Ἀμυγδαλάκη τῇ 21 9βρίου 1905». Αὕτη ἡ τελευταία εἶναι πρωτότυπος καὶ ἡ πλέον βαρύτεμος. Τὴν ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ αἰδ. Πρωτοπρ. π. **Ἰωάν. Ράμφου**, μετὰ τῆς - προφανῶς ἀρμενικῆς δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων - ἐπιγραφῆς «Σπάρθαλ Ἀλατζατζιόγλου χτοῦ Ἀβρεινιόγλου Σαβανιγά, εὐαγ-

Κανδήλαι τῆς Μονῆς Παναγίας τοῦ «Βουνοῦ».

γελίστρια-γιε 1862», δέν ἠδυνήθημεν κατά τήν τελευταίαν ἡμῶν ἐπίσκεψιν νά εὗρωμεν.

6. Βιβλία, τέλος, παλαιά, ἄνευ οὐδενός χειρογράφου ἀξίας, ἀναφέρονται τό πρῶτον παρά τοῦ Ἡγουμένου Γερασίμου: «1827 Ἰουνίου 1: Ἰδοῦ σημειώνω ὅτι πρᾶμα ἔχω ἀγορασμένο διά τό ἱερόν μοναστήριον» καί ἀναγράφει ἐν συνεχείᾳ διάφορα βιβλία καί ἐνδύματα ἀξίας 409 γροσιῶν. Ἐίτα, ἀκολουθοῦσι τεσσαράκοντα καί τέσσαρα τόν ἀριθμόν εἰς τόν ὧδε παρατιθέμενον πίνακα, καταρτισθέντα τῇ 21 Ἰουλίου 1924 ὑπό τοῦ Ἰακώβου Δραγάτση, ὅτε οὗτος διέμενον ἐν τῇ ἰ. Μονῇ, χάριν ἀρχαιολογικῶν αὐτοῦ ἐρευνῶν εἰς τό Σωροῦδι (ἀρχαῖος τύμβος).

«Βιβλία παλαιότερα ὑπάρχοντα ἐν τῇ ἰ. Μονῇ τῆς Παναγίας Βουνοῦ:

1) Ψαλτήριον τοῦ Δαβίδ εἰς κοινήν διάλεκτον, μεταφρασθέν καί ἐπιμελῶς διορθωθέν παρά Ἀγαπίου μοναχοῦ τοῦ Κρητός (ἐλλείπουσι φύλλα ἐν ἀρχῇ καί ἐν τέλει, δεδεμένον).

2) Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρός ἡμῶν Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος, Ἐγχειρίδιον εἰς τήν κοινήν τῶν Ρωμαίων γλῶσσαν μεθερμηνευθέν ὑπό Νεοφύτου Ροδινοῦ τοῦ Κυπρίου, μετά προσημειώσεως Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου Λατινικῆς. Ἐν Ρώμῃ τύποις καί δαπάνῃ τοῦ ἱεροῦ Συνεδρίου πρὸς διάδοσιν τῆς πίστεως 1637, ἄδειον.

3) Νεοφύτου τοῦ Ροδινοῦ, Κυπρίου τοῦ Σιναΐτου Πανοπλία εἰς βιβλία πέντε (ἐλλιπές ἐν ἀρχῇ καί ἐν τέλει, δεδεμένον).

4) Αἱ ἀναγινωσκόμεναι περικοπαί τῶν Ἀποστόλων (ἐλλιπές ἐν ἀρχῇ καί ἐντέλει, δεδεμένον).

5) Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας: Ἐρμηνεῖα εἰς τά τέσσαρα Εὐαγγέλια, μεταγλωττισθεῖσα εἰς ἀπλήν φράσιν παρά σοφοῦ ἀνωνύμου δαπάνῃ τοῦ κ. Κ. Τσελεχούρη, ἐπιμελεῖα τοῦ ἐν ἱερομονάχοις Γεδεῶν Ἱεροσολυμίτου τοῦ Κυπρίου, ἐν Λειψία τῆς Σαξωνίας παρά Ἰω. Γοτλός Ἐμμ. Πρεικόρ, 1761 (κατεστραμμένον τό δέσμιον).

6) Βιβλίον καλούμενον Κυριακοδρόμιον· αἱ διδασκαί συνελήγησαν παρά Ἀγαπίου τοῦ Κρητός, προσετέθη δέ ἐν τέλει ἡ ἐξήγησις τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Ταυρομενεῖας εἰς τά 11 ἑσθινά Εὐαγγέλια παρά τοῦ Ἱεροδιακόνου Ἀνθίμου τοῦ Κυπρίου. Ἐνετίησιν 1779. Παρά Νικ. τῷ Γλυκεῖ. Δεδεμένον.

7) Βιβλίον ἄνευ ἐπιγραφῆς καί χρόνου ἐκδ. τῶν ἐν Ἐνετία πα-

ρά τῷ Γλυκεῖ, Συναξαριστής μετά προλόγου Μαξίμου τοῦ ταπεινοῦ Ἐπισκόπου Κυθήρων. Δεδεμένον.

9) Εὐχολόγιον τὸ Μέγα ἐν τῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τυπογραφείῳ, ἔτει 1803, ἐπὶ Πατριάρχου Καλλινίκου. Δεδεμένον.

10) Tissaugos (Θησαυρός). Βιβλίον ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους, περιέχον ὁμίλιας τοῦ Δαμασκηνοῦ μοναχοῦ, τοῦ ὑποδιακόνου τοῦ Στουδίτου. Τὴν ἐπιγραφὴν τούτου ἐξάγομεν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐκάστου τυπογραφικοῦ φύλλου εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σελίδος. Δεδεμένον.

11) Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος τοῦ Θαυματουργοῦ, ἔκδοσις τρίτη, Βιέννη 1797, παρά Μαρίδ. Πούλιου. Δεδεμένον. (Τοῦτο ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου τούτου ἰδιοχείρῳ καταλόγῳ τῶν ἀγορασθέντων ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς μονῆς Γερασίου).

12) Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, ἡ μᾶλλον μέρος αὐτῆς, ἐλλειπόντων πολλῶν φύλλων ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει. Ἐφθαρμένον τὸ δέσιμον.

13) Ἐρμηνεῖα εἰς τὰς ἀναγιγνωσκομένας ἐπιστολάς τῶν Ἀποστόλων, ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους. Κατεστραμμένον τὸ δέσιμον.

14) Ψαλμοὶ μετὰ ἐρμηνείας εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν ἄνευ ὁμοίως ἀρχῆς ἐλλείπτουσι δὲ καὶ ἄλλα φύλλα. Δεδεμένον.

15) Μαργαρίται, ἤτοι λόγοι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἐτέρων ἁγίων Πατέρων, ἔκδοσις πρώτη ἐν Βενετίᾳ τύποις Πάνου Θεοδοσίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων 1812. Χαρτόδετον ἐφθαρμένον.

16) Κρητὶς τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς. Τετάρτη ἔκδοσις παρά Μηνᾶ Δομενίκου, Ἀθῆναι, τύποις Μ.Ν. Φιλαδελφῆς 1872. Δεδεμένον.

17) Ἡ ἀληθὴς θρησκεία ἐξεταζομένη κατὰ φύσιν καὶ ζωὴν ὑπὸ Ἱεροθέου Μητροποῦλου, ἀρχιμανδρίτου ἐξορίστου ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ 1881. Ἄδετον.

18) Ἱστορία τῶν νέων χρόνων, Δ. Πατσοπούλου. Ἄδετον, ἐλλιπὲς ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει.

19) Ἐρμηνεῖα περικοπῶν τοῦ Εὐαγγελίου· ἄρχεται ἀπὸ σελ. 7 καὶ φθάνει μέχρις 192. Ἄδετον.

20) Τὰ δώδεκα Εὐαγγέλια. Ἄδετον ἀπὸ σελ. 1-26.

21) Ὁ Ἐπιτάφιος Θρηῆνος, ἐκδ. Γ.Π. Μέμου, ἐν Σύρῳ, ἄδετ.

22) Ὁ Ἐπιτάφιος Θρηῆνος, ἐκδ. Γ.Π. Μέμου, ἐν Σύρῳ, ἄδετ.

23) Ὁ Ἐπιτάφιος Θρηῆνος, ἐκδ. Γ.Π. Μέμου, ἐν Σύρῳ, ἄδετ.

24) 'Ο 'Επιτάφιος Θρῆνος παρ' ἄλλου ἐκδότου· ἑλλειπές τό ἐξώφυλλον.

25) 'Ο 'Επιτάφιος Θρῆνος παρ' ἄλλου ἐκδότου· ἑλλειπές τό ἐξώφυλλον.

26) Αἱ 'Ακολουθίαι τῆς 'Αγίας καί Μ. 'Εβδομάδος ἐν Πειραιεῖ, δαπάνη τοῦ βιβλιοπωλείου «'Ο Κοραῆς» Α. Γαλανταλῆ. Δεδεμένον.

27) 'Ακολουθίαι τῶν 'Αγίων Παθῶν, ὑπό Κ.Κ. 'Αθήνησι τυπογρ. «'Ο Παλαρῆδης», 1879.

*/Τά ἐν χρήσει ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἱ. Μονῆς
κατά τὰς ἱερουργίας/*

28) 'Απόστολος, ἄνευ δεσίματος· ἀρχεται ἀπό σελίδας 67 καί τελειώνει εἰς σελίδας 274.

29) 'Ομοιον τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 7. Δεδεμένον ἄνευ ἀρχῆς καί τέλους.

30) Παρακλητικῆ, 'Ενετίησιν. Τύποις ἑλληνικοῦ τυπογραφείου τοῦ 'Αγίου Γεωργίου 1871. Δεδεμένον.

31) Τριώδιον κατανοκτικόν, ἔκδ. τρίτη, ἐν Βενετίᾳ, τύποις Φοῖνικος, Δεδεμένον.

32) Πεντηκροστάριον, ἔκδ. δ' Βενετίᾳ, τύποις Φοῖνικος 1873.

33) 'Ωρολόγιον τοῦ Μέγα, ἔκδ. 'Ιω. Νικολαΐδης. Τύποις 'Ιω. Νικολαΐδου, ἐν 'Αθήναις 1906. Δεδεμένον. Δωρεά Ι.Γ. Τσιριγώτου ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς 11 'Απρ. 1908.

34) Ψαλτήριον τοῦ Δαβίδ, ἔκδ. ἕκτη Βενετία, τύποις Φοῖνικος 1873. Δεδεμένον.

35) Μηναῖον εἰς τεύχη ἑνδεκα ἔκδ. γ' ἐν Βενετίᾳ ἐκ τοῦ 'Ελληνικοῦ τυπογραφείου τοῦ 'Αγίου Γεωργίου 1873. Δεδεμένον. 'Ελλείπει τό τοῦ 'Ιουνίου δανεισθέν ἴσως παρά τινος καί μὴ ἐπιστραφέν, ἵνα πληρωθῇ τό ρηθέν «δανεικό κι ἀγύριστο» μάλιστα προκειμένου περί βιβλίων.

36) Κυριακοδρόμιον Νικηφόρου Θεοτόκη, ἔκδ. ζ' εἰς τόμους δύο. 'Εν 'Αθήναις τύποις 'Αντ. Ν. Καστριώτη 1885. Δεδεμένον, δωρεά Κων. Ι. Διανωύλη, 1889.

Τά ἀπό 28-35 εἶναι ἐν χρήσει ἐν τῇ 'Εκκλησίᾳ τῆς ἱ. Μονῆς. 'Ομοίως καί τά κατωτέρω καινουργῆ πάντα φυλάττονται εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀνωτέρω.

Σταυρός Ἀγιασμοῦ.

37) Τό Μέγα Ὁρολόγιον ὑπό Ἰ. Νικολαΐδου ἐν Ἀθήναις τύποις Ἰ. Νικολαΐδου 1906. Δεδεμένον. Δῶρον Ἰ.Γ. Τσιριγώτου ἐν ΚΠόλει 1908.

38) Ἀπόστολος, ἐκδ. Ἀντ. Στ. Σεργίου ἐν Ἀθήναις. Δεδεμένον. Ἐλλείπει χρονολογία.

39) Ψαλτήριον τοῦ Δαβίδ, ἐκδ. Ἀντ. Στ. Γεωργίου. Ἐκδ. δευτέρα, ἐν Ἀθήναις 1895.

40) Τυπικόν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἐκδ. Ἄν. Κωνσταντινίδης, ἐν Ἀθήναις 1901. Δεδεμένον.

41) Παρακλητικὴ ἔκδ. ζ Βενετία τύποις Φοίνικος 1900. Δεδεμένον.

42) Πεντηκοστάριον, τύποις Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1902, ἐν Ἀθήναις. Δεδεμένον.

43) Μηναῖον εἰς δώδεκα τεύχη, δεδεμένον, ὧν ἕκαστον περιέχει ἓνα μῆνα. Ἐκδότης Π.Π. Παρασκευόπουλος, ἐν Ἀθήναις τύποις Α.Δ. Φέξη, 1904.

44) Τριώδιον ἔκδ. ἐνάτη. Βενετία, τύποις Φοίνικος 1901. Δεδεμένον.

Κατέγραψα τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ βιβλία κατὰ τὴν διαμο-
νὴν μου ἐν τῇ μονῇ χάριν τῶν ἀρχαιολογικῶν μου ἐρευνῶν εἰς τὸ
Σωροῦδι, τυχῶν τῆς εὐγενοῦς ξενίας τῆς ἡγουμένης κυρίας Φλώ-
ρας Καμινάρη τῆς μετὰ ἐνθέου ζήλου ρυθμιζούσης τὰ κατὰ τὸ
ιερόν τοῦτο ἐνδιαίτημα.

Ἐν Σίφῳ τῇ 21ῃ Ἰουλίου 1924
Ἰάκωβος Χ. Δραγάτσος.¹

Τώρα, δικτὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἀνωτέρω ἐντύπων βιβλίων ἐμφα-
νίζουσι τοιαύτην ὄντως οἰκτρὰν κατάστασιν, καὶ ποῖα ἐκ τούτων
σήμερον διασώζονται ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ, δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς ὧδε ν'
ἀπαντήσωμεν.

1. Κώδιξ Α', σελ. 226 ἐξ., Κώδιξ Β', σελ. 223-229, Κώδιξ Γ',
σελ. 260.

ΣΤ'. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Εκτός τῆς ἱερᾶς Μονῆς καὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτὴν χώρου ἐκέκτητο αὐτὴ καὶ ἄρκετὰ κτήματα, ἐξ ἀγορᾶς ἢ ἀφιερωμάτων προσερχόμενα. Καὶ δὴ:

α'. Μίαν ἄμπελον εἰς Πλατὺ Γυαλόν. Ἡ σχετικὴ ἀγοραπωλησία ἐγένετο τῷ 1814 διὰ τῆσδε τῆς πράξεως:

«Ἴσον τοῦ πρωτοτύπου, 1814

Φεβρουαρίου 22 Σίφνος.

Τὴν σήμερον μὲ τὸ παρὸν φανερώω ὁ κύρ Ἀπόστολος τοῦ ποτέ Ἰωάννου Φασόλης υἱὸς ὁμοῦ καὶ ἡ συμβία του ἐμπροσθεν εἰς ἐμένα τὸν γραφεὰ καὶ εἰς τοὺς κάτωθεν ὑπογεγραμμένους μαρτύρους, καὶ ὁμολογοῦν ὅπως μὲ κάθε του καλὴν γνώμην καὶ θέλησιν, πουλοῦν καὶ παραδίδουν καὶ αἰωνίως ἀλλοτριώνονται ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀμπέλι ὅπου ἔχουν ἀγορὰν ἀπὸ τὴν κεράτζαν του Μαρίας τοποθετημένον εἰς τὸν Πλατὺ Αἰγιαλόν, εἰς τὸν Κύρ Γεωργίον Ἀβρανόπουλον κάτοικον εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ, εἰς τὸ μοναστήρι εἰς τὰ εἰσόδια διὰ ρεάλια διακόσια, ἧτοι 200, καὶ μίαν πρόθεσιν εἰς τὸ μοναστήρι εἰς τὸ νὰ μνημονεῦνται πάντοτε καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἔξῃς καὶ νὰ εἶναι καὶ νὰ ὀνομάζεται τὸ αὐτὸ ἀμπέλι τοῦ κύρ Γεωργίου Ἀβρανοπούλου καὶ νὰ τὸ κἀνῃ ὡς θέλει καὶ βούλεται ὡς πρᾶγμα ἰδικόν του καὶ καλὰ ἀγορασμένον, κανενὸς νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ ἢ νὰ τὸ διαθήσῃ ὡς πρᾶγμα ἰδικόν του. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας παρακαλοῦν νὰ τὸ ὑπογράψουν καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες εἰς ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν.

Ἀπόστολος Φασόλης στέργω τὰ ἄνωθεν

Ἄρχων τοῦ εὐαγγελίου πατεντάκης(;) παρακληθεῖς

Ἐγραψα καὶ οὕτως μαρτυρῶ». ¹

1. Κώδιξ Β', σελ. 14, Ράμφου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 5. Ὁ Ἄπ. Φασόλης πραγματικῶς ἔφερε τὸ ἐπώνυμον Κουλοῦρης.

β'. Κτήμα ἕτερον, οὕτως ἐξασφαλισθέν διὰ τὴν ἱεράν Μο-
νήν:

«Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι ἔχοντας ὁ Φρατζέσκος γιασαντώνη πρᾶγμα εἰς πρίντου λουριά ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοῦ ἐκεῖ τρέχοντος νεροῦ κείμενα ἔρημα τὰ ἐπούλησα μέ γνώμην καὶ τῆς γυναικός του καλίτζας πρὸς τὴν ἱεράν Μονήν τοῦ Βουνοῦ διὰ νά δουλευθῶσιν παρά τοῦ κτήτορος ταύτης κύρ Γερασίμου Ἀβρανοπούλου καὶ νά γίνωσι κτήμα ἀναπόσπαστον τῆς εἰρημένης Μονῆς, ἐξ οὗ ἔλαβεν ὁ ρηθείς Φρατζέσκος ὡν ὑπ' ἀνάγκην χρηματικόν μέρος ἄσπρων καὶ περιπλέον τό ἐπαράβλεψε διὰ νά περασθῆ τό ὄνομά του εἰς τὴν πρόθεσιν καὶ νά μνημονεῦται αἰωνίως ἀπό τοῦ νῦν καὶ εἰς τό ἐξῆς. λοιπόν τό εἰρημένον πρᾶγμα εἶναι καὶ λογίζεται κτήμα τῆς ἱερᾶς μονῆς καὶ νά μήν ἔχη ἄδειαν νά τό ἀποσπάσῃ ἐκ ταύτης οὔτε ὁ ἴδιος Φρατζέσκος οὔτε ἡ γυναῖκα του οὔτε κανένα ἀπό τά παιδιά του ἢ συγγενῆς του ἐπ' οἰαδήποτε αἰτία ἢ προφάσει, ἀλλά θέλει εἶναι κτήμα ἀναπόσπαστον τῆς Μονῆς, ὡς ἀφιερωθέν ταύτῃ μᾶλλον ἢ πουληθέν· διό καὶ εἰς τὴν περί τούτου ἐνδειξιν καὶ διηγετικῆ ἀσφάλειαν ἐπεράσθη ἐν τῷ κώδικι ὃν ὑπογεγραμμένον ὑπό ἀξιολίστων μαρτύρων.

† ὁ πρᾶγν λαμπάκου Ἀρσένιος βεβαιοῖ
πρωτόπαπας Σίφου βεβαιοῖ
Νικόλαος Χρυσόγελος καὶ ἐπιστάτης
'Ἐξαμπέλων καὶ Καταβατῆς».¹

γ'. Κτήμα ἕτερον, οὕτως ἀφιερωθέν:

«Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖται ὅτι ἡ γυνή τοῦ τζουάνη Θεολάη ἔχουσα χωράφι εἰς τοῦ Πρίτου κάτωθι τοῦ νεροῦ ἔρημον ἔκουσιὰ τῆς γνώμῃ, βουλῆ καὶ τοῦ ἀνδρός της τό ἀφιέρωσεν εἰς τό ἱερόν μοναστήριον τῆς παναγίας τοῦ βουνοῦ λαβοῦσα καὶ μέρος ἄσπρων παρά τοῦ κτήτορος κύρ γερασίμου Ἀβρανοπούλου, τό δέ λοιπόν διὰ ψυχικὴν της σωτηρίαν. Ὅθεν καὶ ἀπό τοῦ νῦν ὑπάρχει κτήμα τῆς ἱερᾶς Μονῆς χωρὶς νά ἔχη μετοχὴν εἰς αὐτό μήτε αὐτὴ μήτε ὁ ἀνδρας της Τζουάνης μήτε τά παιδιά της μήτε ἄλλος τις τῶν συγγενῶν ἢ ξένων εἰς οἰαδήποτε αἰτία. Ἐχει δέ χρέος τό Μοναστήριον νά περάσῃ εἰς τὴν πρόθεσιν τά ὀνόματά

1. Κώδιξ, σελ. 15.

των Τζουάνη μετά τῆς συμβίας τό γε τά μνημόσυνα αἰωνίως. Διό
καί τήν περί τούτου ἐνδειξιν κατεγράφη ἐν τῷ κώδικι καί κατη-
σφαλίσθη ταῖς κάτωθεν ὑπογραφαῖς

1819 Φεβρουαρίου κ'.

Μή ἤξεύροντας ὁ αὐτάδελφός μου Τζουάνης νά γράφη ἐπαρε-
κάλεσεν ἐμέ τόν Γεώργιον καί τόν ἀδελφόν καί τόν ὑπογράψω ὅτι
βεβαιοῖ τά ἄνωθεν.

Ἄντώνιος Ἀναγνωστάκης Ἰωάννου μάρτυς.

Ἰωάννης Μιχαῖλς (;) μάρτυς.

Γεώργιος Θεολάχης ὁ ἀδελφός ζῶντι μαρτυρῶ καί βεβαιῶ». ¹

δ'. **Κτήμα** ἕτερον, ὡς ἐξῆς ἀφιερωθέν:

«Δηλοποιεῖται διά τοῦ παρόντος ὅτι ἡ Λαμπρῆ ὀνόματι θυγά-
τηρ τῆς Μαργαρίτας Ταντοῦς ἔλαβε πρᾶγμα προικοδοτισμένον
της εἰς τάς ἀσύρων μέ συκαῖς καί δύο ἀπιδαις συνορευῶν ἀπό τό
πάνω μέρος μέ τό τοῦ Νικολοῦ παπα Γιώργη καί ἀπό τό πλάϊ μέ
τό τῆς ἀδελφῆς της Αἰκατερίνης αὐτός καθῶς ὕφισταται οἰκεία
της βουλῆ καί προαιρέσει ἰμοῦ καί τῆς μητρός της Μαργαρίτας
τό ἀφιερῶνει εἰς τό ἱερόν Μοναστήριον τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ
διά ψυχικήν της σωτηρίαν διά νά μνημονεύωνται ἀενάως καί τά
ὀνόματα Ἰωάννης καί Ἰωάννης Μαργαρίτα καί Λαμπρῆ ἐπί συμ-
φωνίᾳ νά τό καρποτρώη ἐν ὅσῳ ζῆ ἡ Λαμπρῆ καί μετά τήν ἀπο-
βίωσίν τους νά μένη ἐλεύθερον τοῦ Μοναστηρίου διά νά τό μετα-
χειρισθῆ ὡς βούλεται χωρίς νά ἔμπορῆ τινάς τῶν συγγενῶν ἤ ξέ-
νων νά τό πρετεντέρη ἐφ' οἰαδήποτε αἰτία. Διό καί εἰς τήν περί
τούτου ἐνδειξιν εἰς ἀσφάλειαν κατεγράφη ἐν τῷ παρόντι κώδικι
καί κατησφαλίσθη ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν κάτωθεν ὑπογεγραμμέ-
νων μαρτύρων ἀδεία τῆς εἰρημένης Λαμπρῆς. 1819 Μαρτίου κζ
Σίφως». ²

**2. Δωρεαί τινες καί ἀφιερῶσεις πρὸς τήν ἐν λόγῳ ι. Μο-
νήν ἀναφέρονται καί ἀλλαχοῦ, οὕτως:**

α1. ἰ μαρία σταυρί μέ τήν καλήν της γνώμη ἀφιερῶνει ἕνα χω-
ραφάκι ὅπου ἔχει στίς ἀσύρες στήν Παναγία τό βουνό διά τήν
εὐχήν της.

2. ἡ χρισί τις Πανάνας ἀφιερῶνει ἕνα ἐλαιόδενδρο στήν Πανα-

1. Κώδιξ, σελ. 16.

2. Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 17.

για τό βουνό διά ψυχικήν τις σωτηρίαν τό όποιο εΐνε στήν άλική μέσα στού δ(ρ)ακάκι τό πρᾶμα.

3) Ίωάνης Καρίδης άφιερώνι στήν Παναγία τό βουνό ένα ελαιόδενδρο στόν τίχο τῆς Θεοδωράκενας μένα νέο καλαμάρισμα μέσα στίς βαλέταινας.

4) ή μαρία Ζαφαντούλι άφιερώνι ένα ελαιόδενδρο στί φανερομένη μέσα στό παραμάτανε στίν Παναγία τό βουνό τό όποιο ΐνε κατ' αυτό στίν έμπατί.

5) Ή άνεψιά τῆς αύτῆς Μαρίας όνομαζομένη προτοπαπαδιά άφιερώνι δύο ελαιόδενδρα διά ψυχικήν της σωτηρίαν στήν Παναγία τό Βουνό τά όποια εΐνε μέσα στού κάραβου τοῦ πρᾶμα.

6) Στο Χριστό τοῦ Πλατί-γιαλοῦ στοῦ σάρι τό πρᾶμα ΐνε ένα ελαιόδενδρο τίς παναγίας τοῦ βουνοῦ παλιό.

7) Στοῦ Νικολοῦ τό σίφι τό πρᾶμα ένα ελαιόδενδρο τῆς Παναγίας τοῦ βουνοῦ ΐνε άφιερωμένο.

8) στά συμνόπουλα στοῦ γιανάκι τοῦ σακελαρίου τό πρᾶγμα ένα ελαιόδενδρο άφιερωμένο στήν Παναγία τό βουνό.

9) σάνεμορδίλι Ίωάνης καργιός άφιερώνι ένα ελεόδενδρο στήν Παναγία τό Βουνό διά τήν ψυχήν του».

10) «Έδωρήθη παρά τῆς Αϊκατερίνης Γ. Πανώριου εΐς τήν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ έν ελαιόφυτον κείμενον εΐς Πλατόν γυαλόν εΐς μνήμην αύτῆς τῶν γονέων καί άδελφῶν τῆς, τῆ 1 Νοεμβρίου 1911».

11) «Δίκαιος έπαινος καί αΐώνιον μνημόσυνον όφείλεται εΐς τήν μακαρίτιδα Άναν Κουκῆ, ἥτις κατόπιν έπιμόχθου καί συνεχοῦς έργασίας έν τῆ ξένη άποβιώσασα, άφῆκε τό μοναδικόν της άποταμίευμα εκ τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν (4.000) ύπέρ τῶν άναγκῶν τῆς Ίερᾶς Μονῆς Παναγίας τοῦ βουνοῦ, 16.8.27.

Ό έντολεύς της
Ν.Π. Βαλλῆς».

12) «Άφιέρωσεν εΐς τήν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ ή κ. Μαρία Ίω. Στάμου (έπιλεγομένη τῆς Κρίνας) δύο ελαιόδενδρα, κληρονομία τῆς μητρός της, τό ένα εΐς τό λιβάδι τοῦ Καριοῦ καί τό άλλο εΐς τόν άγιον Ήλιαν τό κλεισμα, εΐς μνημόσυνον αύτῆς καί τῶν γονέων της. Σίφνος τῆ 18 8βρίου 1898.

ζώντων

Μαρίας καί Αϊκατερίνης
πρεσβυτέρας

τεθνεώτων

Ίωάννου Αϊκατερίνης καί
τέκνων Νικολάου Άντωνίου
Ίερέως καί Νικολάου».

13) «Αφιέρωσεν εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ ἡ Μαργαρίτα Φεῖσα χήρα ἓνα κτῆμα δύο ζευγαριές μὲ 4 ἐλαιόδενδρα εἰς μνημόσυνον αὐτῆς».

14) «Ἐν Παναγίᾳ βουνοῦ σήμερον τὴν 26 Ἰουλίου 1930 ἡ Ἐλισάβετ θυγάτηρ Ἄντων. Κ. Ρωμάνου διὰ τοῦ πατρὸς τῆς Ἀντωνίου καὶ τῆς μητρὸς τῆς Ἑλένης ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἕν κάλυμμα τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς κεντηθὲν ὑπ' αὐτῆς καὶ φέρον ἐπ' αὐτοῦ διὰ κεντήματος τὴν σημειώσιν: "Αφιέρωμα Ἐλισάβετ Κ. Ρωμάνου ἔτους 1930". Τὸ κάλυμμα παρεδόθη εἰς τὴν Ἡγουμένην Καν Φλώραν Καμινάρη».

15) «Ἐν ἔτει 1932 ἐγένετο δαπάναις τῆς κ. Χρυσῆς συζύγου Γ. Βλαστάρδη ἡ ὑποστήριξις τῆς στέγης ἀμφοτέρων τῶν αἰθουσῶν ἐστιατορίου τῆς Μονῆς καὶ τοῦ μαγειρείου καὶ τῶν ἀποθηκῶν διὰ σιδηροδοκῶν. Ἡ γενομένη δαπάνη συνετελέσθη κατὰ τὸ πρακτικόν τοῦτον τρόπον ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἱ. Μονῆς ἀντὶ τῆς συνήθους δαπάνης τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν παρασκευὴν διαφόρων φαγητῶν πρὸς περιποίησιν τῶν προσκυνητῶν κατὰ τὴν πανηγυριν (ἡ ἀνωτέρω ἐπισκευὴ ἐγένετο τῇ ἐποπτείᾳ τοῦ κ.κ. Νικ. Π. Βαλλῆ εὐγενῶς προσφερθέντος)».

16) Κατὰ τὸ ἔτος 1937 ὠκοδομήθη δαπάναις Γεωργίου Ντότσου εἰς μνήμην αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Αἰκατερίνης, τὸ γέρονος Ἀλεξ. Πρεζάνη, τὸ πρὸς τὴν τράπεζαν δωμάτιον (κελλίον), τὸ ὁποῖον παρεδόθη εἰς κοινὴν χρῆσιν σήμερον 18 Αὐγούστου 1937 καθ' ἣν ἐτελέσθη λειτουργία καὶ ἀγιασμός ἱεροουργούντος τοῦ αἰδ. Ἐφημερίου Ἐξαμπέλων Νικολάου Σαραντινοῦ, Οἰκονόμου.

Ὁ γράψας κατ' ἐντολὴν δωρητοῦ ἀδελφός τῆς συζύγου του:
Νικ. Α. Πρεζάνης».

17) Ἐν ἔτει 1972, ὁ σίφνιος καὶ εὐσεβὴς χριστιανός, ἀξιότιμος κ. Φραγκίσκος Θεολόγος, μέγας εὐεργέτης τοῦ Ἱ. Ναοῦ Τιμίου Προδρόμου Ἄνω Πεταλίου, ἐξ εὐλαβείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ τὴν Ἱεράν αὐτῆς Μονὴν τοῦ Βουνοῦ, ἀνέλαβε καὶ ἐδαπάνησε ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας δραχμᾶς (50.000) διὰ τὸν ἐλαιοχρωματισμὸν ἐσωτερικῶς καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Ἱεροῦ Αὐτῆς Ναοῦ.

18) Ὡσαύτως, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὁ ἐκλιπὼν ἐν Ἀθήναις σίφνιος, τέως Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀείμνηστος Γεώργιος Ἄντ. Δεκαβάλλας, διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ κλη-

ροδοτεῖ 40 μετοχάς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀπό εἰσόδημα τῶν ὁποίων θά διατίθεται κατ' ἔτος ἐξ Ἰσοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν κτισμάτων τῶν ἐν Σίφνῳ ἱερῶν κῶν καὶ κελλίων τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ καὶ τῆς Παναγίας τῆς Χρυσοπηγῆς, τόπων λατρείας τοῦ Θεοῦ, ἀναψυχῆς καὶ παραθερισμοῦ τῶν πτωχῶν κατοίκων τῆς Σίφνου... Ἐκ τῶν τοκομεριδίων τῶν μετοχῶν κλπ. ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θέλει καταθέτει παρ' αὐτῆ τό καθαρόν προϊόν ἐπ' ὀνόματι τῆς ὡς κάτωθι τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ἀνατίθεται ἡ διοικήσις καὶ διαχειρίσις τῶν πόρων τοῦ ἰδρύματος τούτου καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ. Ἡ τριμελής ἐπιτροπὴ αὕτη θά ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Σίφνου καὶ δύο ἐτέρων μελῶν, λαμβανόμενων ἐκ τῶν συγγενικῶν μου οἰκογενειῶν... Κατὰ τὴν πρώτην λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος τούτου ὀρίζω ὡς ἰσόβια μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὰς ἀνεψιάς μου Πηνελόπην καὶ Φλώραν θυγατέρας Μιχαῆλ Βερνίκου. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει κανονίσει κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τὰς λεπτομερείας τῆς λειτουργίας τῆς...»¹

19) Ἰδιαιτέρως ὁμοῦ ὡς δε ὀφείλομεν νά μνημονεύσωμεν καὶ νά ἐξάρωμεν ἐξ ἐνός μὲν τόν ποτέ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνδεσμον τῶν Σιφνίων ἐπιφελῶς δράσαντα καὶ πολλαχῶς εὐεργετήσαντα τὴν ἱεράν ταύτην Μοῆν Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, ἐξ ἐτέρου δέ καὶ κατ' ἐξοχὴν τόν ἐν Ἀθήναις, πλέον, Σύνδεσμον τῶν Σιφνίων, ὑψίστας ὑπηρεσίας, μετὰ ζήλου ἐπαινετοῦ καὶ ὑψηλοῦ πατριωτισμοῦ, οὐ μὴν καὶ εὐλαβείας, προσενεγκόντα καὶ προσφέροντα συνεχῶς εἰς αὐτήν. Περὶ τούτου εὐγλώττως ὁμιλεῖ ὁ ρηθεις Α' Κῶδιξ διὰ μῆς, τῆς ἐξῆς, ἐνθυμήσεως:

«Σίφνος Παναγία Βουνοῦ.

Ὁ ὑπογεγραμμένος Νικόλαος Νικόλαος Κ. Πρόκος ἐκ τοῦ χωρίου Κάστρου τῆς Σίφνου, σύμβουλος τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Σιφνίων, ἀκολουθῶν τὰ ἐν τῷ παρόντι κώδικι ἱστορικά γεγονότα τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μοῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἐποπτεύων τὴν ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἀθηνῶν Σιφνίων συντελουμένην ἐργασίαν τοῦ ἀνακαινισμοῦ τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν περὶ ἐξαρτημάτων, κελλίων καὶ τῆς μεγάλης Τραπεζαρίας καταστάσεων ἐκ τῆς πολυχρονίου φθορᾶς καὶ τῆς διαρροῆς τῶν

1. «Σιφν. Φωνή», ἔτ. Η' (1972), ἀριθ. φύλ. 90, 92.

ὕδατων εἰς τοὺς θάλους τοῦ Ναοῦ ἐτοιμορρόπου, νά ἀναφέρω τὸ γεγονός ὅτι ὁ Σύνδεσμος ἡμῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Εὐρυπίδου Γαῖτάνου, τοῦ Ἀντιπροέδρου Ἰακώβου Καρατζᾶ, Γενικοῦ Γραμματέως Ἀποστόλου Γκαρῆ, Εἰδικοῦ Γραμματέως Ἀνωτατοῦ Ζαμπέλη, Ταμίου Ἰωάννου Σπεράντσα καὶ τῶν Συμβούλων Ἰωάννου Δραγάτση ἱατροῦ, κ. Τσιλιμπουνίδη ἱατροῦ, Νικολάου Ψαραύτη, Ἰερωνύμου Βεντούρη, Λεωνίδου Κρούστη, Χρ. Ἀφεντάκη καὶ Ν. Πρόκου, μόλις ἐκλεγέντος ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ καταρτισθέντος τοῦ Προεδρείου ἀμέσως ἐπελήφθημεν τῆς ὑποθέσεως τῆς ἐπισκευῆς καὶ τῆς ἐξευρέσεως τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων διὰ τὴν δαπάνην ἣ ὅποια εἶχεν προϋπολογισθῆ ὑπὸ τοῦ προκατόχου συμβουλίου εἰς 40 περίπου χιλιάδας δραχμάς, ἀπεφασίσαμεν λοιπὸν καὶ διοργανώσαμεν χοροεσπερίδα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν Ἀθήναις, ἣ ὅποια μᾶς ἀφῆκε κέρδος τὸ ἡμισυ τοῦ ἀπαιτουμένου σκοποῦ καὶ τὸ ὑπόλοιπον κατελήφθη ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ Συνδέσμου· οὕτως προέβημεν εἰς τὴν ἐπισκευὴν ἣτις διήρκεσεν περὶ τοὺς δύο μῆνας ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου μέχρι τέλους Ἰουλίου τοῦ 1927. Συντελεσθεῖσθαι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν μου ἐργασίας τοιαύτης ἣτις προεφύλαξε τὴν Μονὴν ἀπὸ βεβαίαν καταστροφῆν δαπανηθέντων ἀνω τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων δρχ. (40.000). Καὶ τώρα χάρις εἰς τοὺς εὐσεβεῖς πόθους τοῦ Συμβουλίου μας εἰς τὴν φιλοπάτριδα μέριμνάν του καὶ ἀπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ τοῦ Συνδέσμου τὸ ἱερὸν τοῦτο ἴδρυμα ἐπισκευασθὲν τελείως καὶ καλοπισθὲν φαίνεται ἀπὸ τοὺς ἐν θαλάσῃ περιπλέοντας τὴν νῆσον μας καὶ ἀπὸ τοὺς ἐν ξηρᾷ ὁδοιποροῦντας ὡς καλλιπάρειος, ὡς κυανόλευκος νύμφη, διαλαλούσης τὴν εὐσέβειαν καὶ τὸ φιλοπρόδοτον τῶν Σιφνίων.

Ἐγγραφον τῆ 18 Ἰουλίου 1927

ὁ Ἐπόπτης

ὑπογραφ. **Ν. Πρόκος**.

Ἡ ἐπισκευὴ ἐγένετο δαπάναις τῶν ἀπανταχοῦ Σιφνίων, ἐπιμελεῖα τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Σιφνίων. Ἀπὸ τετραετίας ἐπιδιώξας ὁ Σύνδεσμος νά ἐπισκευάσῃ τὸ ἐν βουνῷ προσκύνημα τῆς Παναγίας, τὸ ὅποῖον ἀποτελεῖ κόσμημα τῆς νήσου μας, ἤρξατο συλλέγων τὸ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον χρῆμα. Τὸ ποσὸν συνεπληρώθη διὰ τοῦ κατὰ τὰς Ἀπόκρεω τοῦ 1927 δοθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χοροῦ ἐν Ἀθήναις, ἐπιμελεῖα τοῦ Συνδέσμου. Ἀτυχῶς ὁμως καὶ διὰ τῆς γενομένης ἐπισκευῆς πολλὰ εἰμειναν

ἐπιδεόμενα ἔτι συμπληρώσεως τῆς ἐπισκευῆς, διότι τό Προσκύνημα παραμεληθὲν ἀπὸ πολλοῦ εἶχεν ὑποστῆ ἱκανὴν φθοράν. Κρατεῖ ὁμως πεποιθῆσιν, ὅτι ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς τῶν Σιφνίων πρὸς τό Προσκύνημα τοῦτο δέν θά βραδύνη νά παράσχη νέα δείγματα γενναιοδωρίας ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου... 12 Αὐγούστου 1927».¹

20) Τέλος, ἐν σελ. 40, τοῦ ὑπ' ὄψιν Α' Κώδικος, «ἔτος 1909 Ἰανουαρίου 1», παρατίθεται ὁ ἐξῆς «Κατάλογος ἡσπράξεων τῆς Παναγίας τοῦ βουνοῦ ὑπὸ Εὐγενίας ἡγουμένης καὶ Μιχαῆλ Νικηφοράκη Μοναχοῦ.

εἰς μνημόσυνον ἐόνιον τόν Ἄδελφόν ἡμῶν

- Ἀντώνιος Βενίος, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἀντώνιος Καρήδης, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Γεώργιος Κορακῆς, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἰωάννης Καλόγερος, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἀπόστολος Συνέλης, Συμβίας καὶ ἀδελφός.
- Κωνσταντῖνος Βαλαμβάνος, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἀντώνιος Μαστρόκαλος, πρωθιερεύς, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Γεώργιος Μαστρόκαλος, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἰωάννης Βουκάκης, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Γεώργιος Χρυσῆς, ἱερεὺς, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Γεώργιος Βαρεζῆνης, Συμβίας.
- Ἰωάννης Βαστάρδης, Γωνέον καὶ ἀδελφόν.
- Κωνσταντῖνος Ποδότας, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἰωάννης Ποδότας, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Σακελλάριος (Ἐμμ.) Λεμπέσης, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Κωνσταντῖνος Ἀγγελῆς, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Λικατερίνα Λεμπέση.
- Ἰωάννης Ἀντ. Δεπάστας, Συμβίας καὶ ἀδελφόν.
- Χαρίλαος Ψαραυῆς, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Ἀντώνιος Δημητριάδης, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Γεώργιος Βαλαμβάνος, Συμβίας καὶ τέκνον.
- Παπᾶ Φρατζέσκος, Συμβίας.
- Γεώργιος Σανάκης, Συμβίας καὶ τέκνον.

1. Κώδιξ Α', σελ. 27-29.

Γεώργιος Ψαρούτης, Συμβίας και τέκνον.
Γεώργιος Πρεζάνης, πατρός, Συμβίας και τέκνον.
Γεώργιος Δεπάστας, Συμβίας και τέκνον.
Βατῆς Ψυχηρός, Συμβίας και τέκνον.
Φρατζέσκος Καρλίνος, Συμβίας και τέκνον.
Μαρία Βαλῆ, Γονέον και τέκνου.
Γεώργιος Καλαράκης, ιερεύς, και τέκνου.
Δημοσθένης Κόστας, Συμβίας και τέκνον.
Νικόλαος Καλάρης, Συμβίας και τέκνον.
Νικόλαος Κοιλίτης και Συμβίας.
Γεώργιος Σπίθας, Συμβίας και τέκνον.
Ἰωάννης Ζαμπέλης και Συμβίας.
Ληνάρδος Γιοργούλης και Συμβίας.
Νικόλαος Κότερος (Καζιερης), Συμβίας και τέκνον.
Ἀντώνιος Ποδότας, Συμβίας και τέκνον.
Κωνσταντῖνος Γαϊτάνος, Συμβίας και τέκνον.
Δημήτριος Βέλης, Συμβίας και τέκνον.
Ἐμμανουήλ Καπνήσης, Συμβίας και τέκνον.
Ἀπόστολος Καραγιάννης, Συμβίας και τέκνον.
Ἀντώνιος Ζαμπέλης, Συμβίας και τέκνον.
Γεώργιος Σανάκης, Συμβίας και τέκνον.
Παπά (Ὁ) Νούφριος.
Γεώργιος Ρεφελάς, Συμβίας και τέκνον.
Ἀντώνιος Φιλικός (ιερεύς), Συμβίας και τέκνον.
Ἰωάννης Ξήδης, Συμβίας και τέκνον.
Παπά Βασήλης (Βαλαριστός), Συμβίας και τέκνον.
Ἰωάννης Διενῆς και Συμβίας.
Ἀντώνιος Γεροντόπουλος, Συμβίας και τέκνον.
Πηνελόπη Σκλάβενα και τοῦ τέκνου.
Φραγκούλης Φραγκουλιάδης και τῆς Συμβίας.
Γεώργιος Τσιριγώτης, Συμβίας και τέκνον.
Ἄγγελος Ζαμπέλης μετά τῆς Συμβίας.
Μιχαήλ Ἀποστολιάδης, Συμβίας και τέκνων.
Παῦλος Βενιός και οἰκογένεια.

Ἄντώνιος Κ. Ρωμᾶνος μετὰ τῆς Οἰκογενείας του.

Ἄντώνιος Γ. Λεμπέσης.

25/4/1930

Πιπίτσα Λεμπέση.

Φιλίππα Λεμπέση.

Ἀρίσταρχος Α. Καρούσος.

Ἐλευθέριος Γ. Βενικουᾶς.

Κωνσταντῖνος Ν. Ποδότας.

Στάθης Μιχ. Μάστορας Ὀκτώβρ. 1931. Κατίνα Ντώνου».¹

3. Ἐκ τῶν παρατιθεμένων ὡδε στοιχείων ἐναργῶς κατεδείχθη, ὅτι ἀμέριστον ὑπῆρξεν ἔκπαλαι τό ἐνδιαφέρον τῶν Σιφνίων ὑπέρ τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, πρὸς ἣν εὐλαβεῖς προσφορὰς εἰς χρήματα ἢ κτήματα κατὰ καιροὺς προσήνεγκον. Ἐντεῦθεν ἔσχε περιουσιακὰ τινα στοιχεῖα, ἀτινα ἀγνοοῦμεν ἂν ἡ ποῖα σήμερον διασώζονται. Τοῦτο μόνον γνωρίζομεν ἐκ τοῦ κώδικος Α', ὅτι δηλαδὴ ὑπῆρχε νεώτερος κατάλογος, καταρτισθεὶς ἐν ἔτει 1927, περιλαμβάνων εἴκοσι καὶ ἓν (21) μοναστηριακὰ κτήματα. Τὸν παραθέτομεν ὡς ἔχει χάριν τῆς ἱστορίας:

«Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διαμονῆς μου ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ χάριν τῆς ἐπισκευῆς τῆς Ἐκκλησίας ὡς μὴ ὑπάρχοντος κτηματολογίου ἐπισήμου ἐθεώρησα καλὸν νὰ καταγράψω τὰ ὑπάρχοντα κτήματα τῆς Μονῆς καὶ τὰ ὅποια νέμονται οἱ διάφοροι ἐπιτήδευοι χωρὶς νὰ προσφέρωσι τίποτα ὑπέρ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, τὴν καταγραφὴν ταύτην στηρίζω ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὅποιας πᾶνυ προθύμως μοὶ παρέσχε ὁ γνωστός διὰ τό ἐνδιαφέρον του πρὸς τὴν Μονὴν κ. Ἀντωνίου Καργιώτης.

1ον. Κτῆμα εἰς Πλατὺ Αἰγιαλὸν τοῦ Γιαννάκη Καμπάνη ὑπάρχει ἓνα ἐλαιόδενδρον.

2. Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην Πλακιά (Πλατὺ Αἰγιαλὸν) εἰς τό κτῆμα Νικηφοράκη ὑπάρχει ἓνα ἐλαιόδενδρον.

3. Εἰς τὴν Ἀλικὴν (Πλατὺ Αἰγιαλὸν) εἰς τό κτῆμα Τουλῆ Ἀργύρη κληροδοτηθὲν εἰς τὸν υἱὸν του Γεώργιον Ἀργύρην 1 ἐλαιόδενδρον.

1. Αὐτόθι, σελ. 24, 31, 33, 40, 51.

4. Εἰς θέσιν Φανερωμένη Πλατύ Αἰγιαλοῦ κτῆμα Γεωργίκα ἓνα ἐλαιόδενδρον.

5. Εἰς τόν Χριστόν (Πλατύ Αἰγιαλοῦ) κτῆμα Γ. Ραφελέτου κληροδοτηθέν εἰς τόν υἱόν του Ἄντωνιον Ραφελέτον ἢ Σάρρην καί ἀντιπροσωπευόμενον ὑπό τοῦ Ἄντωνίου Ξύδη δύο ἐλαιόδενδρα.

6. Εἰς θέσιν Πλατύ Αἰγιαλοῦ παρά τήν θάλασσαν ἐλαιόφυτον δωρηθέν ὑπό τῆς μακαρίτισσας Αἰκατερίνης Πανωρίου.

7. Εἰς Πλατύν Αἰγιαλόν ἐλαιόφυτον παρά τό κτῆμα Σάνθυνας ἢ Κώσταρας.

8. Εἰς θέσιν Φανερωμένη κτῆμα ἀγάδενας ἀφιερωθέν εἰς τήν Μονήν ὑπέρ τά 50 ἐλαιόδενδρα.

9. Εἰς τήν αὐτήν θέσιν ἐλαιόφυτον ὑπέρ τά 10 ἐλαιόδενδρα.

10. Εἰς τά Βρυσιανά ἓνα ἀμπέλι μέ ἓνα ἐλαιόδενδρον καί ἕτερον εἰς τήν αὐτήν θέσιν σπόριμος ἀγρός μέ δύο συκιάς.

11. Εἰς τήν θέσιν Σαοῦρες βοσκή τό κατέχει ὁ Νικ. Μελισσόσ χωρίς νά προσφέρῃ τίποτε ἕως τόσα ἔτη.

12. Εἰς τήν αὐτήν θέσιν Σαοῦρες βοσκή ἄγνωστος ποῖος τό νέμεται.

13. Εἰς τήν θέσιν Ἄτσαχος ἓνα κτῆμα δύο ζευγαριές σπόριμον τό κατέχει ἡ Μονή.

14. Εἰς τήν αὐτήν θέσιν κτῆμα σπόριμον εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῆς Μονῆς (περίπου 1 ζευγαριά).

15. Εἰς τήν αὐτήν θέσιν κτῆμα βοσκή κατεχομένη ὑπό τῆς Μονῆς (1 ζευγαριά).

16. Εἰς θέσιν Ἄγιος Θωμᾶς βοσκή.

17. Εἰς τήν αὐτήν θέσιν Ἄγιος Θωμᾶς καί Σωτήρα (βοσκή 2 ζευγαριές κατέχει ἡ Μονή...).

18. Εἰς θέσιν [.....] κτῆμα βοσκή ἀδέσποτον.

19. Πλησίον τῆς Μονῆς περιβόλιον καί ἀμπελος καλλιεργούμενον ὑπό τοῦ Ἄντωνίου Καργιώτου.

20. Πλησίον τῆς Μονῆς κτῆμα μέ 5 ἐλαιόδενδρα εἰς τήν κατοχήν τῆς Μονῆς.

21. Εἰς θέσιν Βρυσιανά συνορευόμενον μέ κτῆμα Μονῆς Βρύσεως εἰς ἀγρός σπόριμος.

Διά πάντα ταῦτα φρονῶ ὅτι πρέπει νά γίνη ἡ δέουσα ἐνέργεια ὅπως ἀναγνωρίσωσιν οἱ νεμόμενοι τὰ κτήματα ταῦτα καί οὐδέν προσφέροντες εἰς τήν Μονήν ὡς κυρίαρχον, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ὁποίων θά εἶναι αὐτάρκης, διότι ἀπό μόνα τὰ ἐλαιόδενδρα τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται ἄνω τῶν 80 θά ἔχη κατά διετίαν τούλάχιστον περί τάς 400 ὀκάδας ἐλαίου δηλ. πρόσσοδον περί τάς 15.000 δραχμάς καί μέ ἄλλα εἰσοδήματά της θά ἐπαρκῆ εἰς τάς ἀνάγκας της.

Ἐγγραφον τῇ 20 Ἰουλίου 1927

Ν. Πρόκος.¹

1. Κώδιξ Α', σελ. 231-233. Διετήρησα, διά λόγους προφανείς, καίτοι ἐσφαλμένην, εἰς πλείστα σημεῖα, τήν γραφήν καί στίξιν τῶν ὠδε παρατεθέντων διαφόρων κεμμένων.

Ζ'. ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ-ΔΩΡΗΤΑΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Εὐχερές δέν εἶναι, ὅπως ἐνταῦθα, κατ' ἀκρίβειαν καί πληρότητα, ἀναφερθῶσιν ὀνομαστί πάντες οἱ παντοιοτρόπως εὐεργετήσαντες καί συνδραμόντες τήν ἱστορουμένην σεβασμίαν Μοῆν τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ Σίφνου.¹

Βεβαίως ἐξέχουσιν ὅλως θέσιν κατέχει μεταξύ τῶν μεγάλων αὐτῆς εὐεργετῶν ὁ ἐν Ἀθήναις παλαιμάχος, καί εὐεργετικώτατος ἀποδειχθεῖς, Σύνδεσμος τῶν Σιφνίων, ὡς καί ἐκεῖνος ὁ ποτέ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαπρέψας. Συναμφότεροι προσήνεγκον ὁμολογουμένως πολυτίμους αὐτῇ ὑπηρεσίας, ἐξ ἄκρας εὐλαβείας κινούμενοι πάντοτε, ἐνθέου ζήλου, στοργικοῦ ὑπέρ αὐτῆς ἐνδιαφέροντος, ἀξίου πάσης ἐξάρσεως καί τιμῆς. Ἐντεῦθεν εἶδομεν ἐσχά-

1. Εἰς τήν ἐφημ. «Σιφναϊκά Νέα», ἐτ. Ε' (1951), ἀριθ. φύλ. 52, ἀναγνώσκομεν τ' ἀκόλουθα, ἀποτελοῦντα σημεῖωμα τοῦ ἀειμνήστου Ἀγ. **Κ(οσμῆ)**:

«Τό ἱερόν τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ προκαλεῖ βαθύτατα συναισθημάτα λατρείας ἐκ μέρους τῶν ἀπανταχοῦ Σιφνίων καί διὰ τήν ἱεράν συγκίνησιν πού προκαλεῖ ὁ ὑποβλητικός ἐν τῇ σεμνότητι του Ναός καί τά κελλία του καί ἡ γραφική τοποθεσία, τελειοποιεῖται διαρκῶς χάρις εἰς τάς φροντίδας καί τοῦ Συνδέσμου τῶν Σιφνίων, πού ἔχει ἀναλάβει τοῦτο ὑπό τήν φροντίδα του, ἀλλά καί πάντων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς ὑδρογείου Σιφνίων.

Τελευταίως ἐσημειώθη ἐν ἔργον ὀφειλόμενον εἰς τήν ἰδιωτικήν πρωτοβουλίαν, εἰς μίαν ομάδα Σιφνίων διαμενόντων εἰς τήν Σίφνον καί ἱκανῶν νά προκαλέσῃ τήν γενικήν ἐπιδοκιμασίαν.

Ἡ ὁμάς αὐτή τῶν ἐκλεκτῶν συμπολιτῶν μας, βοηθουμένη καί ἀπό τήν ἀξιέπαινον διάθεσιν ἐργατῶν καί τεχνικῶν, οἱ ὅποιοι ἐδέχθησαν νά ἐργασθῶσιν ἐπί σειράν ἡμερῶν, κατάρθρωσε νά ἐπιστρώσῃ κατά τρόπον τέλειον τήν ὁδόν, ἣ μᾶλλον τό μονοπάτι ἀπό τῆς θέσεως Ἀτσαχοῦ μέχρι τῆς αὐλῆς τῆς Μοῆς. Αὐτό τό μονοπάτι μετεβλήθη εἰς εὐρείαν καί ἱσοπεδωμένην ὁδόν. Ἐπί πλέον ἐτοποθέτησε φανόν, ὁ ὅποιος ὑπῆρχε πρό ἐτῶν ὡς ὁδηγός τῶν ἐν καιρῷ νικητῶν μεταβαίνόντων εἰς τήν Μοῆν εἰς θέσιν προσφορωτέραν καί διερρυθμίσε τήν ἐν γένει λειτουργίαν του κατά τό μᾶλλον τέλειον τρόπον. Προέβη δέ καί εἰς ἄλλας τελειοποιήσεις, αἱ ὁποῖα θά ἐξε-

τως εἰς μέν τήν κυρίαν εἴσοδον τῆς ἱερᾶς Μονῆς, κάτωθεν τοῦ κω-
 δωνοστασίου, ἐπὶ μεταλλικῆς πλακῆς, ταῦτα ἀναγραφόμενα:
 «ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ. ΕΠΙΣΤΑ-
 ΣΙΑ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΙΦΝΙΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 1895» (ἔτος ἰδρύσεως Συνδέσμου, βεβαίως), εἰς δέ τόν κυρίως
 Ναόν, ἀριστερά τῶ εἰσερχομένῳ, ἐπὶ ἄρτι ἐλαιοχρωματισθέντος
 πίνακος, τὰ ἐξῆς, μὴ ἀποδίδοντα ἀπολύτως καὶ πλήρως τήν ἱστο-
 ρικὴν πραγματικότητα, ὡς πᾶς τις δύναται εὐχερῶς νά συμπε-
 ράνῃ: «Ο ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΟΥΤΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΝΕΚΑΙΝΙ-
 ΣΘΗ ΕΝ ΕΤΕΙ 1927 καὶ 1972»· ἐν τῇ α' στήλῃ: «ΕΥΕΡ-
 ΓΕΤΑΙ: ΕΝΟΣΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΙΤΩΝ (sic) ΣΥΝΔΕ-
 ΣΜΟΣ ΣΙΦΝΙΩΝ, ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ Κ. ΘΕΟΛΟΓΟΣ»· ἐν τῇ
 δευτέρᾳ δέ στήλῃ: «ΔΩΡΗΤΑΙ: ΑΝΝΑ ΚΟΥΚΗ, ΝΙΚ. Α. ΛΕ-
 ΜΠΕΣΗΣ, ΕΥΦΡ. Γ. ΣΑΝΑΚΗ».

Ἡμεῖς, βάσει τῶν μνημονευθέντων κωδίκων καὶ τῶν ἀδικαιεί-
 στων ἱστορικῶν ἐνθυμήσεων, θ' ἀναφέρωμεν εἰδικῶς ὧδε τὰ
 σπουδαιότερα ὀνόματα τῶν μεγάλων τῆς ἱ. ταύτης Μονῆς εὐε-
 ργετῶν, δωρητῶν, ἀφιερωτῶν, εἰς ἔνδειξιν, καὶ ἵνα, ὡσάκις τελεῖ-
 ται ἡ Θεία Λειτουργία ἐν τῷ πανσέπτῳ αὐτῆς Ναῶ, κατ' ὀφει-
 λήν ἱεράν, ὑπὲρ μακαρίας αὐτῶν μνήμης καὶ αἰωνίου δόξης, μνη-
 μονεύωνται, μετὰ τοῦ μάλιστα μοχθήσαντος καὶ ὑπὲρ αὐτῆς κυ-
 ριολεκτικῶς ἀναλωθέντος, κτίτορος αὐτῆς τε καὶ κτήτορος **Γε-
 ρασίου** Μοναχοῦ, σὺν τοῖς λοιποῖς πατρᾶσι καὶ ταῖς ἀδελφαῖς
 τῆς Μονῆς, μάλιστα δέ τῶν **Φιλαρέτου, Νικοδήμου, Ἰγνα-
 τίου**, τῶν Ἱερομονάχων, **Δημητρίου, Νικολάου, Γαβριήλ, Θεο-
 φίλῃς, Φλώρας, Φιλοθέης, Μαρίας Ἐργίνας, Εὐγενίας, Μελε-
 τίας, Θεονύμφης τῶν Μοναχῶν.**

2. Τὰ τοιαῦτα ὀνόματα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν-δωρητῶν τῆς
 ὑπ' ὄψιν ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ταῦτα:

λιχθῶσιν εἰς δενδροφύτευσιν, εἰς χάραξιν ὁδοῦ πρὸς Πλατὺ Γυαλόν καὶ εἰς
 ἄλλα ἔργα, ἀντάξια τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἰδρύματος τούτου, τὸ ὅποιον ἀπο-
 τελεῖ τὸ σέμνωμα καὶ τὸ καλλώπισμα τῆς Σίφνου.

Ἄναγκωρίζοντες καὶ τήν ἐν γένει πολύτιμον συμβολήν τοῦ Συνδέσμου,
 ὁ ὅποιος προσέφερε πολλά διὰ τήν ἐν γένει βελτίωσιν τῶν κατὰ τήν Μο-
 νήν ταύτην, ὀφείλομεν νά συγχαρῶμεν καὶ τοὺς καλοὺς Σιφνίους, οἱ ὅποιοι
 προσεφέρθησαν νά συντελέσουν τὸ καθ' ἑαυτοὺς εἰς τήν τελειοποίησιν πα-
 ντός ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ, συμπαραστάται καὶ συνεργά-
 ται τοῦ Συνδέσμου».

α' «**Ανθίμου** καὶ **Βενιαμίν**, τῶν Ἀρχιερέων», ἅτινα ἀναγράφονται που, ἄνευ ἐτέρας τινός ἐνδείξεως. Κατὰ συνέπειαν, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, μετὰ βεβαιότητος, περὶ ποίων Ἱεραρχῶν πρόκειται, καὶ ὁποίας οὗτοι προσήνεγκον τῇ ἱερᾷ Μονῇ ὑπηρεσίας. Κατ' εἰκασίαν, συμπεραίνομεν, ὅτι μᾶλλον πρόκειται περὶ τοῦ ἐπιλέκτου Μητροπολίτου Μολδοβλαχίας Βενιαμίν, τοῦ εὐλογῆσαντος ἐν Ἰασιῶ τὴν εὐλογητὴν ἡμῶν Ἐθνεγεροσίαν (Φεβρουάριος 1821), ὅστις, κατὰ τὰς ἐκεῖ περιουσίας, χάριν ἐράνων ὑπὲρ τῆς ἱ. Μονῆς, τοῦ Μοναχοῦ Γερασίμου, θά συμπαρέστη αὐτῷ ποικιλοτρόπως, διότι ἄλλως δὲν ἦτο δυνατόν εὐχερῶς ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτοῦ νὰ κινηθῇ. Ὁ ἕτερος Ἱεράρχης ἐνδέχεται νὰ ἦτο ὁ ποτὲ Βελιγραδίου Μητροπολίτης (τούπικλην Λαδόπουλος), ὁ Σίφνιος, ὅστις καὶ ἐκεῖ καὶ εἰς τὰς προτέρας αὐτοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπισκοπὰς, καὶ ἐν Σίφνῳ διαμένων καὶ ἐφησυχάζων, ἔχων χρήματα πολλά, ἀσφαλῶς θά ἐβοήθησε τὴν ἐπαινετὴν προσπάθειαν τοῦ Γερασίμου.

Παρ' αὐτοῖς, θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον, ὅπως προστεθῇ καὶ τὸ τετιμημένον ὄνομα τοῦ **Πολυκάρπου** Ἀρχιερέως, Μητροπολίτου ποτὲ Γόρτυνος καὶ εἶτα Μεσσηνίας, ἅπαξ καὶ ἱερά ἀρχιερατικά αὐτοῦ ἀμφια ἀφιερώθησαν, ὡς προελέχθη, εἰς τὴν ἱ. Μονὴν ταύτην.

β' **Ἀλεξάνδρου** καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Νικολάου, Λουΐζου, Εὐφροσύνης, Δόμνης καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν.¹

γ' **Ἰωάννου** καὶ τῶν γονέων-οἰκείων αὐτοῦ, μεθ' ὧν καὶ: Γεωργίου, Κωνσταντίνου, Ράδου, Γρηγορίου, Κωνσταντίνου, Ἰσαάκ, Εὐστρατίου, Μιχαήλ, Γρηγορίου, Κωνσταντίνου, Νικολάου, Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀθανασίου.²

δ' **Ἰωάννου** καὶ τῶν γονέων-οἰκείων αὐτοῦ, μεθ' ὧν καὶ: Νικολάου, Γεωργίου, Ἰωάννου, Δημητρίου, Γρηγορίου, Γρηγορίου, Πάρπου, Γρηγορίου, Γρηγορίου, Κωνσταντίνου, Γεωργίου, Γρηγορίου, Νικολάου, Κωνσταντίνου, Ἰακώβου, Δημητρίου, Ἐμμανουήλ, Ἀλεξάνδρου, Δημητρίου καὶ Γεωργίου.

ε' **Ἀλεξάνδρου** καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ, μεθ' ὧν καὶ: Γεωργίου καὶ πάντων αὐτῶν συντρεξάντων κουμπανίστων τῆς Μονῆς

1. Κώδιξ Α', σελ. 9.

2. Αὐτόθι.

3. Κώδιξ Γ', σελ. 7-8.

ζώντων, κεκοιμημένων», ὧν τὰ τίμια ὀνόματα δὲν ἀντεγράφησαν, οἷδεν ὁμοῦς ταῦτα ὁ παντεπόπτης Θεός.¹

ζ' **Γεωργίου καὶ Ἀρσενίου** («1819 Ἰανουαρίου 10 Ἐλαβον διὰ μέσου τοῦ γεωργίου γραμματικοῦ Χατζηκανούση ὅπου ἔβαλε ὁ κύρ Ἀρσένιος γρ(όσια) 100» ὑπὲρ τῆς ἰ. Μονῆς ταύτης). Ὁ-σαύτως:

ζ **Παύλου**· («καὶ ἀπὸ Φεβρουαρίου 10 Ἐλαβον μέ χέρι του τοῦ ἀρχοντος κύρ πάβλου γρ(όσια) 100» ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῆς ἰ. Μονῆς).²

η' **Ἄννης** (δωρητριάς, κατὰ τὸ 1927).

θ' **Νικολάου** (τοῦ Πρόκου, δωρητοῦ-ἐπιμελητοῦ τῆς ἀνακαινήσεως τῆς ἰ. Μονῆς ταύτης).

ι' **Νικολάου** (τοῦ Συναδινοῦ, μεγάλου εὐεργέτου, δωρητοῦ, δαπάναις τοῦ ὁποίου ἀνηγγέρθη παρά τῶ ἡγουμενεῖω (δεξιᾷ) τῆς Μονῆς κελλίον θολωτὸν περικαλλές (διαστ. 3,20×3,15), ὅπερ πολλοὶ ἐκ παραδόσεως ἐνθυμοῦνται ὡς καλούμενον κελλί τοῦ καπετάν Νικόλα καὶ τῆς Ξεχάσενας». Ὡς γνωστόν, οὗτος ἔφερε τὸ παρωνύμιον «Ξεχάσης»).

ια' **Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης** (Ντότσου. Ἐπί μαρμαρίνης πλακός, ἐντετοιχισμένης εἰς τὸ κελλίον, ἐκτός τῆς ἰ. Μονῆς καὶ ἀριστερὰ τῶ μεταβαίνουντι πρὸς τὴν τραπεζαρίαν αὐτῆς, ἀναγράφεται «δωρεὰ εἰς μνήμην Γεωργίου Κ. Ντότσου, Αἰκατερίνης Γ. Ντότσου 1937»).

ιβ' **Αἰκατερίνης καὶ Ἀντωνίου** (Ραφελέτου), καθ' ὅσον ἐπὶ μαρμαρίνης ὡσαύτως πλακός, ἐντετοιχισμένης εἰς τὸ κωδωνοστάσιον, ἀναγράφεται «ἐπεσκευάσθη δαπάνη Αἰκατερίνης Ἀντ. Ραφελέτου, ἐκ Σικάγου, 1956».

ιγ' **Ἰωάννου** (Σπεράντσα, ὡς ἀφιερῶσαντος εἰς τὴν ἱεράν ταύτην Μονὴν ἀρχιερατικὰ ἄμφια τοῦ ἀειμνήστου θεοῦ αὐτοῦ Πολυκάρπου Ἀρχιερέως, οὐ μὴν καὶ ἐνεργήσαντος - καθ' ὃ ταμίαις τοῦ Συνδέσμου - εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἀνακαινισμοῦ τῆς Μονῆς).

ιδ' **Γεωργίου** (Δεκαβάλλα, διὰ τὴν πρόσφατον αὐτοῦ δωρεάν ὑπὲρ τῆς σεβασμίας ταύτης Μονῆς).

3. Σύν ἅπασι τοῖς ἀνωτέρω ἰδιαιτέρως μνημονευθεῖσι μεγά-

1. Κῶδιξ Α', σελ. 11-12, 14-15

2. Κῶδιξ Γ', σελ. 262

λοισ εὐεργέται καὶ δωρηταῖς τῆς διαληφθείσης Μονῆς, εἰς τὰ **Δίπτυχα** τῆς ὁποίας δέον νά ὦσι χρυσοῖς γράμμασι ἀναγεγραμμένοι, προσθετέον καὶ τὰ λοιπὰ προαναφερθέντα ὀνόματα τῶν ἀφιερωτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ὑπ' ὄψιν Μονῆς, ἐξαιρέτως δέ τοῦ πρώτου κτήτορος Ἱερέως **Ἰωάννου** (τοῦ Κουλούρη), ὧν ἡ μνήμη θά εἶναι ἀσφαλῶς εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος ἀμάραντος καὶ ὁ **μισθός αὐτῶν πολὺς** ἐν τοῖς οὐρανοῖς, κατὰ τό ἀψευδές λόγιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,¹ πρὸς Ὅν διηνεκῶς ὑπὲρ αὐτῶν θά πρεσβεύῃ ἡ κεχαριτωμένη Αὐτοῦ Μήτηρ καὶ ἀειπάρθενος Θεοτόκος, ὀνόματι τῆς ὁποίας σεμνύνεται ἡ ιστορουμένη αὐτῆς Μονή, τοῦ Βουνοῦ, πολλῶν θαυμασίων ἐν αὐτῇ εἰς πολλοὺς εὐσεβεῖς καὶ πιστοὺς προσκυνητάς γενομένη, κατὰ καιροῦς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

1. Ματθ. ε' 12, πρβλ. Μάρκ. ε' 30, Λουκ. ζ' 23, ἡ' 8.

Η. ΤΟ ΕΝ ΕΝ ΣΑΜΩ ΙΕΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Εκ τού ἐν τοῖς πρόσθεν δημοσιευθέντος πατριαρχικοῦ σιγιλίου, πληροφορούμεθα, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον, διότι σύντρεψις αἱ ὑπάρχοντες κώδικες τῆς ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ σιγοῦν - ἴσως γὰρ ἐγένετο περὶ τούτου λόγος εἰς τὰ ὑποκλαπέντα φύλλα - ὅτι αὐτὴ κέκτηται ἱερόν Μετόχιον ἐν τῇ, κατὰ τὴν νῆσον Σάμον, κωμοπόλει τῶν Μυτιληγιῶν, τιμώμενον τῷ ὀνόματι τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυριδῶνος, τοῦ θαυματουργοῦ.

2. Ἐπάναγκες θεωροῦμεν, ὅπως καὶ εἰς τὴν παράγραφον αὐτήν, ἐκ τοῦ εἰρημένου σιγιλίου ἀποσπῶντες, παραθέσωμεν τὰ εἰς τό Μετόχιον τοῦτο ἀναγραφόμενα:

α' Ὁ Προηγούμενος κύρ Φιλάρετος, φέρων ἀκολούθως ἐνεφάνισε (πρὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτόν ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου) γράμμα παλῆσεως μετὰ χοτζετίου τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς κρίσεως ἐξ ὧν δείκνυται ὡς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ καταβολῆς, διατρίβων ἐν Σάμῳ τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἠγόρασεν ἐν

Φωτογραφίαι (σελ. 95 καί 96) ἐκ τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος
ἐξωθεν καί ἔσωθεν, εἰς κώμην Μυτιληνῶν Σάμου, τοῦ Ἱ. Μετοχίου
Παναγίας Βουνοῦ Σίφνου.

δσπήτιον μεθ' ἱκανῆς περιοχῆς παρά τινος μανουήλ κυριακοῦ Γαρουφαλή κείμενον εἰς χωρίον Μιτιλινιούς, τοῦτο δέ προῦβάλετο, ὡς προσθήκαις τισί καί περιποιήσεσιν ἐπαυξήσας ἀπέδειξε μετόχιον τοῦ ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἁθωνος Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος, ὡς μέλος τότε μοναστηριακόν αὐτοῦ ὑπάρχων οἰκοδομησάμενος ἐντός τοῦ μοναστηρι(ακ)οῦ Μετοχίου καί Ἐκκλησί(α)ν καί καθιερώσας αὐτήν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ· ἀλλ' ἐπειδή μὴ ἐξικανούντων τοῦ ἰδιοκτῆτου αὐτοῦ, ὑπέπεσε καί εἰς χρέος ἐπέκεινα τῶν 5.000, γρο(σίων) καί οὐδεμιᾶς προστασίας, καί πραγματικῆς βοήθειας ἤξιώται παρά τῶν συμμοναστηριακῶν αὐτοῦ παντοκρατορινῶν π(ατέ)ρων, προῦβάλετο τήν ἀπ' αὐτῶν καί τοῦ Μοναστηρίου αὐτῶν ἀπαλλοτριώσιν καί ἐλευθέραν ἄδειαν, προσελθεῖν ὅπου ἂν ἀλλαχοῦ βούλοιο καί διοικεῖσαι τὰ τοῦ μετοχίου αὐτοῦ κατὰ τόν ἀρεστόν αὐτῷ τρόπον· οἱ δέ πάνυ προχείρως καί εὐχαρίστως ἐπινεύσαντες τῷ προβλήματι ἐπέδωκαν αὐτῷ ἀπολυτικόν καί ἐξοφλητικόν γράμμα ἐνυπόγραφον καί ἐνσφράγιστον μοναστηριακόν, ὅπερ καί πρὸς μεῖζονα πίστωσιν καί πληροφορίαν τῶν λεγομένων ἐνεφάνισεν ἡμῖν, προσθεῖς ὅτι οἰκεία βουλή ἀναθέμενος τήν μετάνοιαν αὐτοῦ πρὸς τό περί οὗ ὁ λόγος Ἱερόν νεόδμητον μοναστήριον τό ἐν τῇ Σίφνῳ (τῆς Παναγίας τοῦ Βουνοῦ) ὅλη τε ψυχῇ καί διανοίᾳ προσηλωθεὶς κακεῖ τόν ὑπόλοιπον τοῦ βίου διανύσας ἀμεταμελήτως προθέμενος, ἀνέθετο κατὰ τοὺς περί συνταγῆς θείου καί Ἱεροῦς Κανόνας καί τό μετόχιον ἐκεῖνο, μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ Ἱερᾶς Ἐκκλησίας καί ὅλης τῆς περιοχῆς, καθῶς ἐστί καί εὐρίσκεται... ἀποφαινόμεθα, ἵνα τό εἰρημένον Ἱερόν καί σεβάσμιον Μοναστήριον τό κείμενον ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ, καί σεμνυνόμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἐνδόξων Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου μετὰ τοῦ προσηλωθέντος αὐτῷ Μετοχίου, τοῦ ἐν Σάμῳ κειμένου τῆς νήσου κατὰ χωρίον Μιτιλινιούς, ὡς εἴρηται καί τῆς ἐν αὐτῷ ἀνοικοδομηθείσης Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος, μετὰ τῶν λοιπῶν πραγμάτων καί κτημάτων καί ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε καί ἀκινήτων, τῶν τε ἡδῆ ὄντων, καί τῶν εἰσέπειτα προσγεννησμένων τῇ θεῇ εὐδοκίᾳ καί χάριτι... γινώσκεται παρά πάντων Ἡμέτερον πατριαρχικόν σταυροπηγιακόν, ἀδούλωτον, ἐλευθέραστον ἀσύδοτον, ἀκαταπάτητον καί ὅλως ἀνενόχλητον καί ἀνεπηρεάστον παρά παντός προσώπου Ἱερωμένου καί λαϊκοῦ, καί

μηδενί ἄλλῳ ὑποκείμενον, εἰ μὴ μόνον τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγίῳ (τάτῳ) Πατριαρ(χικῷ) Ἀποστ(ολικῷ) καὶ Οἴκουμ(ενικῷ) Θρόνῳ...'

3. Εἰς τό ὑπέρθυρον τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Σπυριδωνος, Μυτιληνῶν Σάμου, ἀναγινώσκει ὁ ἐπισκέπτης του ἐπιγραφὴν, βεβαίως διὰ πολλῶν λαθῶν, ὅμως ἱστορικὴν, ἀφοῦ διακηρύσσει ὅτι ἀνηγέρθη «Διὰ δαπάνης κόπον καὶ μόχθον ὁ Ναός οὗτος παρά τοῦ Πανοσιοτάτου ἀγίου Προιγουμένου Παντοκρατορινοῦ κηρ Φιλάρτου ... 1806 Ἰουνίου 9».

4. Ἠθελήσαμεν, ἐξ ἱστορικῆς βεβαίως ἀπόψεως, ὅπως πληροφορηθῶμεν περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τοῦ ἐν λόγῳ «κτητορικοῦ» - τονίζομεν τοῦτο - ἱεροῦ Μετοχίου, ἀφιερωθέντος, ὡς εἶδομεν, τοσοῦτον μάλιστα ἐπισήμως εἰς τὴν ἱεράν Μοῆν Παναγίας τοῦ Βουνοῦ Σίφνου. Ἐντεῦθεν γράψαντες σχετικῶς, ἤρωτήσαμεν τὰ δέοντα παρά τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Μυτιληνῶν Σάμου, μὴ εὐαρεστηθέντος νά ἀπαντήσῃ, ἡμῖν, δι' οὓς λόγους οὗτος ἔχει ὑπ' ὄψιν!..

Ἐρευνήσαντες ὅμως ἄλλως, ἐπληροφορήθημεν αὐθεντικῶς καὶ ἐπισήμως, ὅτι ἐν Σάμῳ εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστόν, ὅτι ὁ «Ἁγιος Σπυριδων ἀνήκει εἰς τὰς Μονὰς³ τῆς Σίφνου, κεῖται δ' ἐντός (τῆς) κωμοπόλεως Μυτιληνῶν».³

1. Κῶδιξ Πατρ. Ἀρχιεοφ. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 280.

2. Ὁ συγγραφεὺς, ὑπηρετήσας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὡς Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας, δὲν ἐγνώριζε προφανῶς εἰς ποίαν ἀκριβῶς ἱεράν Μοῆν τῆς Σίφνου ἀνήκει. Ἀλλ' εἶναι ὄντως βαρυσήμαντος ἡ διασφραζομένη ἐν Μυτιληνοῖς Σάμου παράδοσις περὶ δικαιοδοσίας καὶ ἰδιοκτησίας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱ. Ναοῦ Μοῆς τῆς Σίφνου (ἔπιθι: Ἰωάννου (Πάπαλη), Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σάμου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι σήμερον, Σάμος 1967, σελ. 355, ὑποσ. 166).

3. Ἐνθ' ἄνωτ.

Θ'. Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ - ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 20*

Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως του έν Σίφνω Ίερού Προσκυνημάτων «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ» τής Ίεράς Μητροπόλεως Σύρου.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' έψιν:

- 1) Τάς διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 590/1977.
- 2) Τήν υπ' αριθ. 513/22.4.1977 πρότασιν τής Ίεράς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου κλπ.
- 3) Τήν υπ' αριθ. 4089/15.6.1977 γνωμοδότησιν τής Νομικής Υπηρεσίας τής Έκκλησίας.
- 4) Τήν υπ' αριθ. 11/2.12.1977 πράξιν του Α.Υ.Σ.Ε.
- 5) Τήν από 14.12.1977 απόφασιν τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τόν υπ' αριθ. 20/1981 Κανονισμόν «περί διοικήσεως και διαχειρίσεως του έν Σίφνω Ίερού Προσκυνημάτων «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ» τής Ίεράς Μητροπόλεως Σύρου» έχοντα ούτως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 20/1981

«Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως του έν Σίφνω Ίερού Προσκυνημάτων «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ» Τ.Μ. Σύρου».

* «Έφημερίς τής Κυβερνήσεως» τής Έλληνικής Δημοκρατίας, έν Αθήναις 27 Νοεμβρίου 1981, τεύχος Α', αριθ. φύλ. 330.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἐν Σίφνῳ Ἱερός Ναός τῆς πάλαι ποτέ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεομήτορος, γνωρίζομένης ὡς «Παναγία τοῦ Βουνοῦ», δι' ὃν ἀπό 100ετίας καί πλέον ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σιφνίων καί ὁ ἐν συνεχείᾳ διαδεχθεὶς αὐτόν ἐν Ἀθήναις, πλέον, Σύνδεσμος τῶν Σιφνίων, ἰδίαν καταβάλλει μέριμναν καί δαπάνην οὐ μὴν καί δραστηρίως μοχθεῖ καί ἐπαγρυπνεῖ διὰ τὴν τούτου συντήρησιν καί τὸν εὐπρεπισμόν, οὗ ἕνεκα τὸν ἀνέδειξε καί ἀποτελεῖ περίβλεπτον πανσιφναϊκὸν προσκυνηματικὸν κέντρον, καθίσταται Ἱερόν Προσκύνημα καί ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἱερόν Προσκύνημα Παναγία τοῦ Βουνοῦ», μέ ἐδραν τὴν Σίφνον, ὑπαγόμενον δέ εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καί Μήλου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ διοίκησις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καί ἡ διαχείρισις τῶν περιουσιακῶν αὐτοῦ στοιχείων ἀνατίθεται εἰς 8μελῆ Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν:

α) Τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ αὐτοῦ ἐπιτρόπου ἐν Σίφνῳ.

β) Τοῦ ἐκάστοτε ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Ἐξαμπέλων, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ Καταβατῆς.

γ) Τοῦ ἐκάστοτε Εἰρηνοδίκου Σίφνου καί ἐν ἀνυπαρξίᾳ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Δ/ντοῦ τοῦ Γυμνασίου Σίφνου.

δ) Τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Σιφνίων, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου ἢ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Συνδέσμου Σιφνίων.

ε) Δύο μελῶν τοῦ αὐτοῦ Συνδέσμου, ἃ προτείνει ὁ Πρόεδρος αὐτῶν, ὀριζομένων καί τῶν ἀναπληρωτῶν κατὰ πρότασιν τοῦ προέδρου αὐτοῦ.

ς) Δύο λαϊκῶν τακτικῶν μελῶν, εὐσεβῶν καί διακεκριμένων Σιφνίων ἐν Σίφνῳ διαβιούντων, οὓς προτείνει ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Σίφνου μετὰ ἀναπληρωτῶν.

Ὁ διορισμὸς δέ αὐτῶν, ἐπὶ τριετὴ θητεία, ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου κατὰ τὸ β' 15ῆμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐκάστης τριε-

τίας, τῆς θητείας ἀρχομένης ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου. Τό λειτούργημα τοῦ Προέδρου καί τῶν μελῶν τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς εἶναι τιμητικόν καί ἀμισθον.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Διοικ. Ἐπιτροπή κατὰ τήν πρώτην συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτεῖται εἰς σῶμα, ὅτε καί ἐκλέγει τόν γραμματέα καί ταμίαν αὐτῆς. Εὐρίσκεται δ' ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἐξ τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικῶσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου. Διά τάς ἐν Ἀθήναις πάσης φύσεως ὑποθέσεις τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος, ἡ Διοικ. Ἐπιτροπή θά ἐξουσιοδοτῇ τοὺς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Πρόεδρον ἢ Συμβούλους τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Σιφνίων πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή ἔχει σφραγίδα φέρουσαν ἐν μέσῳ τήν εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας καί περίξ τάς λέξεις «Ἱερὸν Προσκύνημα Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, Σίφνου».

Ἄρθρον 5.

Τό Νομικόν Πρόσωπον τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον πάσης διοικητικῆς καί δικαστικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ἢ ἐνός νομίμου ἐξουσιοδοτηθέντος μέλους ἐκ τῶν τοῦ Συνδέσμου τῶν Σιφνίων ἐν Ἀθήναις.

Ἄρθρον 6.

Ἡ Διοικ. Ἐπιτροπή ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα:

α) Εἰσπράττει ὅλα ἐν γένει τὰ εἰσοδήματα τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος ἐκ κηρίου, δίσκων, κυτίων κλπ., ὡς καί ἐκ τῶν πάσης φύσεως ἀκινήτων αὐτοῦ, ὧν τὰ δίκαια περιφρουρεῖ καί νομίμως διεκδικεῖ.

β) Καταρτίζει τόν προϋπολογισμὸν καί τόν ἀπολογισμὸν κατ' ἔτος τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος, οὓς ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον Σύρου, κατὰ τόν ὑπ' ἀριθ. 8/1979 Κανονισμὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν».

γ) Μεριμᾷ διὰ τήν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Άρθρον 7.

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τηρεῖ τὰ ἐξῆς διαχειριστικά στοιχεῖα:

α) Δεπλότυπα γραμμάτια εισπράξεων.

β) Διπλότυπα γραμμάτια πληρωμῶν.

γ) Βιβλίον ταμείου.

δ) Βιβλίον πρακτικῶν.

ε) Βιβλίον τιμαλφῶν καὶ λοιπῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων, καὶ

στ) Κτηματολόγιον, ἀπάντων τεθεωρημένων ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου.

Άρθρον 8.

Πόροι τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος εἶναι:

α) Αἱ εισπράξεις ἐκ κηροῦ, δίσκων, κυτίων.

β) Αἱ εισπράξεις ἐξ ἐκποιήσεως ἀποκήρου, ἐλαίου καὶ λοιπῶν ἀφιερωμάτων.

γ) Αἱ εισπράξεις ἐξ Ἱεροτελεστιῶν.

δ) Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ λοιπαὶ πάσης φύσεως εισφοραὶ τῶν πιστῶν.

ε) Πᾶσαι αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας καὶ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως κελλίων εἰς τοὺς προσκυνητάς.

Άρθρον 9.

Τὰ ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν συντήρησιν, ἐξωραϊσμόν καὶ ἐπέκτασιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκινήτων του ὡς καὶ τοῦ περὶ αὐτοῦ χώρου.

β) Διὰ τὴν μισθοδοσίαν προσωπικοῦ (λογιστοῦ, ἐπιστάτου, καθαριστρίας). Ἡ πρόσληψις τοῦ προσωπικοῦ θά γίνεται παρὰ τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς. Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ θά καθορίζωνται βάσει τῶν ἰσχυουσῶν ἐκάστοτε διατάξεων περὶ παροχῆς ἐργασίας. Αἱ συμφωνίαι μεταξὺ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ θά κατισχύουν ἐν ὄψει τοῦ ὅλως περὶωρισμένου χρόνου.

γ) Διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀπαραιτήτων Ἱ. σκευῶν, βιβλίων, ἐπίπλων.

δ) Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Γραφείων Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου ἐκ ποσοστοῦ 5%.

ε) Διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου 5%.

στ) Διά τήν σύστασιν ἢ ἐνίσχυσιν κοινωφελῶν πνευματικῶν καί φιλανθρωπικῶν ἔργων ἐν Σίφνῳ, τήν παροχήν ὑποτροφιῶν εἰς ἀριστούχους Σιφνίους μαθητάς ἢ σπουδαστάς ἔχοντας ἀποδειγμένως χριστιανικόν ἑλληνορθόδοξον ἦθος, ἢ τήν καθιέρωσιν βραβείων δι' εἰδικούς εὐγενεῖς σκοπούς προβάλλοντας ἢ ἐξυπηρετοῦντας τήν Σίφνον.

ζ) Ὑπέρ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας (Τ.Α.Κ.Ε.) ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

η) Ὑπέρ τῶν Ἱεραποστολικῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ποσοστόν 2%.

Ἄρθρον 10.

Ἡ διάθεσις κελλίων ἐκ τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος εἰς προσκυνητάς καί ὁ ἐσωτερικός κανονισμός αὐτοῦ θέλουσι ρυθμισθῆ παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἰδίας πράξεως καί ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ἐν γένει πνευματική καί λειτουργική ἐξυπηρέτησις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος, ἀμισθί διά τό ταμεῖον αὐτοῦ, ἀνατίθεται εἰς τόν ἐκάστοτε ἐφημέριον τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς ἐνορίας Ἐξαμπέλων, ἀμειβόμενον κατὰ τά κρατοῦντα ἐν Σίφνῳ ἐκ τῶν ἑορταζόντων χριστιανῶν ἢ τελούντων ἐν τῷ Ἱ.Ν. τοῦ Προσκυνηματος οἰανδήποτε ἱεροτελεστίαν. Ἐπιτρέπεται δέ καί εἰς ἀπαντας τοὺς Ἐφημέριους τῆς Νήσου νά τελῶσι Θ. Λειτουργίας ἢ Ἱερᾶς Παρακλήσεις ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ προσκυνηματος, ἐάν καί ἐφ' ὅσον θά προσκαλῶνται παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Ἄρθρον 12.

Τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου ἀσκει τήν κανονικήν ἐποπτείαν τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος διά τήν πιστήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καί διά τήν ἐν γένει τήρησιν τοῦ γράμματος καί τοῦ πνεύματος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1970 Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Προσκυνημάτων κλπ.», ὡς καί διά τόν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ.

Άρθρον 13.

Διά πᾶν μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θέμα περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος ἀποφασίζει ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

Άρθρον 14.

Πᾶσα διάταξις ἀφορῶσα εἰς τὸ Ἱ. Προσκύνημα καὶ ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν καταργεῖται.

Άρθρον 15.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον «Ἐκκλησία» τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.¹

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1981

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

1. Βλ. «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», 16 Νοεμβρίου 1981, ἀριθ. 3, σσ. 85-88.

Γ'. Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΙΝ

Ο βάρδος τῆς Σίφνου καὶ ἐκλεκτός ποιητής αὐτῆς κ. **Θεοδόσιος Κ. Σπεράντσας**, ὅστις πολλαχῶς - καὶ κατὰ πρωτότυπον τρόπον - ἐξύμνησε τὴν νῆσον ἐν τῇ περιφῆμῳ αὐτοῦ ποιητικῇ συλλογῇ, δέν παρέλειψεν ὅπως καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἱεράν Μονὴν ἐν αὐτῇ συμπεριλάβῃ.

Οὕτως τό, ἐκ στίχων ἕξ (6) ἀπαρτιζόμενον καὶ ἐκ δεκαπεντασυλλάβων ἀποτελούμενον, ἀριστουργηματικόν, καὶ σπανίας κλασικῆς τέχνης καὶ ἐμπνεύσεως, ποίημα τοῦ ὡς ἄνω λογιωτάτου Μεγάλου Λογοθέτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ 25ετίαν δέ που Βασιλικῷ Ἐπιτρόπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Διευθυντοῦ τῶν ἐπισήμων αὐτῆς περιοδικῶν («Ἐκκλησία» κτλ.), ἔχει ὡς ἑξῆς:

*«Μόλις θ' ἀφήσης τό στρωτό στό Θόλο μοινοπάτι
μέ τ' ἀγγινό λαμπρόφωτο φαντάζεις στό διαβάτη —
πῶς, Παναγιά μου, νά τὴν πῶ τὴν ἀφραστή σου χάρη:
ἀνγερω γιά μυγδαλιά χιονάτη τοῦ Φλεβάρη;*

*Σάν παγανή στ' ἀκρόνυχο βιγλίζεις τοῦ βουνοῦ
καὶ προβοδᾶς στά πέλαγα τόν ταξιδιάρη ναῦτη
κ' ἔτσι τοῦ παίρνεις τὴν καρδιά καὶ τοῦ πλαντᾶς τό νοῦ
πού βλαστημᾷ τό μισεμό σάν Χάρο καρδιοκάφτη!*

*Ἄνοιξη πνέει γύρω σου. Φῶς ἱερό, Χαρά...
Καὶ ξεγελιέσαι πῶς θεωρεῖς μίαν ἄσπρη πεταλούδα,
πού λές πῶς ἐμαρμάρωσε μ' ὀλόανοιχτα φτερά
καθὼς ἐστριφογύριζε στίς ἀστιβές μ' ἀσπούδα.*

*Καὶ ὅποιος σέ δεῖ δέν σέ ξεχνᾷ ποτέ του, μά ποτές,
καὶ λέει νά 'ταν σκονοργιαλός, κοντά σου γιά νά μένη
καὶ νά 'χε ριζες καὶ ριζά στό χῶμα σου ριχτές,
νά σοῦ τρυγᾷ τὴν ὁμορφιά καὶ νά μὴν τὴ χορταίη!*

*Καί στῆς ἀπάνεμης βραδιάς τῆ φεγγαροβολή —
καλόμοιρος πού τοῦ ἄλαχε τό θάμα νά χορτάση —
πνέει γαλήνη τοῦ Θεοῦ στὴν ἀπλωτή σου αὐλή:
βαρρεῖς καί βρέχει γιασεμιά καί εὐωδιάζει ἡ Πλάση.*

*Κι ὅπως ἀνάλαφρα φνοῶ προούλα στεριανή,
καί βροστρουχιέται στό Γιαλό τό κύμα παρακάτον,
σύψυχος ἓνα λαχταρῶς — Θεέ μου, κι ὡς γενῆ! —
ἔτσι νά ἔβῃ γλυκόπιση κι ἡ μπόρα τοῦ θανάτου...»¹*

2. Καί ἕτεροι, κατά καιρούς, ἐτραγουδῆσαν τό κλέος τῆς δια-
ληφθείσης Μονῆς, ιδιαίτατα διὰ τῶν καλάνδων. Ἐκ τούτων πα-
ρατίθεμεν κατωτέρω τὰ ἐξῆς δύο:

α' Τοῦ Σιφνίου Διδασκάλου κ. **Ἀντωνίου Γ. Τρούλλου**, μέ
τίτλο «Στὴν Παναγία τοῦ Βουνοῦ»:

*᾿Ω «Παναγιά μου τοῦ Βουνοῦ», πού εἶσαι ὁδηγήτρα
καί κυβερνᾷς ἡλιόχαση τῆ φύση προῦ βράδν
στά πόδια σου τὰ λιόδενδρα ὑδώνουν μύρια φύτρα
καί προσευχή σου στέλλοντε μέ τῆς ἐλιάς τό λάδι...*

*Λέξον το, Παναγία μου, τοῦ λυτρωμοῦ τό δῶρο
καί φάτισε τὰ πέλαγα καί τῆς ψυχῆς τὰ βάθη
ὁδήγη τὰ πλεούμενα νά ξαναβροῦν τό δρόμο
καί τῶν ἀνθρώπων τίς καρδιές νά ζοῦνε δίχως πάθη.*

*Ἔτσι μονάχα θά μποροῦν ν' ἀνοίξουν τὰ πανιά
μιὰ φεγγαρόλουστη βραδιά μέ ψυχική γαλήνη
κι ἀπ' τῆς αὐλῆς τὰ δώματα μέ πίστη στά φτερά
νά ταξιδέφουνε πλατειά, πῶ πέρα ἀπ' τῆ σελήνη.*

*Κι ὅπως τό κύμα τοῦ γιαλοῦ θά νανοριζῆ τῆ στεριά
καί θά φνοῶ ἀνάλαφρα τό μυρωδάτ' ἀγέρι
βοήθησέ με «Παναγιά» νά βρῶ γλυκειά παρηγοριά
σέ μιᾶς πετζούλας τῆ δροσιά, πού ἔπνο θά μοῦ φέρη».²*

1. Ἡ Σίφνος μας, Ποιήματα, Ἀθήνα 1949, σελ. 20.

2. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἔφημ. «Σίφνος», ἔτ. 41ον, περ. β', ἀριθ. φύλ.
549, σελ. 5.

β' Τῆς ἀειμνήστου, ἐξ Ἄνω Πεταλίου Σίφνου, αὐτοσχεδίου ποιητρίας **Καλλίτσας Τριανταφύλλου**, ἥτις «ἐν Παναγίᾳ Βουνῶ τῇ 5.9.1946» ἔγραψεν:

*Ἡ Παναγία τό βουνό
εἰς γνῶσιν φέρει στό κοινό
πώς κι αὐτή ἀνάγκη ἔχει,
καί παρακαλεῖ καί τρέχει.*

*Τριγύρω σου τόσα βουνά
πιό ὕψηλά καί πιό τρανά
μά δέν ἔχουνε ἀξία
᾿Ω! Γλυκειά μου Παναγία.*

*Νά κάμη δρόμο καί καλό
νά βγαίη στόν Πλατό Γιαλό
νά περνοῦν χωρίς ἀγῶνα
τόν μεγάλο ἐλαιῶνα.*

*Ἐνα σεβόμεθα βουνό
ἀγιασμένο φωτεινό
ποῦσαι σὺ θεμελιωμένη
Παναγιά χαριτωμένη.*

*Πρωτῶ-πρωτῶ μέ τή δροσιά
ὄλοι στήν ἀκροθαλασσιά
καί νά ἐπιστρέφουν πάλι
στήν ἀλλή σου τῇ μεγάλῃ.*

*Καί ποιός Σιφνιός δέν νοσταλγεῖ
τήν ἀγιασμένη σου τῇ γῆ
καί δέν χύνει ἓνα δάκρυ
ἀπ' τῆς ξενιτιάς τήν ἄκρη;*

*Ὅταν ὁ ἥλιος χαιδευτᾶ
τήν πλάση ἀποχαιρετᾶ
καί προβάλλῃ τό φεγγάρι
᾿Ω! τί ὁμορφιά! τί χάρι!*

*Γι' αὐτό γλυκειά μου Παναγιά
δίνε τους πάντα συρμαγιά
καί ὑγεία γιά νά ζοῦνε
νᾶρχουνται νά προσκυνοῦνε»¹*

3. Προσκυνηταί, ὡσαύτως, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διετύπωσαν ποιητικῶς τήν ἱκεσίαν αὐτῶν πρὸς τήν Παναγίαν, ὡς λ.χ. ἀναγιγνώσκομεν εἰς τόν διαληφθέντα Α' Κώδικα.²

*Μέ ὄλη τήν εὐλάβειαν
κάναμε τόν σταυρό μας
νά εἶσαι Παναγία μου
πάντοτε στό πλευρό μας.*

*᾿Ω Παναγία τοῦ Βουνοῦ
γλυκειά, χαριτωμένη
ἀξίωσέ μας νᾶρθωμε
ξανά, μά εὐτυχισμένο».*

1. Κώδιξ Α', σελ. 65.

2. Αὐτόθι, σελ. 44, 57, 61.

Τοῦτο τό τελευταῖον ἀνέγραψεν εἰς τόν ρηθέντα κώδικα τήν 10ην Φεβρ. 1945, δμίλος εὐλαβῶν ἐκ τῆς νήσου Μήλου προσκυνητῶν τῆς Μονῆς, ἐξ ὧν ὑπογράφει ἡ **Χριστίνα Γ. Γεωργιάδου**.

Ἐκ τῆς νήσου Κιμῶλου προσκυνηταί εἶχον ἐπισκεφθῆ τήν ἱεράν Μονήν πρότερον (21 Ἰαν. ἐ.ξ.) αἱ Κατ. Σάρδη, Γαρουφαλιά Ρούσου, καί ὁ Σταῦρος Ροῦσσος.

4. Τέλος, παραθέτω στίχους τῆς ἐξ Ἄνω Πεταλίου καταγομένης **Μαργαρίτας Π. Κουλούρη**, πρὸς τήν ὁποίαν, ἀπολέσασα πρὸ ἐτῶν τό φῶς τῶν ὀφθαλμῶν καί προστρέξασαν εἰς τήν Παναγίαν τοῦ Βουνοῦ, κατά τήν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐγένετο ἐξάισιον θαῦμα παρά τῆς Θεομήτορος, καί ἐχαρίσθη αὐτῇ τό τῆς ὑγείας τῶν ὀφθαλμῶν πολύτιμον ὄντως ἀγαθόν:

*«Στή Χάρη Σου πού ἤλθαμε
μέ ὄλη τήν καρδιά μας
νά κυβερνᾷς παρακαλῶ
τά διαβήματά μας.
Ὅσο πού ζῶ στή Χάρη Σου
θαῶργωμαι μέ λατρεία.
Μοῦ γιάτρεςες τά μάτια μου
γλυκειά μου Παναγία».*

10.2.1968¹

Μαργαρίτα Π. Κουλούρη

1. Βιβλίον εὐλαβῶν προσκυνητῶν Παναγίας Βουνοῦ, Σίφνος, 1965 ἐξ., σελ. 44-45.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

α'

Εν κατακλείδι τῆς ἡμετέρας ταύτης ταπεινῆς ἐργασίας, χρέος ἐπιβεβλημένον θεωρῶ, ὅπως εὐχαριστήσω ἀπαξ ἔτι τόν τε Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Σκοπέλου κ. **Ἀλεξάνδρον**, τόν αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον π. **Ἰωάννην Ράμφον**, ὡς καί τόν ἐντιμολογιώτατον Μέγαν Λογοθέτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. **Θεοδόσιον Κ. Σπεράντσαν**, διά τήν ὑπέρ αὐτῆς πολύτιμον αὐτῶν συμβολήν.

Ὁ τελευταῖος οὗτος, σὺν τοῖς ἄλλοις, εὐηρεστήθη καί ἐγραψε τάδε εἰς τό «Βιβλίον εὐλαβῶν Προσκυνητῶν Παναγίας τοῦ Βουνοῦ», 1965 ἐξ., σελ. 263: «Σήμερον τήν πρωΐαν, μετά προηγουμένην ἐπίσκεψίν μας εἰς τόν ἅγιον Παῦλον (Κοιμητήριον τοῦ Ἀρτεμῶνος) πρός προσκύνῃσιν καί ἀνάγνωσιν Τρισαγίου ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς πολυσέβαστης μητέρας μου, ἐπεσκέφθημεν ἐν συνεχείᾳ τό σεβάσιμον αὐτό Προσκύνημα πρός λεπτομερειακὴν μελέτην ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου καί Ἱεροκλήρουκος Πρεβέζης π. **Φιλαρέτου Βιτάλη**, πάσης λεπτομερείας διά τὰς σωζομένας εἰσέτι παλαιάς εἰκόνας καί τὰ ἅγια λείψανά τῆς κλπ., πρός ἐκδοσὶν μιᾶς πλήρους, κατὰ τό δυνατόν, μελέτης, σχετικῆς πρός τό πάνσεπτον αὐτό προσκύνημα, καί τήν ὅποιαν ἐν προσχεδίῳ ἔχει καταρτίσει ὁ τόσον πολυγράφος καί ἀριστοπόνος Ἀρχιμανδρίτης. 22 Σεπτεμβρίου 1972».

Εὐχαριστήρια, ἀμα καί συγχαρητήρια, ἀπευθύνω, ὡσαύτως, καί ἐντεῦθεν, εἰς τόν ἀξιώτιμον κ. **Εὐάγγελον Παντάζογλου**, ὅστις, διά τῆς ὀλοπροθύμου ἀποδοχῆς τῆς παρακλήσεώς μου καί τῆς θαυμαστῆς ἐπιστημονικῆς δεξιότητος αὐτοῦ ἔσπευσεν εἰς τήν ὑπ' ὄψιν ἱερὰν Μοῆν, ἔλαβε καί παρουσίασεν εἰς τήν μετὰ χεῖρας συγγραφὴν τὰς περὶ αὐτῆς ὠραισιότατας καί καλλιτεχνικωτάτας φωτογραφίας. Οὕτως τό ἔργον διεκοσμήθη θαυμασίως, καί ἐμφανίζει τήν δυνατὴν τό γε νῦν ἀριτίτητα.

Εὐχαριστίας ἀπέειρος ἐκφράζω ἐκ βαθέων καὶ πρὸς τὸ ἀξιότιμον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ κληροδοτήματος **Γεωργίου Οἰκονόμου Νικ. Ἀφεντάκη**, διὰ τὴν εἰς τὸν γ' τόμον τῶν - ἀξιεπαίνως παρ' αὐτοῦ ἐκδιδομένων - περισπουδάστων «Κιμωλιακῶν» δημοσίευσιν τῆς μελέτης ταύτης, ἣν προσφέρω εἰς τὸν ἀγαπητὸν Σύνδεσμον τῶν ἐν Ἀθήναις Σιφνίων πρὸς ἐπανεκδοσιν καὶ διάθεσιν χάριν τῶν εὐγενῶν πατριωτικῶν αὐτοῦ σκοπῶν.

1973

† Ἀρχμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΑΠ. ΒΙΤΑΛΗΣ

β'

Εἰς τὴν παροῦσαν τρίτην ἐκδοσιν, ἐπιβεβλημένον θεωρῶ νά προσθέσω ἐδῶ, ὅτι με παρεκάλεσε πρὸς τοῦτο θερμῶς ὁ πολυφίλιτατος αἰδεσιμολογιώτατος π. **Νικόλαος Μαυρογιάννης**, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Σίφνου καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἱ. Προσκυνημάτων Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, τὸ ὁποῖον πολλοὶ εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ τῆς Μεγαλόχαρης τὸ ἀποζητοῦν καὶ εἶναι ἐξηγητῆται ἀπὸ πολλοῦ χρόνου. Εὐχαριστῶς, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀνταπεκρίθην εἰς τὸ αἴτημα αὐτὸ καὶ παρέσχον ἀμέσως τὴν συγγραφικὴν ἀδειαν, ἀναλαβὼν ταυτοχρόνως καὶ τὴν σχετικὴν ἐπιμέλειαν τῆς νέας καλαισθήτου αὐτῆς ἐκδόσεως. Παρεχώρησα δὲ πλήρως τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ βιβλίον εἰς τὸ Ἱ. Προσκύνημα διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

Συγκινητικόν εἶναι, ὅτι παρουσιάσθη, διὰ τὴν εὐγενῆ χορηγίαν τῆς ἐκδοτικῆς δαπάνης, ἡ ἀξιότιμος καὶ εὐσεβεστάτη οἰκογένεια τῆς κ. **Καλλιόπης Θεολόγου**, τῆς ὁποίας ὁ αἰδιμος σύζυγος **Φραγκῆσκος** εἶχε ἀναδειχθῆ, ἐν ζωῇ, μέγας Εὐεργέτης αὐτοῦ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καὶ ἄλλων Ἱ. Ναῶν τῆς Σίφνου μας.

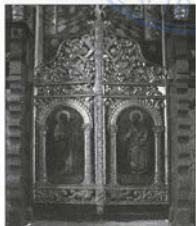
Εὐχαριστῶ καὶ συγγαίρω θερμότατα ἅπαντας, ἐπικαλούμενος τὴν μεγάλην εὐλογίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος Παναγίας μας δι' ὑγείαν σταθεράν, πᾶσαν χαρὰν καὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς ὄλους τοὺς εὐλαβεῖς Προσκυνητάς Της.

Ὁ Συγγραφεὺς

ΣΙΦΝΟΣ
ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
2006

Εικόνες εκ του Ἱ. Ναοῦ Παναγίας τοῦ Βουνοῦ, Σίφνου.
(Φωτογρ. Παναγιώτης Σεϊμανίδης, 2006)

Φωτογραφίαi εσωτερικου 'Ι.Ν. Παναγίαc του Βουνου.

Ἐπίμετρον

Εὐλογία, ἰδία τιμή,
τῆς Μητρὸς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
πρὸς τὸν ἐλάχιστον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
Ἱεροκήρυκα, Ἱμνογράφον, Ἐκκλ. Συγγραφέα,
βαδυσεβάστως, εὐγνωμόνως
διατελοῦντα
† ΦΙΛ.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

Αόξα καὶ τιμὴ παρὰ Θεῷ καὶ παρ' ἀνθρώποις παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν· ὅθεν τοὺς εὐσεβεῖα καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους καὶ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως χρησίμους καὶ εὐεργετικούς ἐαυτοὺς τῇ Ἐκκλησίᾳ καταδεικνύοντας ζήλω τε ἐνθέῳ τὰ κοινὰ ἀμφιπονουμένους τιμᾶν οἶδε χαίρουσα ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τὴν τε πρὸς αὐτοὺς ἠθικαῖς ἀμοιβαῖς καὶ διακρίσεσιν ἐνδείκνυσθαι εὖνοιαν. Ἐπειδὴ τοίνυν τοιοῦτοις ἀγαστοῖς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς φιλοτιμίας τε καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως προτερήμασι κεκοσμημένος ἀποδέδεικται ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Φιλάρετος Βιτάλης φιλευσεβῶς χρήσιμος εἰς διακονίαν τῆς Πίστεως γενόμενος καὶ πολυτίμους προσφέρων ὑπηρεσίας τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιβραβεῦσαι θέλουσα τὴν τοιαύτην αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εὐλαβῆ ἀφοσίωσιν καὶ προσήλωσιν ἔγνω ἀπονεῖμαι αὐτῷ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Παρασήμεου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Εἰς πίστῳσιν τοίνυν δίδεται τὸ συνοδικόν τοῦτο ἐπιβραβευτήριον γράμμα μετὰ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ βδ' (2004) Νοεμβρίου β'

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Τ.Σ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΝ

Ὁμολογῶ, καὶ δέν τ' ἀποσιω-
πῶ, πῶς δέχθηκα κάποια πίεσι,
καλοπροαίρετα βέβαια, ἀπ' ἀν-
θρώπους διαπρεπεῖς τοῦ πνεύμα-
τος καὶ τῶν γραμμάτων, νά μή
διστάσω καί νά προβῶ στήν δη-
μοσιεύσει αὐτή. Εἶναι ἀλήθεια,
πῶς τ' ἀρνήθηκα κατ' ἀρχήν.
Ὅμως μετά, ἀφοῦ ἐπίεσα κι
ἐγώ τήν συνείδησί μου καί κά-
πως καθησύχασα, τ' ἀπετόλμη-
σα μέ κάθε ἐπιφύλαξι, γιά ν'
ἀποφύγω κάθε παρεξήγησι.
Μοῦ ἐτόνισαν, πῶς ἡ σεμνότητα
ἔχει τά ὄριά της' κι ἡ ἀλήθεια –
ἡ ἀλιθινή καί σωστή ἀλήθεια –
δέν πρέπει ν' ἀποχρύβεται...

2. Εἶναι ἀλήθεια, πῶς ἔχω βαθύτατα μελετήσει τά τοῦ
Θεοφόρου καί Πνευματοφόρου Χριστοκήρυκος Ἀποστόλου
Παύλου, τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Γι'
αὐτό ἄλλωστε ἔχω καταγράψει, μιᾶ ὀλόκληρη ζωή, καί
δημοσιεύσει σαράντα τόσα μελετήματα ἀπ' τόν πάνδροσο,
χαρισματικό, λειμῶνα του. Κι ἔχω ἐμβαθύνει καταπληκτι-
κά στήν πανίερη ἀποστολική ζωή κι οὐράνια διδασχὴ Του,
στούς ἀγῶνες καί στίς θυσίες Του, γιά τήν δόξα τοῦ Πανα-

γίου Θεοῦ, τῆς Μητρὸς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Του, γιά τὴν πνευματικὴ κατὰ Χριστὸν ἀναγέννησι καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

3. Θυμίζω, στό σημεῖο αὐτό, τὰ ὅσα καταγράφει ὁ Ἰδιος στὴν Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ του (κεφ. ια' 23-27, ιβ' 7-8): «τολμῶ καὶ λέγω... ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς, ἐν θανάτοις πολλάκις... ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἔθνων, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσσει, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῶ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν φύχει καὶ γυμνότητι»... Ἐπέτρεψε δὲ ὁ Κύριος καὶ μοῦ δόθηκε ἀρρώστια ἀθεράπευτη! «Ἐδόθη μοι σκόλοψ τῆ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα μὲ κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ' καὶ εἰρηχέ μοι' ἀρκεῖ σοι ἡ Χάρις μου' ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται».¹

4. Κἀγὼ ὁ ἐλάχιστος, πού ἀφοσιώθηκα ἀπὸ μικρὸ παιδί (ἔτ. 1938) στὴν Μητέρα Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία κι ὑπηρετήσα μ' εὐλάβεια καὶ πιστότητα περισσή, μάλιστα μία περίπου 30ετία στὴν ἰδιαίτερη Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία Του τῆς Νικοπόλεως Ἠπείρου, κι ἀλλοῦ μετὰ μία ὁλόκληρη ζωὴ ὅπου δοκίμασα τόσους καὶ τόσους κινδύνους, τόσες πικρίες καὶ ταλαιπωρίες, ἀδικίες, τελικά ἀντιμετωπιζῶ πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἄλλη δοκιμασία ὀδυνηρή, ἀφοῦ μὲ κτύπησε πολὺ ἄσχημα κάποια μοτοσυκλέττα' κι ἀργότερα, ἐκεῖ στὴν ὁδὸ Ἐρεσσοῦ, ἐνῶ πεζοπορῶντας ἐπήγαινα στό τυπογραφεῖο γιὰ κάποια ἐτοιμαζόμενη ἐργασία, κάποιο βιαστι-

1. Βλ. Τρεμπέλα Π., *Ἡ Καινὴ Διαθήκη μετὰ συντόμου ἐρμηνείας*, ἐκδ. 16η, Ἀθήναι 1973, σσ. 762-764. Πρβλ. Ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη, *Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν διωγμοῖς!...*, ἐκδ. Ἰ.Μ. Νικοπόλεως, ἐν Ἀθήναις 1969, σσ. 1-61.

κό κι ασύδοτο αὐτοκίνητο μ' ἔρριξε κατά γῆς, ὅπου ἔλεγα ἄραγε «τετέλεσται» γιὰ μένα ἢ προσωρινή ἐδῶ ζωή; «Κύριε, παράλαβε τὴν ταπεινὴ μου ψυχὴ»!... "Ὁμως, σάν ἀπὸ θαῦμα, διασώθηκα... 'Ἄλλ' ὑφίσταμαι ἔκτοτε τίς συνέπειες... "Ὅπως ἐπίσης κι ἄλλες φορές ἔπessa κατά γῆς στό νησί καί στήν Ἀθήνα, στό σπίτι τῆς ἀδελφῆς μου.' Καί προσέχω πῶς καί πῶς, κατά ἰατρικὴ συμβουλή, μιᾶς κι ἔχουν περάσει πιά καί τὰ χρόνια τῆς ζωῆς... 'Ἀλλὰ δυστυχῶς παραξηγοῦμε ἀπ' ὅσους δέν γνωρίζουν τί μοῦ συμβαίνει ἀκριβῶς. Καί δέν ἠμπορῶ – «τιμῆς ἔνεκεν» πάντα – νά τρέχω ὅπως πρὶν' νά προσέρχωμαι, σέ κάθε πρόσκλησι εὐγενική, γιὰ διακονία ἱεραποστολική. 'Ἄλλ' αὐτός ὁ Θεάνθρωπος Κύριός μας ἐτόνισε κάποτε, πῶς εἶναι «τό μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής» (Ματθ. κστ' 41)!

5. Θ' ἀναφέρω στό σημεῖο αὐτὸ τὴν ἐπίσημη πρόσκλησι μου νά παραστῶ στὸν Καθηδρικό 'Ι. Ναὸ Ἀθηνῶν, κατά τὸν ἐόρτιο Ἑσπερινὸ τῆς Μνήμης τοῦ Ἱεροῦ Προμάχου τῆς Ὁρθοδοξίας μας Ἀγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, γιὰ νά παρασημοφορηθῶ ἀπ' τὸν σεπτὸ Πρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλο. "Ὁμως, κατασυγχινημένος ὑπέβαλα εὐλαβικὸ εὐχαριστῶ κι ἐζήτησα νά συγχωρηθῶ, διότι, διὰ λόγους ὑγείας, μοῦ ἦταν ἀδύνατο νά παραστῶ. Παρεκάλεσα δὲ καί ὁ τότε Συνοδικὸς Ἱεράρχης Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας, Μήλου καί Σίφνου κ. Δωρόθεος, ὁ καί Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἱ. Προσκυνημάτων Παναγίας, τοῦ Βουνοῦ Σίφνου,² παρέλαβε τ' ἀνωτέρω πα-

1. Βλ. Ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη, *Ἡ Παναγία Μυτιδιώτισσα τῆς Σίφνου (400 ἔτη Βυζαντινὸς Ναός)*, Ἀθῆναι 2002, σσ. 27-29.

2. Τὸ ἴδιο συνέβη ἀργότερα καί μὲ τὴν ἀπονομὴ στήν ἐλαχιστότητά μου τοῦ πρώτου Βραβείου θρησκευτικοῦ δοκιμίου-μελέτης γιὰ τὸν πανένδοξο Ἐθναπόστολο Ἱερομάρτυρα Ἅγιο Κοσμά. Στὰ πλαίσια τοῦ 21ου Πα-

ράσημο του Ἀποστόλου Παύλου καί μου τό διαβίβασε κατόπιν ἀσφαλῶς διά του Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Σίφνου π. Νικολάου Μαυρογιάννη.

6. Ἔτσι προστέθηκε στήν ταπεινότητά μου κι αὐτή ἡ μεγάλη εὐλογία του Ἀγίου Παύλου, του πανευφήμου Ἀποστόλου-Ἰδρυτοῦ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Προστέθηκε, λέγω, στίς λοιπές ἄλλες τιμητικές διακρίσεις: Σταυρός του Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Παράσημον του Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Παράσημον του Ἀποστόλου Παύλου τῆς Ἱ.Μ. Νικοπόλεως, Παράσημον του Ἀποστόλου Ἀνδρέου τῆς Ἱ.Μ. Πατρῶν, Παράσημον τῆς Παναγίας Ἀγ. Πελαγίας Μονῆς Κεχροβουνίου τῆς Ἱ.Μ. Σύρου, Σταυρός του Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ἑλλάδος (εἶχα διατελέσει Πρόεδρος του στήν Νικόπολι Ἡπείρου)...

νελλήνου Διαγωνισμοῦ καί του συμποσίου ποιήσεως-πεζογραφίας, ἀπονεμήθηκε, στό Δημαρχιακό Μέγαρο τῆς Σαλαμίνας ἀπ' τόν Ὄργανισμό γιά τήν ἀνάπτυξη του πνεύματος καί τῆς τέχνης, μέ τήν συνεργασία του Δήμου Σαλαμίνας, του Ὁμίλου UNESCO Πειραιῶς καί Νήσων, τῆς Ἐταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν, ὑπό τήν αἰγίδα του Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ. Δέν μπόρεσα ὅμως κι ἐκεῖ νά μεταβῶ καί νά παραστῶ στήν πανηγυρική ἐκδήλωσι αὐτή, μέ τήν παρουσία πεντακοσίων σχεδόν λογοτεχνῶν-καλλιτεχνῶν ἀπ' ὅλη τήν Ἑλλάδα. Ἐξουσιοδότησα γι' αὐτό καί παρεκάλεσα τόν διάσημο λογοτέχνη κ. Νικ. Μέγα-Ἀνάγη, ὁ ὁποῖος παρέλαβε τό βραβεῖο καί μου τό ἐπέδωσε. Χωρίς δέ νά γνωρίζω, ἐδημοσίευσε μετά τόσα ἐπαινετικά στήν ἐφημ. «Σίφνος» (Ἰαν. 2006). Τόν εὐχαριστῶ ἄλλοθέρμα, μαζί καί τόν Πρόεδρο τῆς ἀξιεπαίνου αὐτῆς Κινήσεως κ. Κων. Σ. Κουμπάτη, τό Διοικ. Συμβούλιο του Ὄργανισμοῦ, ὅλους τούς λογοτέχνες πού συναρπάζουν τήν «Ἐπιτροπή Κρίσεως Βιβλίων», πού πράγματι μ' αἰφνιδίασε, χωρίς νά ἔχω πρός τοῦτο γνώσι. Βέβαια στή Σαλαμίνα, σέ Ἱ. Ναοῦς τῆς, μέ τήν ἔγγραφη κανονική ἀδεία του Ποιμενάρχου τῆς Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρβολομαῖου, τιμῆς ἔνεκεν, πολλές φορές κατά τήν τριετία (1981-1983) καί στό Ναύσταθμο ἐκεῖ του Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, προσκαλεσμένος, εἶχα ἀναπτύξει δρόσι ιεροκηρυκτική. Βλ. εἰς βιβλία μου ἀποδεικτικά στοιχεῖα: *Σίφνιοι Διδάχοι-Ἐκπαιδευτικοί ἀνά τούς αἰῶνες*, Ἀθήνα 2000, σελ. 165, *Κατά τήν Διδαχήν του Ἁγίου Κοσμά: Ἡ Μεγαλόχαρη Παναγία μας εἶναι βεβαία ἐλλπίδα τῆς σωτηρίας μας*, Σίφνος, 2006, σσ. 47-52, καί Νικ. Ἀνάγη εἰς ἐφημ. «ΣΙΦΝΟΣ», Ἰαν. 2006.

7. Στη συνέχεια καταχωρώ κατάλογο τῶν ὄσων συνέ-
γραφα κι ἐδημοσίευσα, μέ τήν χάριν τοῦ Θεοῦ, μελετημά-
των μου γιά τόν θεοφώτιστο Ἀπόστολο Παῦλο...

8. Συγκινουμαι δέ βαθύτατα πού τώρα δέχθηκα τόσο
ἐπίσημα τήν μεγάλη Εὐλογία-Παράσημο-Τίμιο Σταυρό
τοῦ Χριστοκήρυκος Ἀποστόλου μας Ἁγίου Παύλου. Καί
καταθέτω εὐγνώμονα υἱικά εὐχαριστήρια στόν Μακαριώ-
τατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ.
Χριστόδουλο, στόν Συνοδικό, τότε, Ἱεράρχη Σεβ. Σύρου
κ. Δωρόθεο καί στά λοιπά τίμια Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἁγιωτάτης Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας μας, πού ὁμόφωνα
ἔλαβον τήν ἀπόφασι αὐτή κι ἐτίμησαν τήν ἐλαχιστότητά
μου.

Ἄρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη,

Μελετήματα

ἀπ' τόν πάνδροσο λειμῶνα τοῦ πανευφήμου
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

*Παῦλον τόν πανεύφημον τοῦ Χριστοῦ,
'Απόστολον δεῦτε, καταστέφωμεν εὐλαβῶς·
ἡμᾶς ἐν ἀγάπῃ, διέσωσεν ἐκ πλάνης,
καί τήνδε Ἐκκλησίαν (τῆς Νικοπόλεως)
ἐφωταγώγησε.*

(Μεγαλυνάριον † ΦΙΛ.)

1. Ὁ Ἄπόστολος Παῦλος ὡς κήρυξ τῆς ἀγάπης, α' ἔκδ. 1956, β' ἔκδ. 1964.
2. Ἡ Α' πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολή τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1958.
3. Περί τοῦ Ἄπ. Παύλου ὡς δαδούχου τῆς Θείας Χάριτος, λόγος πανηγυρικός ἐκφωνηθείς εἰς τὴν Νικόπολιν τῆς Ἠπείρου, 1961.
4. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ καὶ δρᾶσις τοῦ Ἄπ. Παύλου καὶ ἡ φαλλομένη εἰς τὴν ἀρχαίαν Νικόπολιν Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ, 1962.
5. Ἡ σώζουσα Θείας Χάρις κατὰ τόν Ἄπ. Παῦλον, 1964.
6. Ὁ σκοπὸς τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1966.
7. Ὁ Ἄπ. Παῦλος καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀπολύτρωσις, 1966.

8. Ἡ χαρά κατά τόν Ἄπ. Παῦλον, 1967.
9. Ὁ πόθος τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1967.
10. Ἡ 1900ῆ ἐπετηρίς ἀπό τῆς εἰς Νικόπολιν Ἡπειροῦ παραχειμάσεως τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1967.
11. Ἡ πίστις κατά τόν Ἄπ. Παῦλο, 1967.
12. Ὁ Ἄπ. Παῦλος ὡς πρότυπον χριστιανικῆς πίστεως, 1968.
13. Ὁ Ἄπ. Παῦλος ἐν διωγμοῖς!..., 1969.
14. Τό ἐνθουσιαστικόν στοιχεῖον εἰς τήν ζωήν τοῦ Ἄπ. Παύλου, Λευκωσία 1969 («Ἄπ. Βαρνάβας», ἐπίσημον περιόδ. τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου).
15. Ὁ ἀγών τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1970.
16. Ἡ κατά Παῦλον μίμησις τοῦ Χριστοῦ, Λευκωσία 1970.
17. Ὁ πνευματικός ἄνθρωπος ὡς καταξιώνεται διά τῆς χάριτος καί τῶν καρπῶν τοῦ Πνεύματος, 1970. Διδαχή τοῦ Ἄπ. Παύλου.
18. Τό φῶς τῆς ἐν Χριστῷ ἀληθείας καί ὁ θεοφώτιστος Ἄπ. Παῦλος, Λευκωσία 1973.
19. Ὁ ἐν Νικοπόλει τῆς Ἡπειροῦ ἑορτασμός ἐπί τῇ 1900επετηρίδι ἀπό τῆς εἰς τήν Ἑλλάδα (καί Νικόπολιν) ἐλεύσεως τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1973.
20. Ὁ Χριστιανισμός καί ἡ Νικόπολις τῆς Ἡπειροῦ – τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1973.
21. Ἡ περί δικαιοκρισίας διδασκαλία τοῦ Ἄπ. Παύλου, Λευκωσία 1974.
22. Ὁ Ἄπ. Παῦλος καί οἱ σύγχρονοι νέοι, 1975.
23. Ὁ Ἄπ. Παῦλος καί ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία, Λευκωσία 1975.
24. Τό περί ἐλπίδος κήρυγμα τοῦ Ἄπ. Παύλου, 1976.
25. Ἡ προσφορά τοῦ Ἄπ. Παύλου καί ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, Λευκωσία 1977.

26. Ἡ ἐξ Ἀμερικῆς «θεωρία» ἐπὶ τὰ ἔχνη τῆς πορείας τοῦ Ἀπ. Παύλου εἰς τὴν Νικόπολιν τῆς Ἡπείρου, 1978.

27. Τό περί ἀναστάσεως κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Παύλου, Λευκωσία 1978.

28. Ὁ Ἀπ. Παῦλος ὡς διδάσκαλος τῶν καλῶν ἔργων, 1980.

29. Παῦλος, ὁ πνευματοφόρος Ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, Λευκωσία 1980.

30. «Τό Μυστήριον τοῦτο (τοῦ Γάμου) μέγα ἐστίν» κατὰ τὴν διδαχὴν καὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου, 1983.

31. Παῦλος, ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος, Λευκωσία 1983.

32. Στά ἔχνη τοῦ Ἀπ. Παύλου, Λευκωσία 1987.

33. Ὁ Ἀπ. Παῦλος καὶ οἱ αἵρετικοὶ («Ν. Σιών»), ἐν Ἱεροσολύμοις 1990.

34. Τό περί εἰρήνης κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Παύλου, Λευκωσία 1991.

35. Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλον, Λευκωσία 1992.

36. Ἡ δικαιοσύνη κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλον, Λευκωσία 1993.

37. Ὁ Ἀπ. Παῦλος περί ἀποστασίας (ἀπὸ τοῦ Θεοῦ) εἰς τοὺς ἐσχάτους καιροὺς καὶ τοῦ ἀντιχρίστου, Λευκωσία 1994.

38. Ὁ Ἀπ. Παῦλος διασαλπίζει: ἀγωνίζεσθε γιὰ τὴν τέλεια ἀγάπη, 1998.

39. Ὁ Ἀπ. Βαρνάβας καὶ ἡ Κύπρος εἰς τὴν Ἡπειρωτικὴν Νικόπολιν τοῦ Ἀπ. Παύλου, Λευκωσία 1998.

40. Ὁ Ἀπ. Παῦλος σαλπίζει τό «Ἐπεφάνη ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις» (Κηρύγματα Ἀποστολικά τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους), 2002.

Σημειώσεις: Τ' ἄνω μελετήματα, μέχρι καί τοῦ 27ου, μετά πολλῶν ἄλλων ἀναμνηστικῶν ἐντύπων τῆς Ἱ.Μ. Νικοπόλεως, προσεφέρθησαν δωρεάν εἰς παμπληθεῖς εὐλαβεῖς Προσκυνητάς, ὡς εὐλογία τοῦ πανενδόξου Ἀποστόλου μας Ἀγίου Παύλου, Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας Νικοπόλεως τῆς Ἠπείρου, κατὰ τὰς λαμπράς πανηγύρεις Του ἐκεῖ, ἐπί τῶν ἑρειπίων τῆς παλαιοχριστιανικῆς βυζαντινῆς βασιλικῆς τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Ἀλκύσωνος.¹

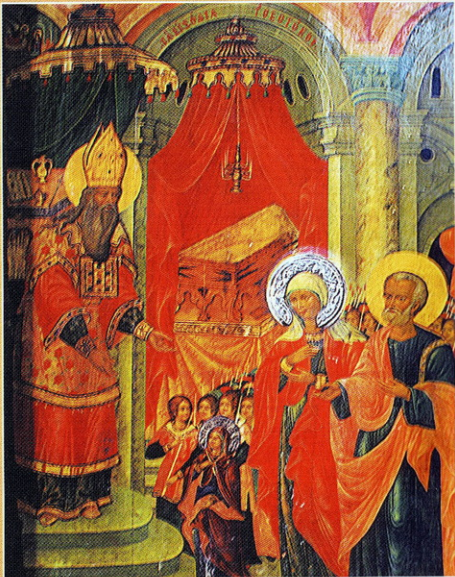

1. Βλ. Ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἱεροκήρυκος Ἱ.Μ. Νικοπόλεως, Ἀλκύσων, ὁ Νικοπόλεως, ἀκμάσας τέλη Ε' ἀρχῆς Στ' αἰῶνος: «Θρησκευτική - Ἠθική Ἐγκυκλοπαίδεια», Ἀθῆναι 1963, τόμ. 2, στ. 180-181. Τοῦ ἰδίου, Μητρόπολις καί Μητροπολίται τῆς Νικοπόλεως Ἠπείρου, Ἀθῆναι 1972. Πρβλ. καί - μ' ἐπιμέλεια τοῦ ἰδίου ἐκδοθέντα στή σειρά ἐκδόσεων Ἱ.Μ. Νικοπόλεως - τά βιβλία τοῦ Ἀνδρέου Μιχαλοπούλου, Ἡ παραχέιμασι τοῦ Ἀπ. Παύλου στήν Νικόπολι, Ἀθῆναι 1971, καί Ὁ Ἀπ. Παῦλος καί ἡ Νικόπολις Ἠπείρου, Ἀθῆναι 1971.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
Πρόλογος στήν γ' έκδοσι.....	7
Πρόλογος τοῦ Συνδέσμου τῶν Σιφνίων εἰς τήν β' έκδοσιν	10
Πρόλογος.....	13
Ἡ ἐν Σίφνῳ Ἱερά Μονή τῶν Εἰσοθίων τῆς Θεοτόκου	17
Α'. Ἱστορικαί Πηγαί.....	17
Β'. Ἰδρυσις τῆς Μονῆς.....	21
Γ'. Σταυροπηγιακὴ Μονή	38
Δ'. Χαρακτήρ· Ἀδελφότης τῆς Μονῆς.....	51
Ε'. Ἀφιερώματα τῆς Μονῆς.....	62
ΣΤ'. Περιουσία-Προσφοραὶ τῆς Μονῆς.....	77
Ζ'. Μεγάλοι Εὐεργεταὶ-Δωρηταὶ τῆς Μονῆς.....	89
Η'. Τό ἐν Σάμῳ Ἱερόν Μετόχιον τῆς Μονῆς.....	94
Θ'. Ἡ Ἱερά Μονή - Προσκύνημα	99
Ι'. Ἡ Ἱερά Μονή εἰς τήν Ποίησιν.....	105
Ἐπίλογος	109
Ἐπίμετρον	113
Εὐεργετήριον Γράμμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος	115
Ἀκροτελεύτιον	116
Μελετήματα Ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη ἀπ' τόν πάνδροσο λειμῶνα τοῦ πανευφύμιου Ἀποστόλου Παύλου	125

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΡΧ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ ΒΙΤΑΛΗ
-Η ΕΝ ΣΙΦΝΩ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ-
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΕΡΕΣΣΟΥ 47-49, 106 81 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210-3821173 - FAX 210-3821030
e-mail: efkyriakos@hotmail.com

Ἡ Εἰκὼν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου
ἐπὶ τοῦ Τέμπλου τοῦ Ἱ.Ν. Παναγίας τοῦ Βουνοῦ.

(Φωτ. Αὐγ. Ναρλῆ)